

การใช้หนังสือบัณฑิตยศาสตร์ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร

นางวรางคณา เทียนศิริ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2556
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

THE USE OF FICTION BOOKS
IN BANGKOK METROPOLITAN DISCOVERY LEARNING LIBRARIES

Mrs. Warangkana Tiansiri

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Library and Information Science

Department of Library Science

Faculty of Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2013

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การใช้หนังสือบันทึกในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้

กรุงเทพมหานคร

โดย

นางวรางคณา เทียนศิริ

สาขาวิชา

บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ ศรีบริสุทธิสกุล

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

.....คณบดีคณะอักษรศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประพจน์ อัครวิรุฬหการ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์ร่ำไพ เปรรมสมิทธิ์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ ศรีบริสุทธิสกุล)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.อรนุช เสวตรัตนเสถียร)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ สุพรรณิ วราทร)

5380167022 : MAJOR LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

KEYWORDS: FICTION BOOKS / BANGKOK METROPOLITAN DISCOVERY LEARNING
LIBRARIES / BANGKOK PUBLIC LIBRARIES / FICTION

WARANGKANA TIANSIRI: THE USE OF FICTION BOOKS IN BANGKOK
METROPOLITAN DISCOVERY LEARNING LIBRARIES. ADVISOR: ASST. PROF.
SOMSAK SRIBORISUTSAKUL, Ph.D., 125 pp.

This research aims to study the use of fiction books in Bangkok Metropolitan Discovery Learning Libraries in terms of users' purposes in use, frequencies of use, access methods, book selection considerations, characteristics of use, fiction categories to be read, and content of the used books. The problems of using the fiction books in the libraries are also studied. The questionnaires were administered to the users in five branch libraries -- Soi Pranang, Bangkapi, Bangkhuntien, Sapan Soong, and Lumpini -- where 80 respondents per location were randomly chosen as samples of this study.

The survey results show that the majority of the respondents read some fiction books with the purpose of spending their time wisely. Most of them come into the libraries two or three times to use the books on weekdays from 12:00 to 16:30. They prefer to access some titles they want by browsing bookshelves. Most respondents decide to use each book by considering its interesting content. They also use the book when sitting in the libraries' reading areas. The fiction category they read is mostly novel. The hilariously funny content is popular in many users. Additionally, the respondents have problems with the access to their wanted books, book selection considerations, and library management related to fiction books at the moderate and low levels only. The problem 'the titles I want cannot be found' receives the highest average among the others.

Department: Library Science Student's Signature .....

Field of Study: Library and Information Science Advisor's Signature .....

Academic Year: 2013

กิตติกรรมประกาศ

ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ ศรีบริสุทธิสกุล อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ ที่เสียสละเวลาช่วยเหลือในการให้คำปรึกษา คำแนะนำและข้อคิดเห็นที่ก่อประโยชน์ ทำให้วิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้สั่งสอน และเจ้าหน้าที่ทุกท่านในภาควิชาที่ให้ความช่วยเหลือด้วยดีมาตลอด

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์ร่ำไพ เปรรมสมิทธิ์ ประธานกรรมการสอบ วิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์สุพรรณิ วราทร กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.อรนุช เศรษฐรัตน์เสถียร กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำแนะนำต่างๆ เพื่อปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์จนสำเร็จสมบูรณ์

ทั้งนี้ขอขอบพระคุณ คุณสมศรี พรหมรัตน์ บรรณารักษ์ชำนาญการ กลุ่มงานพัฒนา ห้องสมุดประชาชน กองนันทนาการ สำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยว กรุงเทพมหานคร ที่ให้ความช่วยเหลือด้านข้อมูลต่างๆเป็นอย่างดี รวมทั้งหัวหน้าห้องสมุด บรรณารักษ์ และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ต่างๆที่ข้าพเจ้าไปเก็บข้อมูล

ขอขอบคุณนายวิวรรธน์ เทียนศิริ รวมถึงครอบครัว พี่น้อง และเพื่อนๆ ที่ช่วยเสริมสร้าง กำลังใจ ให้อดทน และไม่ละความพยายาม จนทุกอย่างผ่านมามีด้วยดี ขอขอบคุณทุกท่านจากใจจริง

วิทยานิพนธ์นี้ได้รับการสนับสนุนจากเงินทุน "ดร. ม.ล.จ้อย (จนรด) นันทิวชิรินทร์" และ "ทุนอุดหนุนวิทยานิพนธ์ สำหรับนิสิตจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย"

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	1
บทที่ 1 บทนำ.....	2
ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	2
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
สมมติฐานการวิจัย.....	4
ตัวแปรในการวิจัย	5
ขอบเขตและประชากรที่ใช้ในการวิจัย	8
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	9
วิธีดำเนินการวิจัย	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
บทที่ 2 ทัศนวิจารณ์กรรม.....	10
แนวคิดเกี่ยวกับหนังสือบันเทิงคดี.....	10
การจัดการหนังสือบันเทิงคดีในห้องสมุดประชาชน.....	20
ความเข้าใจเรื่องผู้ใช้หนังสือบันเทิงคดีในห้องสมุด	25
ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร.....	28
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	33
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	37
การศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	37
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	37
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	37
การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	40
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	40
การวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูล.....	40

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม.....	42
ตอนที่ 2 การใช้หนังสือบันทึกคดีในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร.....	47
ตอนที่ 3 ปัญหาในการใช้หนังสือบันทึกคดีในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานครและ ข้อเสนอแนะอื่นๆ.....	76
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	86
สรุปและอภิปรายผลการวิจัย.....	87
การทดสอบสมมติฐาน.....	106
ข้อเสนอแนะจากการวิจัย.....	107
แนวทางสำหรับกรวิจัยในอนาคต.....	107
รายการอ้างอิง.....	108
ภาคผนวก.....	110
ภาคผนวก ก.....	111
ภาคผนวก ข.....	119
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	125

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
ตารางที่ 1 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร	44
ตารางที่ 2 อายุของผู้ใช้หนังสือบนเตียงคิโนในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร	46
ตารางที่ 3 วัตถุประสงค์ในการใช้หนังสือบนเตียงคิโนในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร	49
ตารางที่ 4 ความถี่ในการใช้หนังสือบนเตียงคิโนในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร	52
ตารางที่ 5 ช่วงเวลาที่ใช้หนังสือบนเตียงคิโนในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร	55
ตารางที่ 6 วิธีการเข้าถึงหนังสือบนเตียงคิโนในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร.....	58
ตารางที่ 7 การพิจารณาเลือกใช้หนังสือบนเตียงคิโนในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร.....	61
ตารางที่ 8 ลักษณะการใช้หนังสือบนเตียงคิโนในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร	64
ตารางที่ 9 ประเภทหนังสือบนเตียงคิโนที่ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร.....	67
ตารางที่ 10 เนื้อหาหนังสือบนเตียงคิโนที่ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร	69
ตารางที่ 11 เหตุผลที่ใช้หนังสือบนเตียงคิโนของห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร	72
ตารางที่ 12 การใช้หนังสือบนเตียงคิโนจากแหล่งสารนิเทศอื่น.....	75
ตารางที่ 13 ปัญหาด้านการเข้าถึงหนังสือบนเตียงคิโนในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร.....	78
ตารางที่ 14 ปัญหาด้านการพิจารณาเลือกใช้หนังสือบนเตียงคิโนในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร	81
ตารางที่ 15 ปัญหาด้านการจัดการของห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร	84

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตราที่ 25 กำหนดให้รัฐมีหน้าที่ส่งเสริมการดำเนินงานการจัดตั้งแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตให้ทั่วถึงและเพียงพอ เพื่อให้สังคมไทยมีโครงสร้างพื้นฐานที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้คน แหล่งการเรียนรู้ที่บุคคลสามารถจะเรียนรู้ได้อย่างหลากหลายกว้างขวาง มีทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ หรือการศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งไม่ว่าจะเป็นการศึกษาในรูปแบบใดก็ตาม ก็จำเป็นต้องมีแหล่งที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้มากกว่าในขอบเขตของโรงเรียน แหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีอยู่ด้วยกันหลายประเภท เช่น พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ห้องสมุดประชาชน ที่เป็นแหล่งการเรียนรู้ที่สำคัญซึ่งเปิดโอกาสให้บุคคลสามารถเรียนรู้ได้ตามความสนใจ ตามศักยภาพ และโอกาส และตามความสามารถของแต่ละบุคคล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545)

ห้องสมุดประชาชนจัดเป็นแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่ประชาชนซึ่งเป็นผู้ใช้ห้องสมุดมีปฏิสัมพันธ์กัน เพื่อหาความรู้ด้านต่างๆด้วยตนเองได้ตลอดเวลาโดยไม่จำกัดเพศและวัยห้องสมุดที่จัดตั้งขึ้นมีกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ใช้จะมีกิจกรรมที่ผู้ใช้สามารถเรียนรู้จากประสบการณ์จริง และมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ ทั้งนี้ห้องสมุดได้จัดเตรียมทรัพยากรสารสนเทศ และเทคโนโลยีสารสนเทศที่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ เพื่อให้ผู้ใช้เกิดความใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ได้ฝึกทักษะ กระบวนการคิด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545) ความสำคัญของห้องสมุดประชาชนนอกจากจะให้บริการสารสนเทศแก่สมาชิกของชุมชนต่างๆ โดยไม่จำกัดเพศ อายุ เชื้อชาติ ศาสนา และระดับการศึกษาของผู้ใช้บริการโดยไม่หวังผลตอบแทนแล้ว ผู้บริหารห้องสมุดยังมีการพัฒนาห้องสมุดโดยหารูปแบบการให้บริการที่เหมาะสมและจูงใจผู้ใช้ให้มาใช้ทรัพยากรสารสนเทศภายในห้องสมุดอย่างคุ้มค่า โดยได้รับสารสนเทศเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ห้องสมุดประชาชนในปัจจุบันได้มีการพัฒนาทั้งลักษณะทางกายภาพและบริการต่างๆในห้องสมุด

ห้องสมุดประชาชนในประเทศไทยอาจแบ่งได้ตามขนาดของห้องสมุดเป็น 3 ประเภท ได้แก่

- 1) ห้องสมุดขนาดใหญ่ เช่น หอสมุดแห่งชาติ ห้องสมุดประชาชนประจำจังหวัด
- 2) ห้องสมุดขนาดกลาง เช่น หอสมุดรัชมังคลาภิเษกวงไกลกังวล อำเภอหัวหิน ห้องสมุดประชาชนเฉลิมราชกุมารี และ
- 3) ห้องสมุดขนาดเล็ก เช่น ห้องสมุดประจำอำเภอ ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน เป็นต้น (อาชัญญา

รัตนอุบล, 2548) นอกจากการแบ่งประเภทของห้องสมุดประชาชนโดยพิจารณาจากขนาดของห้องสมุดแล้ว กรุงเทพมหานครเป็นอีกหน่วยงานหนึ่ง จัดบริการห้องสมุดประชาชน

หน่วยงานที่มีหน้าที่ดูแลและบริหารห้องสมุดประชาชนในกรุงเทพมหานคร คือ กลุ่มงานพัฒนาห้องสมุดประชาชน กองนันทนาการ สำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการส่งเสริมสนับสนุนการปฏิบัติงานของห้องสมุดประชาชนในกรุงเทพมหานคร ซึ่งปัจจุบันกลุ่มงานพัฒนาห้องสมุดประชาชน ได้พัฒนารูปแบบการให้บริการสารสนเทศของห้องสมุดประชาชน และปรับเปลี่ยนโครงสร้างการบริหารห้องสมุดในสังกัด โดยจัดตั้งเป็น “ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้” จำนวน 37 แห่ง ครอบคลุม 30 เขตของกรุงเทพมหานคร วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ก็เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัย ส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนชาวกรุงเทพมหานครทุกวัย เพื่อให้ประชาชนเกิดการสร้างสรรค์พัฒนาชีวิต และสังคมให้ก้าวหน้าต่อไป ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ให้บริการสารสนเทศหลายประเภทตามความสนใจของผู้อ่านทุกเพศ ทุกวัย ได้แก่ 1) บริการหนังสือพิมพ์ วารสารและนิตยสาร 2) บริการสืบค้นข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต 3) บริการหนังสือยอदनนิยม 4) บริการหนังสืออ้างอิง และหนังสือวิชาการ 5) บริการหนังสือวรรณกรรมเยาวชน 6) บริการสื่อโสตทัศนวัสดุ เช่น การดูหนัง ฟังเพลงจากซีดี วีซีดี และดีวีดี และ 7) บริการหนังสือบันเทิงคดี เช่น นวนิยาย เรื่องสั้น เรื่องแปล ฯลฯ (กลุ่มงานพัฒนาห้องสมุดประชาชน กองนันทนาการ, 2548) ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้คือรูปแบบใหม่ของห้องสมุดประชาชน กรุงเทพมหานครที่มีการออกแบบอาคาร ตกแต่งภายใน จัดกิจกรรม และบริการเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย บรรยากาศน่าเข้าใช้ มีอินเทอร์เน็ต มีห้องอ่านหนังสือที่สะดวกสบายสามารถใช้งานได้หลากหลาย ประเภททรัพยากรสารสนเทศมีได้จำกัดเฉพาะหนังสือ ยังมีทรัพยากรสารสนเทศอื่นๆ ด้วย

การดำเนินงานของห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้จำเป็นต้องมีการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศที่สอดคล้องกับความสนใจและสามารถตอบสนองความต้องการของผู้อ่านแต่ละกลุ่มได้ โดยทั่วไปห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้จะจัดหาทรัพยากรสารสนเทศหลายประเภทไว้ให้บริการ เช่น หนังสืออ้างอิง หนังสือบันเทิงคดี หนังสือสารคดี สิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง สื่อโสตทัศนวัสดุ และทรัพยากรสารสนเทศที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชุมชนที่ห้องสมุดตั้งอยู่ อาทิ ภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรมท้องถิ่น เป็นต้น เมื่อพิจารณาจากงบประมาณปี 2554 พบว่า ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้แต่ละแห่ง ได้แบ่งสัดส่วนงบประมาณร้อยละ 40 ของทั้งหมดเพื่อใช้ซื้อทรัพยากรสารสนเทศที่เป็นวิชาการ ขณะที่งบประมาณอีกร้อยละ 60 ถูกใช้ไปเพื่อการจัดซื้อหนังสือบันเทิงคดี (สมศรี พรหมรัตน์, 20 มกราคม 2555)

หนังสือบันเทิงคดีเป็นหนังสือที่มีเนื้อหาให้ความบันเทิงแก่ผู้อ่าน ซึ่งผู้เขียนแต่งขึ้นจากประสบการณ์หรือจินตนาการของตนเอง โดยอาศัยเค้าโครงความจริงของชีวิตและสังคม ผู้อ่านจะได้รับความเพลิดเพลิน ข้อคิด และคติเตือนใจที่ผู้เขียนสอดแทรกไว้ในเรื่อง ตัวอย่างของหนังสือบันเทิง

คดี ได้แก่ นวนิยาย เรื่องสั้น วรรณคดี เป็นต้น ถึงแม้ว่าหนังสือบันเทิงคดีจะมีจุดมุ่งหมายเพื่อความเพลิดเพลินผ่อนคลายอารมณ์ของผู้อ่านในยามว่าง แต่บางครั้งหนังสือประเภทนี้ก็ให้ข้อคิด หรือนำเสนอแนวทางการดำเนินชีวิตที่น่าสนใจแทรกไว้ด้วย การอ่านหนังสือบันเทิงคดีจึงทำให้ผู้อ่านได้พัฒนาความคิด เนื่องจากในขณะที่อ่านผู้อ่านจะต้องขบคิดทำความเข้าใจข้อความที่อ่านควบคู่ไปกับการใช้จินตนาการ เพราะการอ่านหนังสือบันเทิงคดีทำให้ผู้อ่านได้ใช้ความคิดอย่างอิสระสามารถสร้างภาพในใจของตนเองโดยการตีความจากภาษาของผู้เขียนได้

จากการที่กลุ่มผู้ใช้หนังสือบันเทิงคดีในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ นับเป็นผู้ใช้กลุ่มใหญ่ซึ่งมีจำนวนไม่น้อยไปกว่ากลุ่มผู้ใช้หนังสือประเภทอื่น นอกจากนี้กิจกรรมส่งเสริมการอ่านของกรุงเทพมหานครก็นิยมจัดโครงการรณรงค์หรือการปลูกฝังนิสัยรักการอ่านโดยใช้หนังสือประเภทบันเทิงคดีเป็นจุดดึงดูดความสนใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรม เช่น กิจกรรมคุยกับนักเขียน กิจกรรมเปิดตัวหนังสือ กิจกรรมส่งเสริมการอ่านเรื่องสั้น นวนิยาย เป็นต้น (กลุ่มงานพัฒนาห้องสมุดประชาชน กองบัญชาการ, 2554) ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการใช้หนังสือบันเทิงคดีในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ กรุงเทพมหานคร ในด้านวัตถุประสงค์ในการใช้ ความถี่ในการใช้ วิธีการเข้าถึง การพิจารณาเลือกใช้ ลักษณะการใช้ ประเภท และเนื้อหาของหนังสือบันเทิงคดีที่ใช้ ตลอดจนปัญหาในการใช้ด้านต่างๆ ผลการศึกษาที่คาดว่าจะได้รับสามารถใช้เป็นแนวทางสำหรับห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ และห้องสมุดประชาชนอื่นๆ ในการจัดหาและบริการการอ่านหนังสือบันเทิงคดีที่สอดคล้องกับการใช้ของผู้รับบริการ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. การใช้หนังสือบันเทิงคดีในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร ในด้านวัตถุประสงค์ ความถี่ในการใช้ วิธีการเข้าถึง การพิจารณาเลือกใช้ ลักษณะการใช้ ประเภท และเนื้อหาของหนังสือบันเทิงคดีที่ใช้
2. ปัญหาในการใช้หนังสือบันเทิงคดีในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้ใช้บริการห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ใช้หนังสือบันเทิงคดีเพื่อปรับใช้ในชีวิตประจำวัน เข้าถึงหนังสือด้วยวิธีการเดินทางตามชั้นหนังสือ ใช้หนังสือประเภทนวนิยาย และใช้หนังสือที่มีเนื้อหาสะท้อนสังคม

2. ปัญหาการใช้หนังสือบันทึงคดีที่ผู้ให้บริการห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานครประสบในระดับมาก คือ หาหนังสือบันทึงคดีชื่อเรื่องที่ต้องการไม่พบ

ตัวแปรในการวิจัย

1. ข้อมูลผู้ใช้หนังสือบันทึงคดี

1.1 เพศ

1.2 อายุ

1.2.1 อายุ 20-29 ปี

1.2.2 อายุ 30-39 ปี

1.2.3 อายุ 40-49 ปี

1.2.4 อายุ 50 ปีขึ้นไป

2. วัตถุประสงค์

2.1 การตอบสนองความต้องการส่วนตัว เพื่อ

2.1.1 เพิ่มพูนความรู้

2.1.2 ก่อให้เกิดความคิด

2.1.3 ปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

2.1.4 ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

2.1.5 เพิ่มอรรถรสในการชมละคร/ ภาพยนตร์

2.3 การทำงาน ด้าน

2.3.1 การสอนวิชาภาษา

2.3.2 งานประพันธ์

2.3.3 งานบันทึง

2.3.4 งานสำนักพิมพ์

2.3.5 การตลาดและการโฆษณา

3. ความถี่ในการใช้

3.1 ทุกวันที่ห้องสมุดเปิดให้บริการ

3.2 สัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง

3.3 สัปดาห์ละครั้ง

3.4 เดือนละ 2-3 ครั้ง

3.5 เดือนละครั้ง

4. วิธีการเข้าถึงหนังสือบนเตียงคดี

4.1 สืบค้นจากฐานข้อมูลของห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ฯ

4.2 ค้นหาหนังสือจากบัญชีรายชื่อหนังสือใหม่รายเดือน

4.3 ขอคำแนะนำจากบรรณารักษ์

4.4 เดินหาตามชั้นหนังสือ

4.5 หยิบจากชั้นหนังสือใหม่ หรือหนังสือแนะนำ

5. การพิจารณาเลือกใช้

5.1 เนื้อหาของหนังสือน่าสนใจ

5.2 ได้รับคำบอกเล่าจากผู้ที่เคยอ่าน

5.3 เป็นหนังสือที่ได้รับรางวัลจากการประกวดหนังสือ

5.4 เป็นหนังสือที่ได้รับเลือกมาทำเป็นละคร/ภาพยนตร์

5.5 เป็นหนังสือที่ปรากฏในบทแนะนำหรือบทวิจารณ์หนังสือ/ผู้แต่ง

5.6 รูปเล่มของหนังสือสวยงาม

5.7 การเป็นหนังสือขายดี

5.8 เป็นหนังสือที่ได้รับการแนะนำผ่านกิจกรรมของห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ฯ

5.9 คำโปรยน่าสนใจ

6. ลักษณะการใช้หนังสือบันเทิงคดี

6.1 เข้ามาใช้ในห้องสมุด

6.2 ยืมออก และจำนวนหนังสือที่ยืม

7. ประเภทหนังสือบันเทิงคดีที่ใช้

7.1 นิทาน

7.2 วรรณคดี

7.3 เรื่องสั้น

7.4 นวนิยาย

7.5 วรรณกรรมเยาวชน

7.6 การ์ตูน

8. เนื้อหาของหนังสือบันเทิงคดีที่ใช้

8.1 ความรัก

8.2 สอดแทรกคติธรรม อิงศาสนา

8.3 แสดงข้อคิดหรือปัญหา

8.4 ชีวิตโลดโผน

8.5 สยองขวัญ / เหนือธรรมชาติ

8.6 ผจญภัย

8.7 แนววิทยาศาสตร์

8.8 ตลก เบาสมอง

8.9 อาชญากรรม สืบสวน

8.10 สะท้อนสังคม

8.11 อิงประวัติศาสตร์

9. ปัญหาการใช้หนังสือบันเทิงคดี

9.1 ด้านการใช้หนังสือบันเทิงคดี

9.2 ด้านการพิจารณาเลือกใช้หนังสือบันเทิงคดี

9.3 ด้านการจัดการของห้องสมุด

ขอบเขตและประชากรที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจเพื่อศึกษาการใช้หนังสือบันเทิงคดีในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ กรุงเทพมหานครของกลุ่มผู้ใช้อายุระหว่าง 20-60 ปี โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ที่มีจำนวนผู้ใช้บริการห้องสมุดสูงสุด 5 อันดับแรกตามข้อมูลสถิติผู้ใช้ประจำเดือนกันยายน ปี 2554 ของกลุ่มงานพัฒนาห้องสมุดประชาชน กอนันตนาการ สำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยว กรุงเทพมหานคร ได้แก่

1. ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ซอยพระนาง
2. ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สะพานสูง
3. ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางกะปิ
4. ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สวนลุมพินี
5. ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางขุนเทียน

การวิจัยนี้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota sampling) เพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างเท่ากันทุกพื้นที่โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ 5 แห่งๆ ละ 80 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 400 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้เป็นแบบสอบถาม ปลายปิดและปลายเปิด โดยเนื้อหาแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การใช้หนังสือบัณฑิตในหอสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 3 ปัญหาในการใช้หนังสือบัณฑิตในหอสมุดเพื่อการเรียนรู้ กรุงเทพมหานคร และข้อเสนอแนะอื่นๆ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารงานวิจัยเกี่ยวกับการใช้หนังสือบัณฑิตในหอสมุดประชาชน จากบทความวารสาร วิทยานิพนธ์ งานวิจัยต่างๆ รวมทั้งทางอินเทอร์เน็ต
2. สร้างแบบสอบถามเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลการวิจัย
3. ทดสอบความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม โดยนำไปทดสอบกับผู้ใช้ในหอสมุดจากหอสมุดเพื่อการเรียนรู้ 4 แห่งที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แห่งละ 5 คน รวม 20 คน
4. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามเพื่อจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์
5. เก็บรวบรวมข้อมูลจากหอสมุดเพื่อการเรียนรู้ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจริงทั้ง 5 แห่ง
6. รวบรวมข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาข้อมูลทางสถิติ โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติด้านสังคมศาสตร์ สำหรับวินโดวส์ (SPSS-Statistical Package for the Social Science for Windows)
7. วิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล
8. สรุปผลการวิจัย รายงานผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เป็นแนวทางสำหรับหอสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร ในการจัดหาและให้บริการ หนังสือบัณฑิตที่สอดคล้องกับการใช้ของผู้ใช้บริการและสำหรับหอสมุดประชาชนอื่นๆ

บทที่ 2

ปริทัศน์วรรณกรรม

ผู้วิจัยทำการศึกษาวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดของหนังสือบันเทิงคดี การจัดการหนังสือบันเทิงคดีในห้องสมุดประชาชน ความเข้าใจเรื่องผู้ใช้หนังสือบันเทิงคดี ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับหนังสือบันเทิงคดี

หัวข้อนี้เป็นการประมวลแนวคิดพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับหนังสือบันเทิงคดี ได้แก่ ความหมาย ประเภท เนื้อหา และคุณค่าของหนังสือบันเทิงคดี โดยมีรายละเอียดดังนี้

ความหมาย

ความหมายของหนังสือบันเทิงคดี (Fiction books) นั้น มีผู้ให้คำจำกัดความไว้หลากหลายแตกต่างกันไปตามมุมมองของแต่ละสาขาอาชีพ อาทิ นักเขียน นักวิชาการด้านภาษาและวรรณคดี นักวิจารณ์วรรณกรรม แต่สำหรับนักวิชาชีพสารสนเทศซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดหาและให้บริการหนังสือบันเทิงคดี รวมถึงนักวิชาการในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ที่ทำการศึกษาค้นคว้าทางด้านหนังสือและพฤติกรรมการอ่านโดยเฉพาะ ได้ให้คำนิยามของคำว่าหนังสือบันเทิงคดีไว้อย่างน่าสนใจดังนี้

Robert and Jacobs (1989) ให้ความหมายของหนังสือบันเทิงคดีว่า เป็นหนังสือที่น่าเสนอเรื่องราวที่แต่งขึ้นมาจากความคิดสร้างสรรค์ และจินตนาการของผู้เขียน ผสมผสานกับคำบอกเล่าจากรุ่นสู่รุ่น รวมทั้งความทรงจำในอดีต อุดมคติ ประวัติ ข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์ ฯลฯ ซึ่งผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้อ่านหนังสือได้รับความบันเทิงเป็นหลัก และยังอาจสอดแทรกสาระ แง่คิด คติสอนใจ และความเชื่อถือ/ความศรัทธาเกี่ยวกับชีวิตมนุษย์ผ่านเรื่องราวของหนังสือได้ด้วย

Ross (1998) ได้นิยามคำว่าหนังสือบันเทิงคดี โดยกล่าวว่า หนังสือบันเทิงคดีเป็นประเภทหนึ่งของทรัพยากรสารสนเทศที่เสริมสร้างให้ผู้อ่านได้เกิดจินตนาการ อ่านในยามว่างเพื่อหลีกเลี่ยงความสับสนวุ่นวายที่ประสบอยู่ในชีวิตประจำวัน และทำให้ผู้อ่านสามารถผ่อนคลายตนเองจากความเครียดได้

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542) ให้ความหมายของคำว่าหนังสือบันเทิงคดีว่า เป็นหนังสือที่อ่านแล้วได้รับความสนุกสนาน เพลิดเพลิน คลายเครียด และเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ นอกจากความบันเทิงแล้ว ยังจะได้รับความรู้ต่างๆ ตลอดจนปรัชญาในการดำเนินชีวิต และถ้อยคำสำนวนโวหารที่น่าจดจำอีกด้วย

สุพรรณิ วราทร (2545) ให้ความหมายไว้ว่า หนังสือบันเทิงคดีเป็นเรื่องที่เขียนขึ้นจากประสบการณ์ หรือเค้าโครงความจริงของชีวิต ประสานกับจินตนาการของผู้แต่ง เพื่อเสนอความคิดอย่างใดอย่างหนึ่ง มุ่งหมายให้ผู้อ่านได้รับความสนุกสนาน เพลิดเพลินเป็นสำคัญ แต่ยังคงได้รับข้อมูลความคิด ความรู้ที่สอดแทรกอยู่

จากความหมายข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า หนังสือบันเทิงคดี คือ หนังสือที่เขียนขึ้นมาจากจินตนาการของผู้เขียน ซึ่งเน้นให้ความบันเทิงและความเพลิดเพลินแก่ผู้อ่านเป็นหลัก โดยผู้เขียนอาจสอดแทรกความรู้ และสาระที่เป็นประโยชน์ผ่านตัวอักษรที่ปรากฏอยู่ในเนื้อหาของหนังสือไว้ให้ผู้อ่านได้ขบคิดด้วย

ประเภท

เนื่องจากงานเขียนที่เป็นหนังสือบันเทิงคดีมีจุดประสงค์หลักเพื่อเล่าถึงเรื่องราวที่มุ่งให้อ่านเกิดจินตนาการ ได้รับความบันเทิง และสนุกสนานไปกับเนื้อหาในหนังสือ ดังนั้นการจำแนกประเภทหนังสือบันเทิงคดีโดยทั่วไป จึงนิยมแบ่งตามรูปแบบการเล่าเรื่องผ่านงานเขียน (Narrative forms of writing) ออกได้เป็น 6 ประเภท ได้แก่ นวนิยาย วรรณคดี วรรณกรรมเยาวชน นิทาน เรื่องสั้น และการตูน ซึ่งต่างมีลักษณะเฉพาะของแต่ละประเภท ดังนี้ (ณรงค์ ทองปาน, 2526; สุพรรณิ วราทร, 2545)

นวนิยาย

นวนิยายเป็นรูปแบบหนังสือบันเทิงคดีที่เขียนแบบร้อยแก้ว ทั้งนี้ผู้แต่งนวนิยายจะผูกเรื่องราวจากบทประพันธ์ของตนเองโดยอาศัยจินตนาการ ความจริงตามธรรมชาติและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง โดยผ่านโครงเรื่อง ตัวละคร บทบาทต่างซึ่งอาจเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจริงหรือไม่จริงก็ได้

การนำเสนอเรื่องราวของนวนิยายก็จะเป็นการพรรณนา ทั้งที่เป็นเรื่องลึกลับ ความมหัศจรรย์ ตื่นเต้น เร้าใจ โดยมีจุดมุ่งหมายให้ความบันเทิงแก่ผู้อ่านเป็นสำคัญ อย่างไรก็ตามเรื่องราวในนวนิยายยังสอดแทรกความรู้ ให้ข้อคิดคติสอนใจ ส่งเสริมให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ และก่อให้เกิดจินตนาการ

ตัวอย่างนวนิยายที่ได้รับรางวัลระดับชาติ เช่น **ผีเสื้อกับหิ่งห้อย** ของประภัสสร เสวิกุล **โรงครู** ของมาโนช นิสรา **ลูกสาวฤๅษี** ของปริทรรศ หุตางกูร **มาลัยสามชาย** ของว. วินิจฉัยกุล **รอยไหม** ของพงศกร **กาลมรณะ** ของจิตวาลักษณ์ **หัวใจพระเจ้า** ของมาลา คำจันทร์ เป็นต้น

วรรณคดี

วรรณคดีส่วนใหญ่เป็นลักษณะของงานเขียนแบบร้อยกรอง หรือ กวีนิพนธ์ เป็นงานเขียนที่ต้องมีการกำหนดจำนวนพยางค์ จำนวนคำในลักษณะหน่วยเป็น คำ บาท และบท ที่สัมพันธ์ตามฉันทลักษณ์ มีการใช้สำนวนโวหาร เพื่อก่อให้เกิดมโนภาพและจินตนาการ (กุหลาบ มัลลิกะมาส, 2521)

วรรณคดีจะนำเสนอเป็นคำพรรณนาโวหารที่มีความคล้องจอง ในรูปแบบโคลงกลอน ลำนำ ร่าย และนิราศ มักใช้ถ้อยคำที่สละสลวยสวยงามเพื่อปลุกเร้าจินตนาการของผู้อ่านให้รู้สึกถึงคุณค่าของความหมายที่สอดแทรกอยู่ในบทประพันธ์

ตัวอย่างวรรณคดีที่สำคัญ เช่น **โคลงโลกนิติ** พระนิพนธ์ในกรมพระยาเดชาดิศร **พระอภัยมณี** ของ สุนทรภู่ **ราชาธิราช** ของ เจ้าพระยาพระคลัง (หน) **อิเหนา** พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย **กฤษณา** **สอนน้องคำฉันท์** พระนิพนธ์ใน สมเด็จพระปรมานุชิตชิโนรส **อุณรุท** ในพระราชนิพนธ์พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช เป็นต้น

วรรณกรรมเยาวชน

วรรณกรรมเยาวชนเป็นหนังสือที่เขียนขึ้นเป็นพิเศษสำหรับเด็ก รวมถึงหนังสือที่เขียนขึ้นสำหรับเด็กที่ผู้ใหญ่สามารถอ่านได้ เป็นงานเขียนที่ไม่เพียงแต่อ่านแล้วได้รับความรื่นรมย์เท่านั้น ยังคงคุณค่าด้วยเนื้อหาที่มีคุณภาพและมีมาตรฐานทางศิลปะ เหมาะสมกับระดับความสามารถในการอ่านและความเข้าใจของเด็กในแต่ละวัย (ถวัลย์ มาศจรัส, 2545)

วรรณกรรมเยาวชน มีส่วนช่วยกระตุ้นความสนใจและเสริมสร้างนิสัยรักการอ่านให้กับเยาวชน ทั้งนี้เพราะด้วยเนื้อหาและสำนวนภาษาที่มีความหลากหลาย ครอบคลุมตามแต่ละช่วงวัยของผู้อ่าน

ตัวอย่างวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลระดับชาติ เช่น **บันทึกสี่เท้า จากหัวใจผู้ไร้บ้าน** ของชนประเสริฐ คินทรักษ์ **ตัวปึกและถั่วพู** ของรณณา โรชา **ฟังเสียงดอกไม้ทักทายกัน**

ของรอมแพง อริยมาศ **มิตรภาพสองฝั่งโขง** ของเขมชาติ 2589 **เราเพียงผู้มาเยือน** ของเซตวัน เตื่อ
ประโคน **พ่อนายกา สายไหม บ้านหนองฮี** ของสมคิด สิงสง เป็นต้น

นิทาน

นิทานเป็นหนังสือบันเทิงคดีที่มีทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง มีเนื้อหามุ่งให้ความ
สนุกสนานเพลิดเพลิน มักเกิดจากเรื่องเล่าของท้องถิ่น อาจมีแนวทางตามคติความเชื่อหรือคุณธรรม
จริยธรรมเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตสอดแทรกอยู่

นิทานมีหลายรูปแบบ แต่โดยส่วนใหญ่มักเป็น นิทานเกี่ยวกับสัตว์ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า
สัตว์เป็นสิ่งที่ใกล้ชิดกับมนุษย์มาอย่างยาวนาน ด้วยเหตุนี้จึงนิยมนำสัตว์มาเป็นตัวละคร นิทานแต่ง
ขึ้นเพื่อความบันเทิงเป็นสำคัญ ให้ความรู้สึกสนุกสนานเพลิดเพลินและมีคติธรรมกับความรู้ในด้าน
ต่างๆรวมอยู่ด้วย (ฉวีวรรณ คูหาภินันท์, 2542)

ตัวอย่างนิทานที่ได้รับรางวัลระดับชาติ เช่น **ตัวเต็มฝัน** ของหยาดฝน ธัญโชติกานต์
นิทานใต้ต้นกร่าง ของสายฝัน **เล่นต่อตัว** ของวิภาวี ฉกาจทรงศักดิ์ **สายรุ้งหายไปไหน** ของนวรรตน์
สีหุไร **ดอกไม้ริมทาง** ของสูงมวล เป็นต้น

เรื่องสั้น

เรื่องสั้นเป็นงานเขียนประเภทร้อยแก้ว เป็นเรื่องสมมติที่มีขนาดสั้น มุ่งแสดงแนวคิด
ของเรื่องเพียงประการเดียว ผู้แต่งจึงมักจำกัดเหตุการณ์ สถานที่ ตัวละคร และบทสนทนาเท่าที่
จำเป็น เพื่อช่วยให้แนวคิดที่แฝงไว้ปรากฏเด่นชัด มีการบรรยายฉากอย่างละเอียดลึกซึ้ง เพื่อชักนำให้
ผู้อ่านคล้อยตามและเพื่อความต้องการอย่างใดอย่างหนึ่งของผู้เขียน (สายทิพย์ นุกุลกิจ, 2543)

เรื่องสั้นมักมุ่งชี้ความจริงในชีวิต ให้แง่คิดในการดำเนินชีวิต อาจมีโครงเรื่องซับซ้อน
และมีตอนจบที่ผู้อ่านคาดไม่ถึง ที่เรียกว่า “จบแบบหักมุม” ซึ่งถือเป็นจุดเด่นของหนังสือบันเทิงคดี
ประเภทนี้

ตัวอย่างเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลระดับชาติ เช่น **1 CM** ของไอสี **นักประดิษฐ์** ทุกคน
เป็น**สิ่งประดิษฐ์** ของภูฐาน พันฉาย **พ่อเป็นหมอ** ของธาดา เกิดมงคล **พญาอินทรี** ของจรรย์ ยังยืน
คนเล็กหัวใจหมา **มหาสมุทร** ของประชาคม ลุนาชัย เป็นต้น

การ์ตูน

การ์ตูนเป็นหนังสือบันเทิงคดีที่มีภาพวาดที่อาจเหมือนจริง หรือ มีลักษณะล้อเลียน จากจุดเด่นต่างๆ ของบุคคลหรือสิ่งต่างๆ อาจมีรูปร่างตามลักษณะธรรมชาติ ตามรูปทรงเรขาคณิต หรือรูปทรงอิสระ

การ์ตูนสามารถสร้างความเพลิดเพลิน สนุกสนาน ก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการที่ดี มีส่วนช่วยให้เกิดการจดจำสิ่งต่างๆ ได้ดีขึ้นโดยใช้ประโยชน์จากรูปการ์ตูนที่มีลักษณะเด่น การ์ตูนมักจัดพิมพ์ด้วยกระดาษที่ดัดอยู่ในรูปเล่มหนังสือ มีทั้งแบบอ่านจบเรื่องภายในเล่มเดียว หรือหลายเล่มจบ นอกจากนี้ยังสามารถนำเสนอในรูปแบบสามถึงสี่ช่องจบ (Comic strip) ที่ปรากฏตามสื่อสิ่งพิมพ์ทั่วไป

ตัวอย่างการ์ตูนที่ได้รับรางวัลระดับชาติ เช่น **ยายทองใจร้าย** ของเรื่องศักดิ์ ดวงพลา โต้เต้ ของเรื่องศักดิ์ ดวงพลา **ลิ้นชักแห่งความทรงจำ** ของอิทธิวัฐก์ สุริยมาตย์ **มะเข็ญแห่งเมืองโหวกเหวก** ของอิทธิวัฐก์ สุริยมาตย์ **โรงเรียนเม็ดกวยจี** ของอิทธิวัฐก์ สุริยมาตย์ เป็นต้น

เนื้อหาของหนังสือบันเทิงคดี

การสร้างสรรค์และผลิตผลงานที่เป็นหนังสือบันเทิงคดีในประเทศและต่างประเทศ แต่เดิมนักมีเนื้อหาค่อนข้างจำกัดแค่เพียงเรื่องราวเชิงประวัติศาสตร์และความรัก เมื่อกลุ่มผู้อ่านหนังสือบันเทิงคดีที่มีความสนใจแตกต่างกันมีจำนวนมากขึ้นก็ทำให้มีการสร้างสรรค์ผลงานที่มีเนื้อหาหลากหลายตามไปด้วย ซึ่งจำแนกได้ 11 รายการ ดังต่อไปนี้ (Spiller, 1980; ทวีศักดิ์ ปิ่นทอง, 2546; เพชรภรณ์ จันทร์สุตร์, 2536)

เนื้อหาเกี่ยวกับความรัก

เนื้อหาเกี่ยวกับความรักที่มีเรื่องราวของจินตนาการ เรื่องที่ดั่งฝัน มีความสุขสดชื่น เพื่อก่อให้เกิดกำลังใจในการประกอบคุณงามความดีว่าควรปฏิบัติอย่างไร เพื่อจะให้ความรักดำเนินไปอย่างราบรื่นไม่ผิดศีลธรรม

เนื้อหาเกี่ยวกับความรักนี้มักเป็นความรักระหว่างชายหญิงทั้งที่เป็นเรื่องรักที่มีความสุข สนุกสนานจบเรื่องแบบหวานชื่น (Happy ending) และเรื่องรักที่มีอุปสรรค มีการพลัดพรากและโศกเศร้า (Tragic ending) เนื้อหาประเภทนี้มักจบลงด้วยความเศร้าหรือทิ้งปมไว้ให้ผู้อ่านว่าเรื่องจะจบลงอย่างไร

ตัวอย่างหนังสือบันเทิงคดีที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความรัก เช่น **เจ้าสาวของอานนท์** ของว.ณ. ประมวลมารค **ข้างหลังภาพ** ของศรีบูรพา **บ้านทรายทอง** ของก.สุรางคนางค์ **วนิดา** ของวรรณสิริ **คู่กรรม** ของทมยันตี เป็นต้น

เนื้อหาผจญภัย

เนื้อหาผจญภัยเป็นเนื้อหาที่นิยมกันมาก มักเป็นเรื่องที่ตัวละครได้ผจญภัยไปในสถานที่ต่างๆที่ตัวละครไม่เคยประสบมาก่อน เช่น การผจญภัยในธรรมชาติ การผจญภัยกับเหล่าสัตว์ร้าย ภูตผีปีศาจ หรือความโหดร้ายของมนุษย์ด้วยกัน เป็นต้น

เนื้อหาผจญภัยจะมีการนำเสนอเนื้อเรื่อง ฉาก เหตุการณ์ที่น่าตื่นเต้น แสดงให้เห็นถึงความอดทน ความสามารถ รวมทั้งปฏิภาณไหวพริบของตัวละครในการต่อสู้และเอาชนะกับอุปสรรคจากเหตุร้ายต่างๆที่ตัวละครประสบอยู่

ตัวอย่างหนังสือบันเทิงคดีเนื้อหาผจญภัย เช่น **เพชรพระอุมา** ของพนมเทียน **ห้าสหายผจญภัย** ของ อีนิด ไบลตัน **ล่องไพร** ของน้อย อินทนนท์ **เดอะ ฮอบบิท** ของเจ อาร์. อาร์. โทคีน **การผจญภัยของติน ดิน** ของจอร์จ เรมี เป็นต้น

เนื้อหาชีวิตโลดโผน

เนื้อหาชีวิตโลดโผนเป็นเรื่องราวที่ตัวละครต้องเก่งกล้ามากเรื่องการต่อสู้ การตาย อิทธิพลกลโกง การเสี่ยงชีวิตเพื่อแสดงความกล้าหาญ มีการใช้ชีวิตที่ผ่านความลำบาก ผู้ชีวิตมักจบลงด้วยความสุข

เนื้อหาชีวิตโลดโผนมักนำเสนอเรื่องของการต่อสู้ด้วยกำลัง บู้ เตะต้อย แสดงถึงความแข็งแกร่ง ทักษะการใช้อาวุธของตัวละคร ต่อต้านผู้กระทำผิดกฎหมาย แทรกคติสอนใจผ่านบทบาทต่างๆของตัวละคร

ตัวอย่างหนังสือบันเทิงคดีเนื้อหาชีวิตโลดโผน เช่น **นายอำเภอปฏิวัติ** ของบุญโชค เจียมวิริยะ **ตะกวดและคบบุ** ของวิมล ไทรนันทน์ **เสือทุ่ง** ของไม้เมืองเดิม **ลว.สุดท้าย** ของวสิษฐ เดชกุญชร เป็นต้น

เนื้อหาสะท้อนสังคม

เนื้อหาสะท้อนสังคมที่แสดงถึงเรื่องราวของสังคมตามยุคสมัยนั้น หรือหลายยุคหลายสมัย ผู้แต่งอาจเขียนเรื่องราวเกี่ยวกับสังคมโดยทั่วไปหรือเพียงแง่มุมใด แง่มุมหนึ่ง

เนื้อหาลักษณะนี้มักนำเสนอสถานที่ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงหรือสมมติขึ้นก็ได้ เนื้อเรื่องสามารถเกิดขึ้นได้ในชีวิตจริง มีการแทรกคติคำสอนในเนื้อเรื่องด้วยโดยใช้คำพูดผ่านตัวละครเพื่อไม่ให้ผู้อ่านรู้สึกถูกอบรมสั่งสอน

ตัวอย่างหนังสือบันเทิงคดีเนื้อหาสะท้อนสังคม เช่น **ผู้ดี** ของดอกไม้สด **เรียมมนุษย์** ของกฤษณา อโศกสิน **เท็งเต๋ง** ของสีฟ้า **น้ำพุ** ของสุวรรณี สุคนธา เป็นต้น

เนื้อหาตลก เบาสมอง

เนื้อหาตลก เบาสมอง หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “ห้านิยาย” มีเนื้อหาที่เน้นความตลกสนุกสนาน เพื่อให้ผู้อ่านรู้สึกเพลิดเพลิน และผ่อนคลายให้กับผู้อ่าน

เนื้อหาเน้นความสนุกสนาน ความขบขันจากสถานการณ์ พฤติกรรมที่แปลกแตกต่างจากทั่วไป และคำพูดของตัวละครที่ดำเนินเรื่อง มุ่งให้ความบันเทิงเป็นหลัก

ตัวอย่างหนังสือบันเทิงคดีเนื้อหาตลก เบาสมอง เช่น **พล นิกร กิมหงวน** ของ ป. อินทรปาลิต **อ้ายเปี้ยตัวน** ของอบ ไชยวสุ **เล็ดมหาชน** ของสีชาติ **โคกอีเล็งหรรษา** ของพงศกร เป็นต้น

เนื้อหาอิงประวัติศาสตร์

เนื้อหาอิงประวัติศาสตร์ มีเนื้อหาที่อาศัยเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์มาสร้างเป็นเรื่องราวโดยนำตัวละครให้อยู่ในช่วงยุคสมัยนั้น โดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงประวัติศาสตร์

เนื้อหาอิงประวัติศาสตร์นี้ ผู้แต่งไม่มีจุดมุ่งหมายในการเขียนตำรา เพียงต้องการให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน พร้อมทั้งได้เรียนรู้ประวัติศาสตร์พอสมควร ทั้งนี้ตัวละครอาจเป็นบุคคลจริงหรือบุคคลสมมติขึ้นก็ได้ รวมถึงเหตุการณ์บางตอนอาจแต่งขึ้นใหม่เพื่อเพิ่มอรรถรส ซึ่งเนื้อหาอิงประวัติศาสตร์จะทำให้ทราบถึงชีวิตความเป็นอยู่ และวัฒนธรรมของคนสมัยก่อน

ตัวอย่างหนังสือบันเทิงคดีเนื้อหาอิงประวัติศาสตร์ เช่น **ผู้ชนะสิบทิศ** ของยาขอบ **บางระจัน** ของไม้ เมืองเดิม **สี่แผ่นดิน** ของ ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช **รัตนโกสินทร์** ของ ว.วินิจฉัยกุล **ราชาธิราช** และ **สามก๊ก** ของเจ้าพระยาพระคลัง (หน) เป็นต้น

เนื้อหาเชิงวิทยาศาสตร์

เนื้อหาเชิงวิทยาศาสตร์ เป็นเนื้อหาที่อาศัยข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นพื้นฐานของเค้าโครงเรื่องเพื่อกำหนดเหตุการณ์ต่างๆ ประกอบกับจินตนาการของผู้แต่ง

เนื้อหาเชิงวิทยาศาสตร์มักกล่าวถึงชีวิตของมนุษย์กับธรรมชาติ โลก และสุริยะจักรวาล หรือเป็นจินตนาการของมนุษย์เกี่ยวกับโลกอื่น เนื้อเรื่องและเหตุการณ์เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์เป็นจุดเด่นของเนื้อหาประเภทนี้ ซึ่งมีความถูกต้องตรงกับความเป็นจริง

ตัวอย่างหนังสือบันเทิงคดีเนื้อหาเชิงวิทยาศาสตร์ เช่น **จดหมายถึงมนุษย์ต่างดาว** ของสมภพ นิลกำแหง **ผู้ดับดวงอาทิตย์** ของจันตรี ศิริบุญรอด **เดอะ ไวท์โรด** ของ ดร.ปิอบ อาร์ทิมิส **ฟาล์ว** ของอ้อออยน์ โคล์เฟอร์ เป็นต้น

เนื้อหาอาชญากรรม สืบสวน

เนื้อหาอาชญากรรม สืบสวน มีเนื้อหาเน้นการเผชิญอันตราย และการต่อสู้ของตัวละคร มีเรื่องราวของการสืบสวนคดีฆาตกรรม โจรกรรม และอาชญากรรมของพวกสายลับ นักสืบ

เนื้อหาประเภทนี้มักดำเนินเรื่องให้มีความลึกลับซับซ้อน ทำให้ผู้อ่านมีความสงสัย และค่อยๆ คลายปมไปเรื่อยๆ ด้วยความตื่นเต้น ขวนให้ติดตาม

ตัวอย่างหนังสือบันเทิงคดีเนื้อหาอาชญากรรม สืบสวน เช่น **เซอร์ล็อก โฮล์ม** ของ เซอร์ อาเธอร์ โคนัน ดอลย์ **รหัสลับดาวินชี** ของแดน บราวน์ **ดีเทรินเจีย** ของ โรเบิร์ต แวน กุลิก **เล็บครุฑ** ของพนมเทียน **นักสืบพราน** ของ 4711 เป็นต้น

เนื้อหาเกี่ยวกับการแสดงข้อคิดหรือปัญหา

เนื้อหาเกี่ยวกับการแสดงข้อคิดหรือปัญหา มีเนื้อหาที่ชี้ความพยายามในการแสวงหาแนวทางชีวิตในสังคมที่สับสนวุ่นวาย การเผชิญปัญหาต่างๆ นอกจากนี้เนื้อเรื่องยังแสดงให้เห็นอารมณ์ที่อ่อนไหว ความรู้เท่าไม่ถึงการณ์เมื่อต้องรับมือกับปัญหาต่างๆ

เนื้อหาประเภทนี้จะให้ข้อเท็จจริง ข้อมูลที่สมเหตุสมผล และวิธีการแก้ไขปัญหาอย่างถูกวิธี จะช่วยให้ผู้อ่านเห็นว่าทุกปัญหาสามารถหาทางออกและคลี่คลายลงได้ และผู้อ่านที่ประสบปัญหาเดียวกับตัวละครจะรู้สึกว่ามีเพื่อน

ตัวอย่างหนังสือบันเทิงคดีเนื้อหาเกี่ยวกับการแสดงข้อคิดหรือปัญหา เช่น **ช่าง** **สำราญ** ของ เตือนวาท พิมวณา **สร้อยทอง** ของนิมิต ภูมิถาวร **ละครแห่งชีวิต** ของ ม.จ. อากาศ คำเกิง รพีพัฒน์ **เวลา** ของชาติ กอบจิตติ เป็นต้น

เนื้อหาสยองขวัญ เนื้อหาธรรมชาติ

เนื้อหาสยองขวัญ เนื้อหาธรรมชาติมีเนื้อหาเกี่ยวกับความน่ากลัว สิ่งลึกลับ หรือเรื่องเหนือจินตนาการ เกินความจริง

เนื้อหาประเภทนี้จะเสนอเรื่องสยองขวัญระทึกขวัญ ผีปีศาจ สัตว์ร้ายมหัศจรรย์ เรื่องผีดิบดูดเลือด แวมไพร์ หรือความเชื่อและศรัทธาอันก่อให้เกิดอภินิหาร เวทย์มนต์ เรื่องราวเหนือธรรมชาติ

ตัวอย่างหนังสือบันเทิงคดีเนื้อหาสยองขวัญ เนื้อหาธรรมชาติ เช่น **กิ้งห้ำ บาดาล** ของจินตวีร์ วิวัธน์ **รากบุญ** ของช่อมณี **บ่วง** ของจุลลดา ภัคดีภูมินทร์ **ขวัญหนี** ของจินตวีร์ วิวัธน์ เป็นต้น

เนื้อหาสอดแทรกคติธรรม อิงศาสนา

เนื้อหาสอดแทรกคติธรรมอิงศาสนา มีเนื้อหาที่ใช้หลักธรรมทางศาสนาเป็นโครงเรื่อง เรื่องราวจะเกี่ยวกับการกระทำของมนุษย์ แสดงถึงศีลธรรม ชีวิตหลังความตาย นรก สวรรค์ ความดี และความชั่ว

เนื้อหาประเภทนี้ตัวละครจะแสดงให้เห็นว่าเมื่อกระทำอะไรไป ทั้งในทางด้านดีหรือร้าย ก็จะมีผลของการกระทำนั้นย้อนคืนกลับมา เนื้อหาประเภทนี้มุ่งเน้นสอนธรรมะ ข้อคิดทางศาสนาให้ผู้อ่านมองเห็นภาพ เพื่อความเข้าใจที่ง่าย จนสามารถนำไปปฏิบัติได้

ตัวอย่างหนังสือบันเทิงคดีเนื้อหาสอดแทรกคติธรรม อิงศาสนา เช่น **เรือนแรม** ของจุลลดา ภัคดีภูมินทร์ **แสงเทียน** ของ วศิน อินทสระ **แม่พริ้งผู้ใจบุญ** ทวี วรรณ อาทิตย์ขึ้นทาง **ตะวันตก** ของสุชีพ ปุญญานุภาพ เป็นต้น

คุณค่าของหนังสือบันเทิงคดี

หนังสือบันเทิงคดีนอกจากจะให้ความบันเทิงที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้อ่านแล้ว ยังเป็นทรัพยากรสารสนเทศที่มีคุณค่า และมีอิทธิพลต่อผู้อ่าน แวดวงวรรณกรรม และสังคมโดยรวม ในหลายด้านต่อไปนี้ (กระแสร มาลาภรณ์, 2528; กัลยา ยวนมาลัย, 2539; จิรวัดน์ เพชรรัตน์ & อัมพร ทองใบ, 2556; ดนยา วงษ์ชนะชัย, 2542)

1) คุณค่าทางอารมณ์ เป็นแรงบันดาลใจของผู้ประพันธ์ที่ถ่ายทอดผ่านตัวอักษรมายังผู้อ่าน โดยผู้อ่านอาจตีความเนื้อหาหนังสือบันเทิงคดีและรับสาร/อารมณ์ที่เจ้าของผลงานต้องการจะสื่อสาร เช่น อารมณ์เศร้า อารมณ์รัก อารมณ์โกรธ เป็นต้น โดยหนังสือบันเทิงคดีจะช่วยให้ผู้อ่านคลายความกังวลใจ และมีกำลังใจในการดำเนินชีวิต รู้ซึ่งถึงความงามของธรรมชาติ ตลอดจนตระหนักในจริยธรรมความดีงามที่สอดแทรกอยู่ในเนื้อหาของหนังสือบันเทิงคดี

2) คุณค่าทางปัญญา หนังสือบันเทิงคดีสามารถทำให้ผู้อ่านได้รับความคิด ความรู้เพิ่มขึ้นจากการอ่านไม่มากนักน้อยทั้งทางด้านวิชาการ ความรู้รอบตัว ความรู้เท่าทันคน ความเห็นอกเห็นใจต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับตัวละครในเรื่องให้ข้อคิดต่อผู้อ่าน เป็นการขยายทัศนคติให้กว้างขึ้น พร้อมกันนี้ในเนื้อเรื่องจะแทรกสัจธรรมที่ผู้อ่านสามารถนำมาใช้ประโยชน์หรือสามารถนำมาประพฤติปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

3) คุณค่าทางศีลธรรม หนังสือบันเทิงคดีอาจมีคติแง่คิดที่แทรกไว้ ซึ่งหนังสือบันเทิงคดีแต่ละเรื่องให้ข้อคิดที่แตกต่างกัน หนังสือบันเทิงคดีที่ให้คุณค่าทางศีลธรรมที่เห็นได้ชัดเจนคือหนังสือบันเทิงคดีอิงศาสนา อาทิ นิทานชาดก และนิทานอีสป

4) คุณค่าทางจินตนาการ การอ่านหนังสือบันเทิงคดีเป็นการเสริมสร้างความรู้สึกรู้สึกนึกคิดแก่ผู้อ่าน จินตนาการทำให้ผู้อ่านเป็นผู้มองกว้างไกล ทำสิ่งใดก็ทำด้วยความรอบคอบ โอกาสผิดพลาดจะมีน้อย

5) คุณค่าทางทักษะเชิงวิพากษ์ การอ่านหนังสือบันเทิงคดีเป็นการเพิ่มพูนความรู้ ความคิด และประสบการณ์ให้แก่ชีวิต หนังสือบันเทิงคดีเป็นสื่อการอ่านที่กระตุ้นให้ผู้อ่านได้ใช้ความคิดพิจารณาตัดสินสิ่งใดดีหรือไม่ดี ซึ่งผู้อ่านอาจจะเริ่มคิดวิเคราะห์ วิจาร์ณ ความชำนาญในเชิงวิพากษ์ นับเป็นเป็นทักษะที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตในปัจจุบัน อย่างน้อยเมื่อผู้อ่านได้อ่านหนังสือแล้ว อาจจะนึกถึงตัวละคร ชีวิต พฤติกรรม เหตุการณ์ของหนังสือชื่อเรื่องนั้นๆตามความคิดเห็นของตนเองได้

6) คุณค่าทางการใช้ภาษา เนื่องจากการเขียนหนังสือบันเทิงคดีเป็นการถ่ายทอดความคิด ผ่านภาษาเพื่อการสื่อสาร สามารถทำให้ผู้อ่านสังเกตจดจำนำไปใช้ก่อให้เกิดการใช้ภาษาที่ดี ทั้งการใช้คำ การใช้สำนวนหรือประโยคได้

7) คุณค่าที่เป็นแรงบันดาลใจให้เกิดการสร้างงานประพันธ์อื่น หนังสือบันเทิงคดีที่ผู้เขียนเผยแพร่ออกไปนั้นอาจสร้างความประทับใจแก่ผู้อ่าน จนกลายเป็นแรงบันดาลใจให้เกิดการสร้างสรรคผลงานอื่นๆ ต่อไป

8) คุณค่าทางประวัติศาสตร์ หนังสือบันเทิงคดีที่มีเนื้อหาเชิงประวัติศาสตร์ แม้ว่าเรื่องราวในหนังสืออาจไม่ใช่ข้อเท็จจริงทั้งหมด แต่ผู้อ่านสามารถศึกษาเกร็ดความรู้หรือมุมมองทางประวัติศาสตร์ได้จากการอ่านหนังสือบันเทิงคดี ซึ่งถือว่าเป็นกระจกสะท้อนภาพในอดีตของแต่ละชนชาติได้เป็นอย่างดี

9) คุณค่าทางวัฒนธรรม หนังสือบันเทิงคดีนับเป็นมรดกทางภูมิปัญญาของชาติที่ถ่ายทอดวัฒนธรรมจากคนรุ่นหนึ่งไปยังอีกรุ่นหนึ่ง รวมทั้งเป็นสิ่งเชื่อมโยงความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของคนในชาติ บางครั้งผู้แต่งยังกล่าวถึงวัฒนธรรมต่างถิ่นที่ตนทราบมาทำให้ผู้อ่านรู้สึกแปลกใหม่ และสร้างความเข้าใจในวัฒนธรรมที่หลากหลายในแต่ละท้องถิ่น ผู้อ่านหนังสือบันเทิงคดีสามารถเข้าใจถึงประเพณีนิยม คติชีวิต การใช้ถ้อยคำภาษา ตลอดจนการดำรงชีวิตได้

การจัดการหนังสือบันเทิงคดีในห้องสมุดประชาชน

แม้ว่าห้องสมุดแต่ละประเภทจะมีการจัดการและการให้บริการหนังสือบันเทิงคดีอยู่บ้าง แต่ประเภทของห้องสมุดที่มีบทบาทโดดเด่นในการจัดการหนังสือบันเทิงคดี คือ ห้องสมุดประชาชน เนื่องจากห้องสมุดประเภทนี้มีวัตถุประสงค์หลักในการจัดตั้งเพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชนที่อาศัยอยู่ใกล้ห้องสมุดในพื้นที่ที่ห้องสมุดตั้งอยู่ ได้มีโอกาสเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศอย่างเท่าเทียม และมุ่งส่งเสริมให้ประชาชนมีนิสัยรักการอ่านตลอดจนรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ (อาชัญญา รัตนอุบล, 2548) ซึ่งสอดคล้องกับคุณค่าอันเกิดจากการใช้หนังสือบันเทิงคดี ที่มีส่วนช่วยให้ผู้อ่านได้รับความสนุกสนาน จินตนาการจากหนังสือ และรักการเรียนรู้ตลอดชีวิต

การจัดการหนังสือบันเทิงคดีในห้องสมุดประชาชนมักประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ การคัดเลือกและจัดหา การจัดระบบหนังสือ และการบริการ

การคัดเลือกและจัดหา

โดยทั่วไปการคัดเลือกหนังสือบันเทิงคดีจะพิจารณาในด้านขอบเขต ครอบคลุม ความหลากหลาย ความน่าอ่านของหนังสือ และความดึงดูดใจ (เพชรภรณ์ จันทร์สุตย์, 2536)

1) ขอบเขต

บรรณารักษ์ควรพิจารณาว่ากลุ่มผู้ใช้ทั้งเด็ก วัยรุ่น และผู้ใหญ่สนใจอ่านอะไรเพื่อให้การจัดหาหนังสือเป็นไปตามขอบเขตความสนใจของกลุ่มผู้ใช้แตกต่างกัน

2) ความครอบคลุม

หนังสือบันเทิงคดีควรจะต้องมีหลายประเภทที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ เช่น นวนิยาย วรรณคดี วรรณกรรมเยาวชน นิทาน เรื่องสั้น และการ์ตูน และควรจัดทำให้ครอบคลุมทุกเนื้อหา เช่น ความรัก ผจญภัย ชีวิตโลดโผน สะท้อนสังคม ตลก เบาสมอง อิงประวัติศาสตร์ แนววิทยาศาสตร์ อาชญากรรมสืบสวน เป็นต้น

3) ความหลากหลาย

ห้องสมุดควรคำนึงถึงความหลากหลายของหนังสือบันเทิงคดีที่จัดหาด้วย เช่น หนังสือที่มีเนื้อหาเดียวกันแต่จัดทำออกมาหลายชุดแยกตามกลุ่มอายุและวัยของผู้อ่าน มีความแตกต่างกันในเรื่องของการนำเสนอเนื้อเรื่อง การใช้สำนวนภาษา คำศัพท์ที่มีความยากง่ายเหมาะกับผู้อ่านแต่ละวัย

4) ความน่าอ่านของหนังสือ

การคัดเลือกหนังสือควรพิจารณาอุปเล่ห์ว่าน่าอ่านเพียงใด สิ่งที่พิจารณาเป็นพิเศษคือ วิธีการเขียนที่มีลีล่าน่าอ่าน มีชีวิต มีความเคลื่อนไหว มีวิธีเขียนที่ไม่ซับซ้อน เข้าใจง่าย เร้าอารมณ์ให้ติดตาม ใช้สำนวนภาษาสละสลวย กระชับรัดกุม ไม่ใช่คำศัพท์ที่ยากเกินจำเป็น

5) ความดึงดูดใจ

หนังสือบันเทิงคดีโดยทั่วไปควรมีภาพประกอบสีสังดงาม ใช้ขนาดตัวอักษรที่ชัดเจนไม่พิมพ์ด้วยตัวอักษรที่เล็กเกินไป หน้าหนังสือควรดูโปร่งสบายตา มีใช้ห่างกันหรือดูแน่นจนเกินไปมีการเย็บเล่มที่แข็งแรง ทนทาน และเรียบร้อย

นอกจากนี้การคัดเลือกหนังสือบันเทิงคดีควรพิจารณาส่วนประกอบของเนื้อหาในหนังสือ ได้แก่ โครงเรื่อง ตัวละคร บทสนทนา ฉากในการดำเนินเรื่อง วิธีการประพันธ์ และมุมมองของผู้เขียนเพิ่มเติมด้วย

เมื่อบรรณารักษ์ได้ทำการคัดเลือกหนังสือบันเทิงคดีเรียบร้อยแล้ว ก็จะทำให้การจัดซื้อ ขอรับบริจาค และแลกเปลี่ยนหนังสือกับห้องสมุดอื่น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับนโยบายการจัดการหาประเภทของหนังสือ และงบประมาณของห้องสมุด

การจัดระบบหนังสือ

ห้องสมุดประชาชนใช้ระบบชั้นเปิดในการจัดเก็บหนังสือบนเทียงคิตี ซึ่งหนังสือบนเทียงคิตีสามารถใช้ระบบการจัดหมวดหมู่เช่นเดียวกับทรัพยากรสารสนเทศอื่นๆของห้องสมุด คือ ระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน (Library of Congress Classification: LC) ระบบจัดหมวดหมู่ทศนิยมดิวอี้ (Dewey Decimal Classification: DDC) และระบบที่ห้องสมุดกำหนดขึ้นเอง (Yu & O'Brien, 1996) อย่างไรก็ตามห้องสมุดประชาชนในประเทศไทย นิยมนำระบบทศนิยมดิวอี้มาใช้ในการจัดหมวดหมู่หนังสือบนเทียงคิตี

ในการจัดระบบหนังสือบนเทียงคิตี เช่น นวนิยาย เรื่องสั้น วรรณกรรมเยาวชน หากหนังสือบนเทียงคิตีบางประเภทมีจำนวนมาก ห้องสมุดประชาชนมักจัดเก็บแยกตามประเภทของหนังสือนั้นๆ จัดหมวดหมู่ตามเนื้อหาเหมือนหนังสือทั่วไป แต่ใช้วิธีการให้สัญลักษณ์บอกประเภทของหนังสือบนเทียงคิตี ประกอบด้วยเลขผู้แต่ง

ห้องสมุดประชาชนได้จัดทำเครื่องมือช่วยค้นหาหนังสือบนเทียงคิตีทั้งในรูปแบบฐานข้อมูลบรรณานุกรม บัตรรายการ และบัญชีรายชื่อหนังสือใหม่ ทั้งนี้เพื่อมุ่งเน้นให้ผู้ใช้สามารถสืบค้น หรือเข้าถึงตัวเล่มหนังสือที่มีการจัดเก็บไว้ในห้องสมุดได้อย่างสะดวกและมีประสิทธิภาพ

การบริการ

การบริการในห้องสมุดประชาชนที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการหนังสือบนเทียงคิตีแก่ผู้ที่มีอยู่ด้วยกัน 2 บริการหลัก คือ บริการยืม-คืน และบริการส่งเสริมการอ่าน (Yu & O'Brien, 1996; เรณูเป็ยชื่อ, 2538)

บริการยืม-คืน

ห้องสมุดประชาชนได้จัดหาหนังสือบนเทียงคิตีหลายประเภทเพื่อให้บริการตามความต้องการของผู้ใช้ และเปิดโอกาสให้ยืมออกไปใช้ ดังนั้นห้องสมุดประชาชนจึงต้องมีวิธีการทำให้ผู้ใช้ค้นหาและใช้หนังสือบนเทียงคิตีได้สะดวกซึ่งทั้งหมดจะสัมพันธ์กันเป็นกระบวนการตั้งแต่การกำหนดกฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดว่าเอื้ออำนวยให้ประชาชนเข้าถึงบริการได้หรือไม่ เช่น กำหนดเวลาทำการของห้องสมุด ช่วงเวลาในการยืม ประเภทหนังสือที่ให้ยืม และจำนวนทรัพยากรสารสนเทศให้ยืมต่อครั้ง ในการดำเนินงานบริการยืม-คืนมีลักษณะปฏิบัติ ดังนี้ (ประภาส พาวิรัตน์, 2541)

- 1) การกำหนดระยะเวลาในการยืม ช่วงเวลาในการยืมมีความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบของวัสดุและจำนวนผู้ยืม หนังสือแต่ละประเภทจะกำหนดระยะเวลาในการยืมแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับปริมาณของหนังสือบนเตียงคดีแต่ละประเภท รวมทั้งจำนวนฉบับซ้ำของหนังสือบนเตียงคดีแต่ละชื่อเรื่อง หนังสือบนเตียงคดีทั่วไปอาจจะให้ยืม 1 สัปดาห์ แต่หากเป็นหนังสือที่ได้รับความสนใจมาก อาจถูกจัดเป็นหนังสือสำรอง และให้ยืมเพียง 3 วัน เพื่อจะได้ใช้กันอย่างทั่วถึง ทั้งนี้ต้องพิจารณาถึงกลุ่มผู้ใช้ด้วย หากเป็นผู้ที่อยู่ไกลจากห้องสมุด หากว่ามีระยะเวลาการยืมที่สั้นอาจจะทำให้ไม่เอายกมาใช้ จึงต้องหาทางอธิบายให้ผู้ใช้กลุ่มนี้เข้าใจด้วย
- 2) การกำหนดข้อมูลอ้างอิงในการยืม การยืมผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ต้องปรากฏข้อมูลของหนังสือที่อ้างอิงได้ เช่น เลขทะเบียนหนังสือ ชื่อหนังสือ เพื่อจะช่วยให้มีหลักฐานการยืมที่ถูกต้องตรงกัน
- 3) การจัดโต๊ะบริการยืม-คืน ต้องอาศัยหลักในการจัดเพื่อดึงดูดความสนใจและสร้างความเป็นกันเองแก่ผู้ใช้ โดยปกติมักจัดตั้งใกล้บริเวณทางออก จะทำให้สะดวกในการยืม-คืน และตรวจหนังสือก่อนออกจากห้องสมุด
- 4) การกำหนดอัตราค่าปรับ การกำหนดค่าปรับเป็นทางเลือกหนึ่งที่จะช่วยให้มีการนำหนังสือมาคืนได้ตามกำหนด เนื่องจากหนังสือที่มีอยู่จำนวนน้อย ทั้งนี้เพื่อความเป็นมาตรฐานและให้ประชาชนได้ใช้หนังสือที่ต้องการอย่างทั่วถึง
- 5) การกำหนดกฎระเบียบ เพื่อช่วยให้การยืม-คืนเป็นไปอย่างมีระเบียบ โดยเฉพาะกับผู้ที่มาใช้เป็นครั้งแรกต้องแจ้งให้ทราบเพื่อการปฏิบัติที่ถูกต้อง ทั้งนี้ต้องศึกษาถึงผลกระทบของการออกกฎดังกล่าวว่า ผู้ใช้มีปฏิกิริยาอย่างไร เพื่อกฎที่ออกมาจะได้ไม่ก่อให้เกิดปัญหาภายหลัง
- 6) ผู้มีสิทธิ์ในการยืม เนื่องจากห้องสมุดประชาชนมีผู้ใช้หลากหลายกลุ่ม เช่น นักธุรกิจ แม่บ้าน นักเรียน นักศึกษา เป็นต้น ซึ่งมีวัตถุประสงค์การใช้หนังสือแตกต่างกัน จึงต้องกำหนดสิทธิ์การยืมให้ผู้ใช้ได้ประโยชน์มากที่สุด
- 7) การบันทึกรายการยืม เพื่อควบคุมการยืมหนังสือ ต้องมีการบันทึกข้อมูลของผู้ใช้บริการลงบนบัตรยืม และระบบคอมพิวเตอร์ของห้องสมุด เช่น ชื่อ นามสกุล และหมายเลขสมาชิก เพื่อสะดวกในการติดตาม

บริการส่งเสริมการอ่าน

ผู้ใช้หนังสือบัณฑิตยศาสตร์ได้รับคำแนะนำและส่งเสริมการอ่านหนังสือที่ตรงกับความสนใจ และความต้องการส่วนตัว บริการส่งเสริมการอ่านที่ห้องสมุดประชาชนจัดให้มีขึ้นนั้น ย่อมมีส่วนช่วยในการปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน ช่วยพัฒนาความสนใจ ตลอดจนรสนิยมในการอ่านหนังสือบัณฑิตยศาสตร์ให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น บริการส่งเสริมการอ่านที่ห้องสมุดจัดจะอยู่ในรูปแบบกิจกรรมดังต่อไปนี้ (เพชรภรณ์ จันทรสุตร์, 2536)

1) การเล่าเรื่องหนังสือ (Book talk) เป็นวิธีการนำหนังสือที่ได้รับการคัดเลือกมาเป็นอย่างดีแล้วว่าเป็นหนังสือที่เหมาะสมกับความสนใจ ความต้องการ วัย สติปัญญา และความสามารถในการอ่านของผู้อ่าน ซึ่งหนังสือเล่มที่จะนำมาเล่านั้น ผู้เล่าจะต้องมีวิธีการเร้าความสนใจ โดยการเล่าเรื่องโดยย่อ เน้นตอนที่สำคัญ และเก็บตอนที่สำคัญที่สุดไว้เพื่อให้ไปติดตามหาอ่านด้วยตนเอง การเล่าเรื่องอาจจะดำเนินไปอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ได้แก่ การเล่าในชั้นเรียน ในห้องสมุดโรงเรียน หรือในห้องสมุดประชาชน มีการพูดคุยกันตัวต่อตัว ทั้งนี้ผู้ฟังอาจจะมีคนเดียวหรือเป็นกลุ่มก็ได้ โดยการเล่าเรื่องหนังสือแต่ละครั้ง จะต้องนำตัวเล่มมาแสดงให้ดูด้วยเพื่อผู้ฟังจะได้ไปหามาอ่านได้

2) การวิจารณ์หนังสือ (Book review) เป็นการส่งเสริมการอ่านอีกวิธีหนึ่ง โดยการพิจารณาหนังสืออย่างละเอียดถึง ลักษณะเนื้อหา วิธีการเขียน และรูปเล่ม ชี้แนะให้ผู้อ่านได้เห็นข้อดี ข้อบกพร่อง แนวคิด คุณค่าของหนังสือเล่มนั้น เพื่อเกิดวิจรรย์ญาณในการอ่าน ทั้งนี้ผู้วิจารณ์หนังสือต้องมีความรอบรู้เกี่ยวกับหนังสือเป็นอย่างดี เช่น วิจารณ์วรรณคดี ต้องมีความรู้เกี่ยวกับหลักภาษา ฉันทลักษณ์ ลักษณะบทประพันธ์ที่ดี เปิดโอกาสให้ผู้ใช้หนังสือได้แสดงความเห็น ร่วมสนุกไปกับกิจกรรมและผู้ใช้อื่นๆ บทวิจารณ์ที่นำมาใช้ในกิจกรรมอาจได้มาจากใบปลิว จุลสาร วารสาร นิตยสาร และหนังสือพิมพ์

3) การจัดทำรายชื่อหนังสือ (Book list) คือ การทำรายชื่อหนังสือที่ได้รับการคัดเลือกมาแล้วว่าเป็นหนังสือดีมีคุณค่า เหมาะสมกับผู้อ่านวัยต่างๆ อาจมีบรรณนิทัศน์ประกอบแต่ละรายการด้วย ซึ่งเป็นเครื่องมือหนึ่งในการช่วยตัดสินใจในการเลือกหนังสืออ่าน อาจอยู่ในรูปแบบของใบปลิว หนังสือเล่มเล็ก ปรากฏอยู่ตามวารสาร นิตยสาร หรือหนังสือพิมพ์ ซึ่งบรรณารักษ์ก็จะสามารถติดตามความเคลื่อนไหวข่าวของหนังสือที่เป็นที่นิยมในปัจจุบัน

4) การจัดนิทรรศการหนังสือ (Book displays) เป็นวิธีชักจูงให้ผู้อ่านสนใจในการอ่านหนังสือในห้องสมุดเพิ่มขึ้น อาจจัดได้หลายรูปแบบ ดังนี้

- นำหนังสือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ที่อยู่ในความสนใจมาตั้งแสดงแยกจากชั้นหนังสือทั่วไป อาจมีภาพ ของจริง หรือหุ่นจำลองซึ่งสอดคล้องกับหนังสือที่นำมาแสดง พร้อมกันนี้อาจมีบรรณานุกรม หรือบรรณนิทัศน์แสดงไว้ด้วย

- จัดนิทรรศการบนป้ายประกาศ ป้ายนิทรรศการในห้องสมุด อาจเป็นนิทรรศการเกี่ยวกับเรื่องที่อยู่ในความสนใจ นิทรรศการโอกาสสำคัญ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์แก่ผู้ใช้ห้องสมุด

5) การจัดงานแสดงหนังสือ (Book fairs) คล้ายการจัดนิทรรศการหนังสือ แต่มีการนำร้านมาจำหน่ายหนังสือในราคาต่ำกว่าท้องตลาด และมีการจัดกิจกรรมร่วมสนุกต่างๆ เช่น ทายปัญหา ประกวดการเล่านิทาน สัมภาษณ์นักเขียน เพื่อกระตุ้นความสนใจให้มีการใช้ห้องสมุดให้มากขึ้นทั้งในการค้นคว้าหาความรู้ และการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

6) การประชาสัมพันธ์กิจกรรมห้องสมุด อาจจัดทำขึ้นในรูปแบบของแผ่นพับ จุลสาร หรือวารสาร เพื่อรายงานข่าวสาร หรือรายชื่อหนังสือใหม่ของห้องสมุดให้ผู้ใช้ได้รับทราบ การจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ถือเป็นสิ่งจำเป็น เนื่องจากสามารถสร้างความเข้าใจ และทัศนคติที่ดีต่องานบริการของห้องสมุด

ความเข้าใจเรื่องผู้ใช้หนังสือบันเทิงคดีในห้องสมุด

บรรดาหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาการใช้ และการให้บริการหนังสือบันเทิงคดีในห้องสมุดนั้น หัวข้อการศึกษาผู้ใช้หนังสือบันเทิงคดีอาจเป็นหัวข้อที่มีการศึกษาน้อยที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับการศึกษาในหัวข้ออื่นๆ เช่น งานเทคนิคเกี่ยวกับการจัดหมวดหมู่และทำรายการ การสืบค้นและการเลือกสรรหนังสือ งานบริการผู้อ่าน เป็นต้น (Moyer, 2005: 223) อย่างไรก็ตาม งานปริทัศน์วรรณกรรมเชิงวิพากษ์ในสาขาบรรณารักษศาสตร์สำหรับหนังสือบันเทิงคดี (Fiction librarianship) ของ Yu and O'Brien (1996) นับเป็นงานที่ประมวลองค์ความรู้ของงานวิจัยหลายงานที่ผ่านมาเพื่อสร้างความเข้าใจเรื่องผู้ใช้หนังสือบันเทิงคดีได้เป็นอย่างดี เนื่องจากมีการปริทัศน์และวิเคราะห์เนื้อหาสาระจากงานวิจัยด้านการศึกษาผู้ใช้หนังสือบันเทิงคดีครอบคลุมตั้งแต่ปี ค.ศ. 1980- 1995 ซึ่งสามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ต่อไปนี้

ข้อมูลพื้นฐานของผู้ใช้หนังสือ

จากการปริทัศน์วรรณกรรมตั้งแต่ปี ค.ศ. 1980-1995 ทำให้ทราบว่าสัดส่วนของผู้ใช้หนังสือบนแท็บเล็ตนั้นเป็นผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย และผู้ใช้หนังสือเป็นกลุ่มผู้ใหญ่มากกว่าเด็กและวัยรุ่น อย่างไรก็ตามงานวิจัยที่ผ่านมาไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างอายุของผู้ใช้หนังสือบนแท็บเล็ตกับประเภทของหนังสือบนแท็บเล็ตที่ใช้แต่อย่างใด

วัตถุประสงค์ในการใช้

วัตถุประสงค์ในการใช้หนังสือบนแท็บเล็ตนั้นมีรากฐานมาจากความต้องการและแรงจูงใจที่เกิดขึ้นในจิตใจของผู้ใช้หนังสือเป็นหลัก ซึ่งแน่นอนว่าการใช้หนังสือบนแท็บเล็ตนั้น มุ่งเน้นไปที่การอ่านเพื่อความเพลิดเพลินมากกว่าการอ่านเพื่อวัตถุประสงค์อื่น โดยแรงจูงใจที่ทำให้เกิดการอ่านเพื่อความเพลิดเพลินนั้น เป็นความพึงพอใจที่เกิดขึ้นภายในจิตใจของผู้อ่าน อาทิ ความรู้สึกผ่อนคลาย ความสนุกสนาน และความบันเทิงใจ นอกจากนี้มีแรงจูงใจที่มาจาก การอ่านเพื่อบรรเทาความเครียด และความกดดันต่างๆ ที่เผชิญอยู่ รวมทั้งการอ่านเพื่อการสื่อสารกับผู้อื่น การอ่านเพื่อการศึกษา การอ่านเพราะหน้าที่ที่บทบาทในสังคม การอ่านเพื่อหลีกเลี่ยงความเป็นจริงในชีวิตไปชั่วขณะหนึ่ง (Reading for escape) และการอ่านเพื่อหาทางจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นกับชีวิต เป็นต้น ด้วยเหตุนี้แรงจูงใจในการอ่านหนังสือบนแท็บเล็ตจึงสัมพันธ์โดยตรงกับภาวะจิตใจหรืออารมณ์ของมนุษย์ในขณะที่อ่านอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

วิธีการเข้าถึงและพิจารณาเลือกใช้

ในทางปฏิบัติแล้ว ผู้ใช้หนังสือบนแท็บเล็ตมักประยุกต์วิธีการเข้าถึงหนังสือที่ตนต้องการเพียง 2 วิธี คือ การเดินตามชั้น และการค้นหาด้วยเครื่องมือสืบค้นโดยผ่านทางเลือกที่เป็นชื่อผู้แต่ง และชื่อเรื่องหนังสือ

การเดินตามชั้นหนังสือ เป็นวิธีการหาหนังสืออย่างหนึ่งที่ผู้ใช้จะเดินตามหนังสือตามบริเวณต่างๆ ของห้องสมุดที่ให้บริการหนังสือบนแท็บเล็ต ด้วยหวังว่าจะบังเอิญค้นหาหนังสือที่ตนต้องการ (Serendipity) ซึ่งวิธีการเข้าถึงดังกล่าวเป็นวิธีการหลักที่ผู้อ่านมักนิยมใช้เพื่อที่จะทำการค้นหาและเลือกหนังสือไปในเวลาเดียวกัน

เนื่องจากการเดินตามชั้นหนังสือต้องอาศัยข้อมูลที่ปรากฏอยู่ในหนังสือเพื่อช่วยในการพิจารณาเลือกใช้ โดยข้อมูลเหล่านี้นับเป็นแหล่งข้อมูลที่จำเป็นต่อการตัดสินใจเลือกใช้หนังสือ ตัวอย่างเช่น ชื่อเรื่อง คำโปรย หน้าปก ขนาดของตัวอักษร เป็นต้น

ส่วนวิธีการเข้าถึงหนังสือบนเตียงคดีด้วยวิธีการใช้เครื่องมือสืบค้นในห้องสมุดนั้น ผู้ใช้มักนิยมสืบค้นจากชื่อผู้แต่งที่ไม่จำเป็นจะต้องเป็นผู้แต่งที่ผู้ใช้ชื่นชอบเป็นพิเศษแต่อย่างใด ผู้อ่านบางคนยังใช้การจดชื่อผู้แต่งที่ตนต้องการใช้ไว้ในสมุดบันทึกส่วนตัว เพื่อใช้เปิดดูขณะสืบค้นจากฐานข้อมูล ผู้อ่านหลายคนยังยืมหนังสือที่ประพันธ์โดยนักเขียนที่ตนเองเคยอ่านผลงานของนักเขียนเหล่านั้นมาก่อน ขณะที่ผู้อ่านอีกหลายคนก็ชอบอ่านหนังสือบนเตียงคดีที่ประพันธ์โดยนักเขียนที่ตนไม่คุ้นเคย สำหรับข้อมูลที่ใช้ในการพิจารณาเลือกอ่านหนังสือที่ตนไม่คุ้นเคยนั้น จะพิจารณาเลือกใช้โดยผ่านคำแนะนำจากเพื่อน อ่านบทวิจารณ์หนังสือ รับชมรายการแนะนำหนังสือทางโทรทัศน์

ทั้งนี้เมื่อสังเกตว่า ผู้ใช้หนังสือบนเตียงคดีมักผสมผสานวิธีการเข้าถึงทั้งสองวิธีเข้าด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นการเดินทางตามชั้นหนังสือ หรือสืบค้นจากเครื่องมือช่วยค้น หากวิธีการใดวิธีการหนึ่งที่ใช้ นำมาใช้แล้วไม่ได้ผล ก็มักจะนำอีกวิธีหนึ่งมาปรับใช้เพื่อให้ได้ตัวเล่มหนังสือที่ตนเองต้องการจะใช้ในจำนวนที่เพียงพอต่อการพิจารณาเลือกใช้ต่อไป และผู้ใช้ส่วนใหญ่ก็มักประสบความสำเร็จในการค้นหาหนังสือบนเตียงคดีในห้องสมุดที่ต้องการจะยืมเช่นกัน

หากพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการเข้าถึงกับความพึงพอใจในการอ่าน ผลการศึกษาที่ผ่านมาพบว่า ทั้งผู้ใช้หนังสือบนเตียงคดีที่มีความรู้พื้นฐาน และได้รับข้อมูลที่ช่วยในการตัดสินใจเลือกใช้หนังสือบนเตียงคดีอยู่ก่อนแล้ว ก็มักจะมี ความพึงพอใจในระดับมากต่อการอ่านหนังสือเล่มนั้นๆ ซึ่งอนุมานได้ว่า วิธีการสืบค้นจากเครื่องมือช่วยค้นของห้องสมุดสร้างความพึงพอใจแก่ผู้ใช้หนังสือมากกว่า อย่างไรก็ตามควรตระหนักด้วยว่าการที่ผู้ใช้หนังสือนิยมใช้วิธีการเข้าถึงอย่างหนึ่งมากกว่าอีกวิธีหนึ่งก็ไม่ได้หมายความว่าวิธีการนั้นดีกว่าเสมอไป เพราะปัจจัยและเหตุผลในการเลือกใช้วิธีการเข้าถึง และการพิจารณาเลือกใช้ของผู้อ่านยังมีความซับซ้อนที่ต้องทำการศึกษาต่อไปอีกมาก

ประเภทและเนื้อหาของหนังสือที่ใช้

ผลการสำรวจและสำรวจการยืม-คืนที่ผ่านมาจำนวนมากยืนยันได้ว่า ผู้ใช้หนังสือบนเตียงคดีนิยมอ่านหนังสือประเภทนวนิยายมากที่สุด ขณะที่เรื่องสั้นกลับเป็นหนังสือบนเตียงคดีประเภทที่ผู้อ่านโปรดปรานน้อยที่สุด และหนังสือที่ชื่นชอบมักมีเนื้อหา อาทิ เรื่องตลก เบาสมอง เรื่องสนุกสนาน แต่สอดแทรกคติสอนใจ

ปัญหาในการใช้หนังสือบนเตียงคดี

ปัญหาในการใช้หนังสือบนเตียงคดีในห้องสมุดที่ผู้ใช้มักประสบ โดยทั่วไปเป็นปัญหาด้านการเข้าถึงหนังสือบนเตียงคดี และด้านการจัดการของห้องสมุด ตัวอย่างเช่น คู่มือ เอกสาร ป้ายช่วยในการค้นหาหนังสือในห้องสมุดไม่ชัดเจนทำให้ผู้ใช้เกิดความสับสน และค้นหาหนังสือชื่อเรื่องที่ต้องการไม่พบ จำนวนหนังสือที่จัดหามาต่อชื่อเรื่องมีไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้ใช้ จำนวนโต๊ะเก้าอี้ใน

ห้องสมุดมีไม่เพียงพอ และไม่สอดคล้องกับปริมาณของผู้ใช้ในช่วงเวลาที่มีผู้มาใช้บริการจำนวนมาก เป็นต้น

ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร

หัวข้อนี้นำเสนอประวัติความเป็นมาของห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร ซึ่งพัฒนามาจากห้องสมุดประชาชนกรุงเทพมหานคร รวมทั้งข้อมูลพื้นฐานการดำเนินงานของห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานครและการให้บริการต่างๆ ในปัจจุบัน (สมศรี พรหมรัตน์, 20 มกราคม 2555; อรุณวรรณ พิมพ์พัฒนโยธิน, 2553)

ความเป็นมา

ปี พ.ศ. 2499 ห้องสมุดประชาชนกรุงเทพมหานครที่จัดตั้งขึ้นแห่งแรกคือ ห้องสมุดประชาชนสวนลุมพินี สังกัดหน่วยงานแผนกการศึกษา กองกลาง เทศบาลกรุงเทพ ต่อมาเมื่อปีพ.ศ. 2501 ยกฐานะเป็นแผนกห้องสมุดประชาชน สังกัดกองกลาง จนกระทั่ง พ.ศ. 2532 ห้องสมุดประชาชนได้เปลี่ยนไปอยู่ใน สังกัดกองนันทนาการ สำนักสวัสดิการสังคม กรุงเทพมหานคร (กลุ่มงานพัฒนาห้องสมุดประชาชน กองนันทนาการ, 2549)

ในปี พ.ศ. 2548 ผู้บริหารกรุงเทพมหานครมีนโยบายพัฒนาห้องสมุดประชาชนอย่างจริงจัง โดยให้ความสำคัญต่อการปลูกฝังวัฒนธรรมรักการอ่านตามนโยบายกรุงเทพมหานครเมืองแห่งการเรียนรู้ มีการสนับสนุนงบประมาณให้นำไปพัฒนาห้องสมุดที่มีอยู่เดิม และจัดสร้างห้องสมุดแห่งใหม่เพิ่มเติม ในพื้นที่ที่ยังไม่มีห้องสมุด ได้ดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาห้องสมุดเดิม 3 แห่ง ได้แก่ ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สวนลุมพินี ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ซอยพระนาง และห้องสมุดวิชาการ สำนักงานเขตจตุจักร และจัดสร้างห้องสมุดใหม่ในเขตที่ยังไม่มีห้องสมุดอีก 8 แห่ง ได้แก่ เขตลาดกระบัง เขตบางกะปิ เขตสะพานสูง เขตทุ่งครุ เขตดุสิต เขตมีนบุรี เขตบางขุนเทียน และเขตบางบอน เพื่อใช้เป็นห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ (Discovery Learning Library) ปัจจุบันมีห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ตั้งอยู่ใน 30 เขต รวม 37 แห่ง ได้แก่

เขตคลองสาน ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ คลองสาน และห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ อนุสาวรีย์

เขตจอมทอง ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ วัดราชโอรสารามราชวรวิหาร

เขตจตุจักร ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ จตุจักร

เขตคลองสามวา ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ คลองสามวา

เขตตลิ่งชัน ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ วัดราษฎร์ฐานราชวรวิหาร

เขตดินแดง ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ เคหะชุมชนดินแดง 2

เขตดุสิต ห้องสมุดที่ปิงกรัศมิ์โชติ และห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ดุสิต

เขตดอนเมือง ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้สวนรมณีย์ทุ่งสีกัน และห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้วัด
พรหมรังสี

เขตบางกะปิ ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางกะปิ

เขตทุ่งครุ ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ทุ่งครุ

เขตบางซื่อ ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางซื่อ

เขตบางเขน ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้วัดศิริพงษ์ธรรมนิมิต และห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้
บางเขน

เขตบางกอกใหญ่ ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้บางกอกใหญ่ และห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้วัดสังข์
กระจาย

เขตปทุมวัน ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สวนลุมพินี

เขตปทุมวัน ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้และพิพิธภัณฑ์เสรีไทยอนุสรณ์

เขตประเวศ ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ประเวศ และห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้วัฒนธรรม

เขตบางขุนเทียน ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางขุนเทียน

เขตมีนบุรี ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ มีนบุรี

เขตลาดกระบัง ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ลาดกระบัง และห้องสมุดสีเขียว

เขตบางบอน ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางบอน

เขตพระโขนง ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บ้านจिराय พุทธทรัพย์

เขตพระนคร ห้องสมุดวิชาการ

เขตลาดพร้าว ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ วัดลาดปลาเค้า

เขตสวนหลวง ห้องสมุดอาคารมูลนิธิเพื่อศูนย์กลางอิสลามแห่งประเทศไทย

เขตภาษีเจริญ ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ภาษีเจริญ

เขตราชบุรี ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ เขตราชบุรี

เขตราชเทวี ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ซอยพระนาง

เขตสะพานสูง ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สะพานสูง

เขตหนองจอก ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ หนองจอก

เขตห้วยขวาง ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ห้วยขวาง

การดำเนินงาน

ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานครอยู่ภายใต้การบริหารงานของกลุ่มงานพัฒนาห้องสมุดประชาชน กองนันทนาการ สำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยว ซึ่งกลุ่มงานดังกล่าวมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุนการปฏิบัติงานของห้องสมุด ให้บริการประชาชนเกี่ยวกับการค้นคว้าศึกษาหาความรู้ เผยแพร่ความรู้ต่าง ๆ จัดทำโครงการที่เกี่ยวกับห้องสมุดฯ ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของห้องสมุด และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้มีวิสัยทัศน์ที่มุ่งเป็น “แหล่งเรียนรู้ทันสมัย ส่งเสริมการอ่านของคนทุกวัย เพื่อสังคมไทยพัฒนา” โดยกลุ่มงานพัฒนาห้องสมุดได้กำหนดวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานไว้ 7 ประการได้แก่

- 1) เพื่อเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ การศึกษาค้นคว้า ทั้งในระบบและนอกระบบของประชาชนชาวกรุงเทพมหานคร
- 2) เพื่อเป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลข่าวสารและความรู้ต่าง ๆ ที่ทันต่อเหตุการณ์และความเคลื่อนไหวในสังคมโลก ทำให้ประชาชนมีทัศนคติที่กว้างไกล อันจะเป็นพื้นฐานของความเติบโตทางด้านสติปัญญาและวัฒนธรรม
- 3) เพื่อเป็นศูนย์กลางในการส่งเสริมให้ประชาชนได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เกิดกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้วยการอ่านหนังสือ
- 4) เป็นศูนย์กลางในการส่งเสริมกิจกรรมทางการศึกษาและวัฒนธรรมของประชาชนหรือองค์กรในสังคม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในสังคม

5) เพื่อส่งเสริมและแนะนำให้ประชาชนเข้าใจ และปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามระบอบประชาธิปไตย และให้ความร่วมมือกับภาครัฐและภาคประชาชนในท้องถิ่น ในการดำเนินการตามนโยบายของรัฐในการพัฒนาประเทศ

6) เพื่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างเครือข่ายห้องสมุดทั้งในและต่างประเทศ ในการจัดการศึกษาหาความรู้ และแลกเปลี่ยนความรู้สำหรับประชาชนทั้งในและต่างประเทศ

7) เพื่อเป็นศูนย์กลางการให้บริการสารสนเทศทุกประเภทที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย (ห้องสมุดประชาชนระดับประเทศ)

ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ดำเนินการคัดเลือกและจัดหาทรัพยากรสารสนเทศด้วยการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อรับผิดชอบในการพัฒนาทรัพยากรห้องสมุด คณะกรรมการชุดดังกล่าวประกอบด้วย ผู้อำนวยการกองนันทนาการ หัวหน้ากลุ่มงานนิเทศการศึกษา ผู้แทนหน่วยงานภายในและสำนักหอสมุดแห่งชาติ และบรรณารักษ์ชำนาญการจากห้องสมุดโดยคณะกรรมการใช้หลักการพิจารณาคัดเลือกที่คำนึงถึงประโยชน์ นโยบาย งบประมาณของห้องสมุด และผู้ใช้บริการ จัดหาหนังสือด้วย 2 วิธีการหลักคือ การจัดซื้อ และขอรับบริจาค โดยการจัดหาหนังสือบนเตียงคิดจะเน้นที่วรรณกรรมประเภทต่างๆ สำหรับเด็กและผู้ใหญ่คิดเป็นร้อยละ 60 ของจำนวนทรัพยากรสารสนเทศที่จัดหาทั้งหมด (สมศรี พรหมรัตน์, 20 มกราคม 2555)

การบริการ

ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้แต่ละแห่ง มีการออกแบบและตกแต่งภายในและภายนอกอาคารให้มีความสวยงาม ทันสมัย และสะดวกในการใช้งาน มีพื้นที่สำหรับบรรณารักษ์ เจ้าหน้าที่ ผู้ใช้บริการ และทรัพยากรห้องสมุด โดยการจัดแบ่งพื้นที่การให้บริการแบ่งออกเป็น 10 ส่วนได้แก่

1) เคาน์เตอร์ประชาสัมพันธ์ แนะนำหนังสือใหม่ มุมสืบค้นข้อมูล ห้องสำหรับเด็ก มุมหนังสือพิมพ์และนิตยสาร มุมกาแฟและเครื่องดื่ม

2) ลานกิจกรรมและลานเอนกประสงค์ บริเวณนอกอาคารห้องสมุดใช้เป็นเวทีกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และแสดงความสามารถต่างๆ

3) ห้องกาแฟและเครื่องดื่ม มีเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการห้องสมุด

4) ห้องสำหรับเด็ก จัดเป็นห้องปิดเพื่อไม่ให้เสียงรบกวนบริเวณอื่น ภายในมีหนังสือสำหรับเด็ก คอมพิวเตอร์เพื่อฝึกทักษะ และเป็นจุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในวันหยุด

5) ห้องวิชาการ ประกอบด้วยหนังสือวิชาการ ความรู้ทั่วไป หนังสืออ้างอิง คู่มือสอบ แนะนำหนังสือใหม่ หนังสือพระราชนิพนธ์ มุมทำการบ้าน นวนิยาย และเรื่องสั้น

6) มุมทำการบ้าน สำหรับนักเรียน นิสิต นักศึกษานั่งอ่านหนังสือหรือทำการบ้าน โดยจัดให้มีหนังสือ คู่มือสอบ หนังสืออ้างอิงไว้ให้บริการค้นคว้า

7) ห้องฝึกอบรม สำหรับผู้ที่ต้องการศึกษาค้นคว้าเป็นกลุ่มและใช้เป็นห้องอบรม คอมพิวเตอร์พื้นฐาน การใช้อินเทอร์เน็ต และการอบรมภาษาต่างประเทศ

8) ห้องฉายภาพยนตร์ จัดฉายภาพยนตร์ สารคดีต่างๆ แก่ผู้ใช้บริการในวันเสาร์-อาทิตย์

9) โซนอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง มีเครื่องคอมพิวเตอร์ไว้ให้บริการเพื่อสืบค้นข้อมูล ข่าวสาร

10) โซนอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงแบบไร้สายโดยผู้ใช้บริการสามารถนำคอมพิวเตอร์ส่วนตัวแบบพกพามาใช้บริการได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

ผู้ใช้ที่ต้องการยืมหนังสือบันเทิงคดีสามารถเป็นสมาชิกของห้องสมุด โดยใช้หลักฐานในการสมัคร คือ บัตรประจำตัวประชาชน บัตรข้าราชการ หรือบัตรนักเรียนนักศึกษา และชำระค่าใช้จ่ายในการสมัครแตกต่างกันไปตามช่วงอายุของผู้สมัคร

วัน เวลาที่ห้องสมุดเปิดให้บริการ คือ วันอังคาร-เสาร์ เวลา 8.30-20.00 น. วันอาทิตย์ เวลา 9.00-17.00 น. และปิดให้บริการในวันจันทร์และวันหยุดนักขัตฤกษ์

การบริการพื้นฐานมีอยู่ด้วยกัน 4 บริการ ได้แก่

1) บริการการอ่าน เป็นบริการพื้นฐานของห้องสมุด มีบริการหนังสือทั่วไป สำหรับหนังสือบันเทิงคดี นวนิยาย เรื่องสั้น เรื่องแปล วรรณกรรมเยาวชน วารสาร นิตยสาร หนังสือพิมพ์ สิ่งพิมพ์รัฐบาลต่างๆ สิ่งพิมพ์ของกรุงเทพมหานคร มีไว้ให้ผู้ใช้บริการห้องสมุดทุกเพศ ทุกวัย โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

2) บริการยืม คืบหนังสือ ห้องสมุดใช้เทคโนโลยีระบบบาร์โค้ด ทำให้สะดวก รวดเร็ว ถูกต้อง ยืม คืบ ครั้งละ 2 เล่ม มีกำหนดระยะเวลา 7 วัน หนังสือเกินกำหนดค่าปรับเล่มละ 1 บาทต่อวัน กรณีหนังสือชำรุดหรือหายต้องนำมาใช้คืนหรือชำระตามราคาหนังสือนั้น

3) บริการสืบค้นข้อมูลหนังสือด้วยระบบห้องสมุดอัตโนมัติ ซึ่งสามารถสืบค้นด้วยชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง หัวเรื่อง เลขหมู่ โดยมีเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย 1 เครื่องเก็บข้อมูลส่วนกลาง เครื่องเครือข่ายอีก 4 เครื่องเพื่อประมวลผลเชื่อมโยงข้อมูลการบริหารจัดการทรัพยากรในห้องสมุด เช่น การสืบค้นข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศ การจัดหมวดหมู่ การรับสมาชิก การยืม-คืนหนังสือ สรุปรายงานสถิติข้อมูลหนังสือ ระบบควบคุมหนังสือออกจากห้องสมุด เป็นต้น

4) บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า ห้องสมุดมีบริการช่วยเหลือผู้ใช้งานที่ต้องการทราบเรื่องอื่นใดเกี่ยวกับกิจกรรมของห้องสมุด สามารถขอคำแนะนำจากบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ได้

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ที่จัดในห้องสมุดฯ แต่ละแห่งแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ กิจกรรมพื้นฐาน และกิจกรรมพิเศษ

กิจกรรมพื้นฐาน อาทิ จัดนิทรรศการ อบรมความรู้คอมพิวเตอร์ อบรมภาษาต่างประเทศ ศิลปะกับห้องสมุด การประกวดวาดภาพ เรียงความ เล่านิทาน หนังสือทำมือ ตอบปัญหาความรู้ทั่วไป เกมพัฒนาชาวปัญญา เป็นต้น

กิจกรรมพิเศษ เป็นกิจกรรมสำหรับสมาชิกห้องสมุด อาทิ การทัศนศึกษา “เปิดหนังสือสู่โลกการเรียนรู้” ค่ายพักแรม “ค่ายเยาวชนรักการอ่าน” และ “ค่ายครอบครัวรักการอ่าน”

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการใช้หนังสือบนเทจคิตีในห้องสมุดที่พบจากการปริทัศน์วรรณกรรมนั้น มีทั้งที่เป็นการศึกษาความต้องการใช้หนังสือ การใช้หนังสือ การใช้บริการชุมชน ผลลัพธ์ที่ได้จากการอ่านในยามว่าง และวิธีการเข้าถึงหนังสือบนเทจคิตี จากการสำรวจงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตั้งแต่ พ.ศ. 2534 – 2556 พบว่า มีงานวิจัยในประเทศ จำนวน 2 เรื่อง และงานวิจัยในต่างประเทศ จำนวน 3 เรื่อง

งานวิจัยในประเทศ

งานวิจัยที่เกี่ยวกับการใช้หนังสือบนเทจคิตีในห้องสมุดของไทย ประกอบด้วย การสำรวจความต้องการใช้หนังสือนวนิยายและเรื่องสั้น จำนวน 1 เรื่อง และการศึกษาการใช้บริการชุมชนของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชนกรุงเทพมหานคร จำนวน 1 เรื่อง ดังนี้

กมลทิพย์ วัชรวิวรรณ (2534) ทำการสำรวจความต้องการใช้หนังสือนวนิยายและเรื่องสั้นของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรามคำแหง รวมทั้งศึกษาประเภทของนวนิยายและเรื่องสั้นที่นักศึกษาต้องการอ่าน ตลอดจนปัญหาต่างๆ ในการใช้หนังสือนวนิยายและเรื่องสั้นที่ให้บริการในสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง เครื่องมือที่ใช้ในการสำรวจคือ แบบสอบถาม โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 900 คน ผลสำรวจ พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงอ่านนวนิยาย และเรื่องสั้นเพราะต้องการให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ได้รู้จักชีวิต และสังคม และต้องการได้รับประสบการณ์กว้างขวางจากการอ่าน ประเภทของนวนิยายและเรื่องสั้นที่นักศึกษาสนใจอ่านมากคือ เรื่องตลก ขบขัน เรื่องสนุกสนานเป็นคติสอนใจ เรื่องลึกลับสอบสวน นอกจากนี้ยังพบว่า นักศึกษาชายและหญิงมีความต้องการอ่านหนังสือนวนิยาย และเรื่องสั้นไม่แตกต่างกัน ส่วนปัญหาในการใช้บริการคือ ที่นั่งอ่านมีไม่เพียงพอ และการจัดเรียงหนังสือบนชั้นสับสนยากต่อการค้นหา

กัญญา กาญจนรักษ์ (2554) ทำการศึกษาศาภาพการให้บริการชุมชน และความต้องการใช้บริการชุมชนของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชนกรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัยสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชนกรุงเทพมหานคร 34 แห่ง จำนวน 386 คน ผลการศึกษาพบว่า ผู้ใช้บริการชุมชนของห้องสมุดส่วนใหญ่ใช้บริการอ่านหนังสือเข้าใช้บริการช่วงเวลา 12.01 - 16.00 น. และเข้าใช้สัปดาห์ละ 1 - 3 ครั้ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อผ่อนคลายและได้รับความเพลิดเพลินจากการอ่านหนังสือหรือวารสารเพื่อความบันเทิง ส่วนความต้องการใช้บริการชุมชนโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านครุภัณฑ์มีความต้องการอยู่ในระดับมาก โดยต้องการให้มีการเพิ่มจำนวนที่นั่งอ่าน ด้านการจัดกิจกรรมมีความต้องการอยู่ในระดับมาก โดยให้มีการแสดงหนังสือใหม่ที่น่าสนใจ และการเสนอความเคลื่อนไหวต่างๆ เกี่ยวกับหนังสือ และด้านเนื้อหาสารสนเทศมีความต้องการอยู่ในระดับมาก โดยต้องการให้มีหนังสือด้านดนตรี กีฬา และบันเทิงต่างๆ

งานวิจัยในต่างประเทศ

งานวิจัยเกี่ยวกับการใช้หนังสือบันเทิงคดีในห้องสมุดต่างประเทศ ประกอบด้วย การสำรวจการให้บริการหนังสือบันเทิงคดีในห้องสมุดประชาชน การศึกษาผลลัพธ์จากการอ่านในยามว่างของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชนวัยผู้ใหญ่ และการศึกษาวิธีการเข้าถึงหนังสือบันเทิงคดีของผู้ใช้ในห้องสมุดประชาชน อย่างละ 1 เรื่อง ดังนี้

Spiller (1980) ทำการศึกษากการให้บริการหนังสือบันเทิงคดีในห้องสมุดประชาชนของประเทศสหราชอาณาจักร จำนวน 4 แห่ง โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการสำรวจ และ

เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ใช้บริการห้องสมุดที่นำหนังสือบันเทิงคดีมาคืน จำนวน 500 คน ผลการศึกษาพบว่า หนังสือที่กลุ่มตัวอย่างหรือผู้บริคนนำมาคืนส่วนใหญ่เป็นหนังสือบันเทิงคดีประเภทนวนิยายที่มุ่งให้ความบันเทิง และสร้างความพึงพอใจแก่ผู้อ่าน (Recreational fiction) มากกว่าหนังสือบันเทิงคดีประเภทที่ท้าทายความเชื่อ และทัศนคติของผู้อ่าน (Serious fiction) เช่น เรื่องสั้น วรรณคดี หนังสือแปล ส่วนวิธีการเลือกหนังสือที่จะยืมนั้น ผู้ใช้ส่วนใหญ่พิจารณาเลือกใช้หนังสือโดยดูจากผู้แต่ง ชอบใช้ทั้งวิธีการหาหนังสือบันเทิงคดีโดยสืบค้นจากชื่อผู้แต่งและวิธีการเดินตามชั้นหนังสือ เมื่อเข้าถึงตัวเล่มแล้วส่วนใหญ่จะพิจารณาเลือกใช้หนังสือโดยดูจากคำโปรย เนื้อหาที่ชอบอ่านมากที่สุดคือ เรื่องลึกลับ สืบสวนสอบสวน

Moyer (2007) ทำการศึกษาผลลัพธ์ที่ได้รับจากการอ่านในยามว่างของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชนขนาดกลาง 2 แห่ง ในประเทศสหรัฐอเมริกา เพื่อค้นหาความสัมพันธ์ของผลลัพธ์ระหว่างผลลัพธ์ทางการศึกษา และด้านนันทนาการที่ผู้อ่านหนังสือบันเทิงคดีได้รับจากการอ่านในยามว่าง โดยใช้การสำรวจด้วยแบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เข้ามาใช้บริการ ณ โต๊ะบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า และเคาน์เตอร์บริการยืม - คืน จำนวน 62 คน ผลการสำรวจ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เห็นด้วยว่าการอ่านหนังสือบันเทิงคดีทำให้ชีวิตมีความสุข สนุกสนาน เป็นงานอดิเรกที่น่ารื่นรมย์ ช่วยให้หลีกเลี่ยงจากความวุ่นวายที่ผู้อ่านกำลังประสบอยู่ และเห็นว่าตนเองได้เรียนรู้มากขึ้นจากการอ่านหนังสือบันเทิงคดี ขณะที่ผู้อ่านร้อยละ 50.00 เท่านั้น ที่เห็นว่าหลังจากอ่านหนังสือบันเทิงคดีแล้วตนเองรู้สึกว่ามีสมาธิ และพร้อมแก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวัน สำหรับเนื้อหาของหนังสือที่เป็นที่นิยมของผู้อ่านมากที่สุด ได้แก่ เนื้อหาอิงประวัติศาสตร์ อาชญากรรม สืบสวน และผจญภัย ในส่วนของการสัมภาษณ์ผู้ใช้อีก 7 คนที่ดำเนินการต่อจากการสำรวจ (Follow - up interviews) พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมดเห็นด้วยว่าการอ่านเป็นส่วนสำคัญในชีวิตของตนเอง นับตั้งแต่วัยเด็ก รวมทั้งเห็นความเชื่อมโยงระหว่างการอ่านในยามว่างและการเรียนรู้ เพราะการอ่านทำให้การเรียนรู้มีความง่ายและสนุกมากขึ้น

Saarinen and Vakkari (2013) ทำการวิเคราะห์วิธีการเข้าถึงหนังสือบันเทิงคดีของผู้ใช้ในห้องสมุดประชาชนแห่งหนึ่งในประเทศฟินแลนด์ โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi - structured interviews) เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ใช้บริการห้องสมุดที่เป็นผู้ใหญ่ จำนวน 16 คน เพื่อรับแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะด้านการอ่านวรรณกรรม (Literary competence) คุณลักษณะของนวนิยายที่ติดตามความเห็นของผู้อ่าน และวิธีการที่ผู้อ่านเข้าถึง รวมทั้งระบุชี้ชัดตัวเล่มหนังสือนวนิยายในห้องสมุด ผลการศึกษา พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่จัดอยู่ในกลุ่มผู้ที่ชื่นชอบการอ่านหนังสืออย่างมาก (Avid readers) โดยนักอ่านกลุ่มนี้เห็นว่าคุณลักษณะของนวนิยายที่ดี คือ มีตัว

ละครที่ชวนติดตาม สามารถเร้าอารมณ์ขณะอ่าน ใช้ภาษาสละสลวย และสะท้อนความจริงของสังคม ลักษณะการเข้าถึงหนังสือผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่า การจัดหมวดหมู่ตามประเภทหนังสือบันเทิงคดีจะช่วยให้การเข้าถึงและค้นหาได้ง่ายขึ้น ในกรณีที่ต้องการหนังสือที่ตนรู้จักผู้แต่งหรือชื่อหนังสืออยู่แล้วจะสืบค้นผ่านฐานข้อมูลของห้องสมุด หรือเดินตรงไปหาที่ชั้นหนังสือโดยตรง แต่หากไม่ได้ตั้งใจที่จะยืมหนังสือใดเป็นพิเศษ ก็จะใช้วิธีเดินหาตามชั้นหนังสือ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศข้างต้นสามารถสรุปประเด็นเกี่ยวกับการใช้หนังสือบันเทิงคดีในห้องสมุดได้ 3 หัวข้อ ได้แก่ วัตถุประสงค์ในการใช้ วิธีการเข้าถึง และประเภทของหนังสือบันเทิงคดี

1) วัตถุประสงค์ในการใช้

ผลการศึกษาของกันยา กาญจนรักษ์ (2554) พบว่า ผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชนกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่ได้รับประโยชน์จากการเข้าใช้บริการ คือ เพื่อผ่อนคลายและได้รับความเพลิดเพลินจากการอ่านหนังสือเพื่อความบันเทิงมากที่สุด

2) วิธีการเข้าถึง

ผลการศึกษาของ Spiller (1980) และSaarinen and Vakkari (2013) พบว่า ผู้ใช้หนังสือบันเทิงคดีในห้องสมุดประชาชนนิยมเข้าถึงตัวหนังสือบันเทิงคดีด้วยวิธีการเดินหาตามชั้นหนังสือ

3) ประเภทของหนังสือบันเทิงคดี

ผลการศึกษาของ Spiller (1980) พบว่า หนังสือบันเทิงคดีที่ผู้ใช้ในห้องสมุดนำมาคืนนั้น ส่วนใหญ่จัดอยู่ในประเภทนวนิยายสำหรับอ่านเพื่อความบันเทิง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อศึกษาการใช้หนังสือบันเทิงคดีในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ กรุงเทพมหานครโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บและรวบรวมข้อมูล วิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

การศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยค้นคว้าศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ หนังสือบันเทิงคดี และการใช้หนังสือบันเทิงคดีในห้องสมุดประชาชน จากหนังสือ บทความวารสาร วิทยานิพนธ์ งานวิจัยต่างๆ รวมทั้งแหล่งข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือวิจัย

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรสำหรับการวิจัยนี้คือ ผู้ใช้หนังสือบันเทิงคดีในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ที่มีอายุระหว่าง 20-60 ปี โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ที่มีจำนวนผู้ใช้สูงสุด 5 อันดับแรกตามข้อมูลสถิติปี 2554 ได้แก่

1. ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ซอยพระนาง ผู้ใช้จำนวน 26,928 คน
2. ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สะพานสูง ผู้ใช้จำนวน 17,423 คน
3. ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางกะปิ ผู้ใช้จำนวน 17,219 คน
4. ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สวนลุมพินี ผู้ใช้จำนวน 13,804 คน
5. ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางขุนเทียน ผู้ใช้จำนวน 10,133 คน

สำหรับการวิจัยเชิงสำรวจครั้งนี้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota Sampling) โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ 5 แห่งๆละ 80 คน รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 400 คน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามเพื่อเป็นเครื่องมือในการศึกษาการใช้หนังสือบันเทิงคดีในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่าง ทั้งนี้การศึกษาการใช้หนังสือบันเทิงคดีจะมุ่งเน้นไปที่ด้านวัตถุประสงค์ของการใช้ ความถี่ในการใช้ วิธีการเข้าถึง การพิจารณาเลือกใช้ ลักษณะการใช้ ประเภท

และเนื้อหา ส่วนปัญหาในการใช้หนังสือบันทึกคดีจะศึกษาปัญหาด้านวิธีการเข้าถึง การพิจารณาเลือกใช้ และด้านการจัดการของห้องสมุด ตลอดจนข้อเสนอแนะอื่นๆ ลักษณะแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นประกอบด้วยคำถามปลายปิดแบบเลือกได้คำตอบเดียวและหลายคำตอบ คำถามชนิดมาตราประมาณค่าของลิเคิร์ต (Likert Scale) และคำถามปลายเปิด โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 2 ข้อ ได้แก่

1. คำถามเกี่ยวกับเพศ เป็นคำถามปลายปิดแบบเลือกได้คำตอบเดียว
2. คำถามเกี่ยวกับอายุ เป็นคำถามปลายปิดเลือกได้คำตอบเดียว

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการใช้หนังสือบันทึกคดีในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร จำนวน 11 ข้อ ได้แก่

1. คำถามเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การใช้หนังสือบันทึกคดี เป็นคำถามปลายปิดแบบเลือกได้หลายคำตอบ
2. คำถามเกี่ยวกับความถี่ในการใช้หนังสือบันทึกคดี (จำนวนครั้งที่ใช้) เป็นคำถาม ปลายปิดแบบเลือกได้คำตอบเดียว
3. คำถามเกี่ยวกับความถี่ในการใช้หนังสือบันทึกคดี (ช่วงเวลาที่ใช้) เป็นคำถามปลายปิดแบบเลือกได้หลายคำตอบ
4. คำถามเกี่ยวกับวิธีการเข้าถึงหนังสือบันทึกคดี เป็นคำถามปลายปิดแบบเลือกได้ หลายคำตอบ
5. คำถามเกี่ยวกับการพิจารณาเลือกใช้หนังสือบันทึกคดี เป็นคำถามปลายปิด แบบเลือกได้หลายคำตอบ
6. คำถามเกี่ยวกับลักษณะการใช้หนังสือบันทึกคดี (การใช้สถานที่) เป็นคำถามปลายปิดแบบเลือกได้หลายคำตอบ
7. คำถามเกี่ยวกับลักษณะการใช้หนังสือบันทึกคดี (จำนวนเล่มที่ใช้) เป็นคำถามปลายปิดแบบเลือกได้หลายคำตอบ

8. คำถามเกี่ยวกับประเภทหนังสือบัณฑิตที่ใช่ เป็นคำถามปลายปิดแบบเลือกได้ หลาย

คำตอบ

9. คำถามเกี่ยวกับเนื้อหาของหนังสือบัณฑิตที่ใช่ เป็นคำถามปลายปิดแบบเลือกได้หลาย

คำตอบ

10. คำถามเกี่ยวกับสาเหตุที่เข้ามาใช้หนังสือบัณฑิต เป็นคำถามปลายปิดแบบเลือกได้

หลายคำตอบ

11. คำถามเกี่ยวกับการใช้หนังสือบัณฑิตจากแหล่งอื่น เป็นคำถามปลายปิด แบบเลือกได้

หลายคำตอบ

ตอนที่ 3 คำถามชนิดมาตราประมาณค่าระดับปัญหาของการใช้หนังสือบัณฑิตในห้องสมุด เพื่อ การเรียนรู้กรุงเทพมหานคร โดยคำถามชนิดมาตราประมาณค่ามีระดับของปัญหา 5 ระดับ โดยใช้ สัญลักษณ์หมายเลข 1-5 แทนความหมายดังนี้

5 หมายถึง ประสบปัญหาในระดับ มากที่สุด

4 หมายถึง ประสบปัญหาในระดับ มาก

3 หมายถึง ประสบปัญหาในระดับ ปานกลาง

2 หมายถึง ประสบปัญหาในระดับ น้อย

1 หมายถึง ประสบปัญหาในระดับ น้อยที่สุด

นอกจากนี้ได้ออกแบบให้มีช่อง “ไม่ประสบปัญหา” ในกรณีที่ผู้ใช้ไม่ประสบปัญหาในประเด็นปัญหา ดังกล่าว โดยคำถามเกี่ยวกับปัญหาการใช้หนังสือบัณฑิตมีจำนวน 1 ข้อ แบ่งเป็น 3 ประเด็น ได้แก่

1. ปัญหาด้านการเข้าถึงหนังสือบัณฑิต
2. ปัญหาด้านการพิจารณาเลือกใช้หนังสือบัณฑิต
3. ปัญหาด้านการจัดการของห้องสมุด

สำหรับข้อเสนอแนะอื่นๆเป็นคำถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

หลังจากที่ได้สร้างแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดสอบกับผู้ใช้ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ดุสิต ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางซื่อ ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ เคหะชุมชนดินแดง 2 และห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ห้วยขวาง แห่งละ 5 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 20 คน ระหว่างวันที่ 15 ถึง 19 กันยายน พ.ศ. 2555 เพื่อหาข้อบกพร่องของแบบสอบถาม

ภายหลังจากทดสอบแบบสอบถามแล้วผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้สมบูรณ์ขึ้น โดยผู้วิจัยได้ลดคำถามในตอนต้นที่ 2 จากเดิมมี 10 ข้อ เป็น 9 ข้อโดยนำคำถามในข้อ 9 เรื่อง “จำนวนเล่มในการยืม” มารวมไว้ในข้อ 8 เรื่อง “การเข้ามาใช้ในห้องสมุด” เพื่อให้ผู้ใช้เข้าใจได้ง่ายขึ้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ (ภาคผนวก ก) ไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการใช้หนังสือบนแท็บเล็ตในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ จำนวน 5 แห่ง (ภาคผนวก ข) แห่งละ 80 ชุด โดยเก็บข้อมูลตั้งแต่วันที่ 9 ตุลาคม ถึงวันที่ 4 พฤศจิกายน พ.ศ. 2555 โดยได้รับแบบสอบถามกลับคืน และสามารถนำไปวิเคราะห์ข้อมูลได้จำนวนทั้งสิ้น 400 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100.00

การวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติด้านสังคมศาสตร์สำหรับวินโดวส์ (Statistical Package for Social Science for Windows-SPSS for Windows) สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามที่รวบรวมได้นำมาวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการใช้หนังสือบนแท็บเล็ตในห้องสมุด ประกอบด้วยด้านวัตถุประสงค์ ความถี่ในการใช้ วิธีการเข้าถึง การพิจารณาเลือกใช้ ลักษณะการใช้ ประเภท และเนื้อหาของหนังสือบนแท็บเล็ตที่ใช้ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 3 ปัญหาในการใช้หนังสือบนแท็บเล็ตในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร และข้อเสนอแนะ

ปัญหาในการใช้หนังสือบนแท็บเล็ต ประกอบด้วย ด้านการเข้าถึงหนังสือบนแท็บเล็ต ด้านการพิจารณาเลือกใช้หนังสือบนแท็บเล็ต ด้านการจัดการของห้องสมุด ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหา

ความถี่ (f) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยกำหนดการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยไว้ดังนี้

4.51-5.00 ประสบปัญหาในระดับ มากที่สุด (มส)

3.51-4.50 ประสบปัญหาในระดับ มาก (ม)

2.51-3.50 ประสบปัญหาในระดับ ปานกลาง (ปก)

1.51-2.50 ประสบปัญหาในระดับ น้อย (น)

1.00-1.50 ประสบปัญหาในระดับ น้อยที่สุด (นส)

ทั้งนี้ในกรณีที่ตอบ “ไม่ประสบปัญหา” จะไม่นำมาคำนวณหาค่าเฉลี่ย

ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หนังสือบันทึกคดี จะใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยสรุปประเด็นและแจกแจงความถี่ เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลการสำรวจที่ได้ในรูปแบบตาราง พร้อมคำบรรยายประกอบตารางดังรายละเอียดในบทที่ 4 ส่วนสรุปผลการวิจัยอภิปรายผล และข้อเสนอแนะนำเสนอในบทที่ 5

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเรื่อง “การใช้หนังสือบันเทิงคดีในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร” แบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม (ตารางที่ 1-2)

ตอนที่ 2 การใช้หนังสือบันเทิงคดีในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร

(ตารางที่ 3-12)

ตอนที่ 3 ปัญหาในการใช้หนังสือบันเทิงคดีในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร

(ตารางที่ 13-15) และข้อเสนอแนะอื่นๆ

ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศ และอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลสำรวจผู้ใช้หนังสือบันเทิงคดีในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ทั้ง 5 แห่ง รวมทั้งสิ้น 400 คน (ตารางที่ 1) พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนสูงสุดเป็นเพศหญิง จำนวน 201 คน (ร้อยละ 50.25) เพศชาย จำนวน 199 คน (ร้อยละ 49.75)

เมื่อพิจารณาผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามห้องสมุด พบว่า ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ซอยพระนาง ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จำนวน 53 คน (ร้อยละ 66.25) เป็นเพศหญิง และเพศชายมีจำนวน 27 คน (ร้อยละ 33.75)

ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สะพานสูง ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนสูงสุด 44 คน (ร้อยละ 55.00) เป็นเพศหญิง และเพศชายมีจำนวน 36 คน (ร้อยละ 45.00)

ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางกะปิ ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนสูงสุด 45 คน (ร้อยละ 56.25) เป็นเพศหญิง และเพศชายมีจำนวน 35 คน (ร้อยละ 43.75)

ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สวนลุมพินี ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จำนวน 54 คน (ร้อยละ 67.50) เป็นเพศชาย และเพศหญิงมีจำนวน 26 คน (ร้อยละ 32.50)

ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางขุนเทียน ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนสูงสุด 47 คน (ร้อยละ 58.75) เป็นเพศชาย และเพศหญิงมีจำนวน 33 คน (ร้อยละ 41.25)

ตารางที่ 1 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในท้องถิ่นเพื่อการศึกษาเรียนรู้กรุงเทพมหานคร

ผู้ตอบ แบบสอบถาม	ท้องถิ่น											
	พระนาง		สะพานสูง		บางกะปิ		คู่มือ		บางขุนเทียน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	27	33.75	36	45.00	35	43.75	54	67.50	47	58.75	199	49.75
หญิง	53	66.25	44	55.00	45	56.25	26	32.50	33	41.25	201	50.25
รวม	80	100.00	80	100.00	80	100.00	80	100.00	80	100.00	400	100.00

1.2 อายุของผู้ใช้หนังสือฉบับเชิงคดี

ผลสำรวจอายุของผู้ใช้หนังสือฉบับเชิงคดีในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้โดยรวม (ตารางที่ 2) พบว่า ผู้ใช้จำนวนสูงสุด 108 คน (ร้อยละ 27.00) มีอายุ 50 ปีขึ้นไป รองลงมาจำนวนเท่ากัน 107 คน (ร้อยละ 26.75) มีอายุระหว่าง 20-29 ปี และ 30-39 ปี ตามลำดับ จำนวนน้อยที่สุด 78 คน (ร้อยละ 19.50) มีอายุระหว่าง 40-49 ปี

เมื่อพิจารณาอายุของผู้ใช้จำแนกตามห้องสมุด พบว่า ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ชอยพระนางจำนวนสูงสุด 32 คน (ร้อยละ 40.00) มีอายุ 50 ปีขึ้นไป รองลงมาผู้ใช้จำนวน 17 คน (ร้อยละ 21.25) มีอายุระหว่าง 30-39 ปี และจำนวนน้อยที่สุด 15 คน (ร้อยละ 18.75) มีอายุระหว่าง 20-29 ปี

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สะพานสูงจำนวนสูงสุด 29 คน (ร้อยละ 36.25) มีอายุระหว่าง 20-29 ปี รองลงมาผู้ใช้จำนวน 21 คน (ร้อยละ 26.25) มีอายุระหว่าง 30-39 ปี และจำนวนน้อยที่สุด 14 คน (ร้อยละ 17.50) มีอายุ 50 ปีขึ้นไป

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางกะปิจำนวนสูงสุด 28 คน (ร้อยละ 35.00) มีอายุระหว่าง 30-39 ปี รองลงมาผู้ใช้จำนวน 23 คน (ร้อยละ 28.75) มีอายุระหว่าง 20-29 ปี และจำนวนน้อยที่สุด 12 คน (ร้อยละ 15.00) มีอายุระหว่าง 40-49 ปี

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สวนลุมพินีจำนวนสูงสุด 25 คน (ร้อยละ 31.25) มีอายุระหว่าง 40-49 ปี รองลงมาผู้ใช้จำนวน 23 คน (ร้อยละ 28.75) มีอายุ 50 ปีขึ้นไป และจำนวนน้อยที่สุด 13 คน (ร้อยละ 16.25) มีอายุระหว่าง 20-29 ปี

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้บางขุนเทียนจำนวนสูงสุด 27 คน (ร้อยละ 33.75) มีอายุระหว่าง 20-29 ปี รองลงมาผู้ใช้จำนวน 22 คน (ร้อยละ 27.50) มีอายุระหว่าง 30-39 ปี และจำนวนน้อยที่สุด 9 คน (ร้อยละ 11.25) มีอายุระหว่าง 40-49 ปี

ตารางที่ 2 อายุของผู้ใช้หนังสือฉบับเชิงคดีในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร

ช่วงอายุ	ห้องสมุด												รวม (N=400)	
	พระนาง		สะพานสูง		บางกะปิ		ชุมพูนี		บางขุนเทียน					
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
20-29 ปี	15	18.75	29	36.25	23	28.75	13	16.25	27	33.75	107	26.75		
30-39 ปี	17	21.25	21	26.25	28	35.00	19	23.75	22	27.50	107	26.75		
40-49 ปี	16	20.00	16	20.00	12	15.00	25	31.25	9	11.25	78	19.50		
50 ปีขึ้นไป	32	40.00	14	17.50	17	21.25	23	28.75	22	27.50	108	27.00		

ตอนที่ 2 การใช้หนังสือบันทึงคดีในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการใช้หนังสือบันทึงคดีในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ในการใช้ ความถี่ในการใช้ วิธีการเข้าถึง การพิจารณาเลือกใช้ ลักษณะการใช้ ประเภท เนื้อหา เหตุผลที่ใช้ และแหล่งสารนิเทศอื่นที่ใช้ ปรากฏรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 วัตถุประสงค์ในการใช้หนังสือบันทึงคดี

ผลการสำรวจวัตถุประสงค์ในการใช้ของผู้ใช้โดยรวม (ตารางที่ 3) พบว่า ผู้ใช้ส่วนใหญ่จำนวน 324 คน (ร้อยละ 81.00) ระบุวัตถุประสงค์เพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ รองลงมาจำนวน 243 คน (ร้อยละ 60.75) ใช้เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ผู้ใช้จำนวน 221 คน (ร้อยละ 55.25) ใช้หนังสือบันทึงคดีเพื่อให้ออกกำลังกาย ผู้ใช้อีก 149 คน (ร้อยละ 37.25) ใช้เพื่อปรับใช้ในชีวิตประจำวัน และผู้ใช้จำนวน 85 คน (ร้อยละ 21.25) ใช้เพื่อเพิ่มอรรถรสในการชมละคร/ ภาพยนตร์ ขณะที่ผู้ใช้เพียง 4 คน (ร้อยละ 1.00) ที่ระบุว่าใช้เพื่อทำงานด้านการตลาดและการโฆษณา

เมื่อพิจารณาวัตถุประสงค์การใช้ จำแนกตามห้องสมุด พบว่า ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ซอยพระนางส่วนใหญ่จำนวน 68 คน (ร้อยละ 85.00) ระบุวัตถุประสงค์เพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ รองลงมาผู้ใช้จำนวน 49 คน (ร้อยละ 61.25) ใช้เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ผู้ใช้จำนวน 44 คน (ร้อยละ 55.00) ใช้เพื่อให้ออกกำลังกาย ผู้ใช้อีก 42 คน (ร้อยละ 52.50) ใช้เพื่อปรับใช้ในชีวิตประจำวัน และผู้ใช้จำนวน 29 คน (ร้อยละ 36.25) ใช้เพื่อเพิ่มอรรถรสในการชมละคร/ ภาพยนตร์ ขณะที่ผู้ใช้เพียง 1 คน (ร้อยละ 1.25) ระบุวัตถุประสงค์เพื่อทำงานด้านการตลาดและการโฆษณา ทั้งนี้ไม่มีผู้ใช้คนใดที่ระบุว่าใช้หนังสือบันทึงคดีเพื่อการทำงานด้านงานบันเทิง ด้านงานประพันธ์ และด้านงานสำนักพิมพ์

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สะพานสูงส่วนใหญ่จำนวน 65 คน (ร้อยละ 81.25) ระบุวัตถุประสงค์เพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ รองลงมาผู้ใช้จำนวน 44 คน (ร้อยละ 55.00) ใช้เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ผู้ใช้จำนวน 40 คน (ร้อยละ 50.00) ใช้เพื่อให้ออกกำลังกาย ผู้ใช้อีก 26 คน (ร้อยละ 32.50) ใช้เพื่อปรับใช้ในชีวิตประจำวัน และผู้ใช้จำนวน 17 คน (ร้อยละ 21.25) ใช้เพื่อเพิ่มอรรถรสในการชมละคร/ ภาพยนตร์ ขณะที่ผู้ใช้เพียง 2 คน (ร้อยละ 2.50) ระบุวัตถุประสงค์เพื่อทำงานด้านการตลาดและการโฆษณา ทั้งนี้ไม่มีผู้ใช้คนใดที่ระบุว่าใช้หนังสือบันทึงคดีเพื่อการทำงานด้านการสอนวิชาภาษา

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางกะปิส่วนใหญ่จำนวน 74 คน (ร้อยละ 92.50) ระบุวัตถุประสงค์เพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ รองลงมาผู้ใช้จำนวน 47 คน (ร้อยละ 58.75) ใช้เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ผู้ใช้จำนวน 40 คน (ร้อยละ 50.00) ใช้เพื่อให้ออกกำลังกาย ผู้ใช้อีก 28 คน (ร้อยละ

35.00) ใช้เพื่อปรับใช้ในชีวิตประจำวัน และผู้ใช้จำนวน 24 คน (ร้อยละ 30.00) ใช้เพื่อเพิ่มอรรถรสในการชมละคร/ ภาพยนตร์ ขณะที่ผู้ใช้เพียง 3 คน (ร้อยละ 3.75) ระบุวัตถุประสงค์เพื่อการทำงาน ด้านงานสำนักพิมพ์ ทั้งนี้ไม่มีผู้ใช้คนใดที่ระบุว่าใช้หนังสือบันเทิงคดีเพื่อการทำงานด้านการตลาดและการโฆษณา

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สวนกลุ่มพินส่วนใหญ่จำนวน 63 คน (ร้อยละ 78.75) ระบุวัตถุประสงค์เพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ รองลงมาผู้ใช้จำนวน 45 คน (ร้อยละ 56.25) ใช้เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ผู้ใช้จำนวน 43 คน (ร้อยละ 53.75) ใช้เพื่อก่อให้เกิดความคิด ผู้ใช้อีก 20 คน (ร้อยละ 25.00) ใช้เพื่อปรับใช้ในชีวิตประจำวัน และผู้ใช้จำนวน 8 คน (ร้อยละ 10.00) ใช้เพื่อการทำงานด้านงานบันเทิง ขณะที่ผู้ใช้เพียง 1 คน (ร้อยละ 1.25) ระบุวัตถุประสงค์เพื่อการทำงานด้านการตลาดและการโฆษณา

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางขุนเทียนส่วนใหญ่จำนวน 58 คน (ร้อยละ 72.50) ระบุวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มพูนความรู้ รองลงมาผู้ใช้จำนวน 54 คนเท่ากัน (ร้อยละ 67.50) ใช้เพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และก่ให้เกิดความคิด ตามลำดับ ผู้ใช้อีก 33 คน (ร้อยละ 41.25) ใช้เพื่อปรับใช้ในชีวิตประจำวัน และผู้ใช้จำนวน 10 คน (ร้อยละ 12.50) ใช้เพื่อเพิ่มอรรถรสในการชมละคร/ ภาพยนตร์ ขณะที่ผู้ใช้เพียง 1 คนเท่ากัน (ร้อยละ 1.25) ระบุวัตถุประสงค์เพื่อการทำงานด้านงาน ประพันธ์ และด้านการสอนวิชาภาษา ตามลำดับ ทั้งนี้ไม่มีผู้ใช้คนใดที่ระบุว่าใช้หนังสือบันเทิงคดีเพื่อการทำงานด้านการตลาดและการโฆษณา

ตารางที่ 3 วัตถุประสงค์ในการใช้หนังสือฉบับเชิงคดีในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร

วัตถุประสงค์*	ห้องสมุด											
	พระนาง (N=80)		สะพานสูง (N=80)		บางกะปิ (N=80)		คูมพิณี (N=80)		บางขุนเทียน (N=80)		รวม (N= 400)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพิ่มพูนความรู้	49	61.25	44	55.00	47	58.75	45	56.25	58	72.50	243	60.75
ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์	68	85.00	65	81.25	74	92.50	63	78.75	54	67.50	324	81.00
ก่อให้เกิดความคิด	44	55.00	40	50.00	40	50.00	43	53.75	54	67.50	221	55.25
เพิ่มอรรถรสในการชมละคร/ ภาพยนตร์	29	36.25	17	21.25	24	30.00	5	6.25	10	12.50	85	21.25
ปรับเปลี่ยนชีวิตประจำวัน	42	52.50	26	32.50	28	35.00	20	25.00	33	41.25	149	37.25
เพื่อการทำงานด้านงานบันเทิง	0	0.00	8	10.00	0	0.00	8	10.00	4	5.00	20	5.00
เพื่อการทำงานด้านงานประพันธ์	0	0.00	4	5.00	4	5.00	2	2.50	1	1.25	11	2.75
เพื่อการทำงานด้านงานสำนักพิมพ์	0	0.00	6	7.50	3	3.75	3	3.75	2	2.50	14	3.50
เพื่อการทำงานด้านการสอนวิชาภาษา	2	2.50	0	0.00	5	6.25	5	6.25	1	1.25	13	3.25
เพื่อการทำงานด้านการตลาดและการโฆษณา	1	1.25	2	2.50	0	0.00	1	1.25	0	0.00	4	1.00

*ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

2.2 ความถี่ในการใช้หนังสือบันทึก

ผลการสำรวจความถี่ในการใช้ของผู้ใช้โดยรวม (ตารางที่ 4) พบว่า ผู้ใช้จำนวนสูงสุด 159 คน (ร้อยละ 39.75) ใช้หนังสือบันทึกสัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง รองลงมาจำนวน 71 คน (ร้อยละ 17.75) ใช้หนังสือทุกวันที่ห้องสมุดเปิดให้บริการ และผู้ใช้จำนวน 61 คน (ร้อยละ 15.25) ใช้หนังสือสัปดาห์ละครั้ง ขณะที่ผู้ใช้เพียง 49 คนเท่านั้น (ร้อยละ 12.25) ที่ระบุว่าใช้หนังสือเดือนละ 2-3 ครั้ง และเดือนละครั้ง ตามลำดับ นอกจากนี้มีผู้ใช้ จำนวน 11 คน (ร้อยละ 2.75) ที่ระบุว่าเข้ามาใช้หนังสือ เมื่อมีเวลาว่าง

เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับความถี่ในการใช้หนังสือบันทึกจำแนกตามห้องสมุด พบว่า ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ขอยพระนางจำนวนสูงสุด 30 คน (ร้อยละ 37.50) ใช้หนังสือบันทึกในห้องสมุดทุกวันที่ห้องสมุดเปิดให้บริการ รองลงมาจำนวน 25 คน (ร้อยละ 31.25) ใช้หนังสือสัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง ผู้ใช้จำนวน 19 คน (ร้อยละ 23.75) ใช้หนังสือสัปดาห์ละครั้ง ขณะที่มีผู้ใช้จำนวน 4 คน (ร้อยละ 5.00) และ 1 คน (ร้อยละ 1.25) ใช้หนังสือเดือนละ 2-3 ครั้ง และเดือนละครั้ง ตามลำดับ นอกจากนี้มีผู้ใช้จำนวน 1 คน (ร้อยละ 1.25) ที่ระบุว่าเข้ามาใช้เมื่อมีเวลาว่าง

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สะพานสูงจำนวนสูงสุด 27 คน (ร้อยละ 33.75) ใช้หนังสือบันทึกในห้องสมุดสัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง รองลงมาจำนวน 15 คน (ร้อยละ 18.75) ใช้หนังสือสัปดาห์ละครั้ง ผู้ใช้จำนวน 13 คน (ร้อยละ 16.25) ใช้หนังสือเดือนละครั้ง ขณะที่มีผู้ใช้จำนวน 9 คนเท่านั้น (ร้อยละ 11.25) ระบุว่าใช้หนังสือทุกวันที่ห้องสมุดเปิดให้บริการ และเดือนละ 2-3 ครั้ง ตามลำดับ นอกจากนี้มีผู้ใช้จำนวน 7 คน (ร้อยละ 8.75) ที่ระบุว่าเข้ามาใช้เมื่อมีเวลาว่าง

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางกะปิจำนวนสูงสุด 36 คน (ร้อยละ 45.00) ใช้หนังสือบันทึกในห้องสมุดสัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง รองลงมาจำนวน 16 คน (ร้อยละ 20.00) ใช้หนังสือเดือนละ 2-3 ครั้ง ผู้ใช้จำนวน 11 คน (ร้อยละ 13.75) ใช้หนังสือเดือนละครั้ง ขณะที่มีผู้ใช้จำนวน 9 คน (ร้อยละ 11.25) และ 7 คน (ร้อยละ 8.75) ใช้หนังสือสัปดาห์ละครั้ง และทุกวันที่ห้องสมุดเปิดให้บริการ ตามลำดับ นอกจากนี้มีผู้ใช้จำนวน 1 คน (ร้อยละ 1.25) ที่ระบุว่าเข้ามาใช้เมื่อมีเวลาว่าง

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สวนลุมพินีจำนวนสูงสุด 33 คน (ร้อยละ 41.25) ใช้หนังสือบันทึกในห้องสมุดสัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง รองลงมาจำนวน 19 คน (ร้อยละ 23.75) ใช้หนังสือเดือนละ 2-3 ครั้ง ผู้ใช้จำนวน 15 คน (ร้อยละ 18.75) ใช้หนังสือเดือนละครั้ง ขณะที่มีผู้ใช้จำนวน 8 คน (ร้อยละ 10.00) และ 4 คน (ร้อยละ 5.00) ใช้หนังสือสัปดาห์ละครั้ง และทุกวันที่ห้องสมุดเปิดให้บริการ ตามลำดับ นอกจากนี้มีผู้ใช้จำนวน 1 คน (ร้อยละ 1.25) ที่ระบุว่าเข้ามาใช้เมื่อมีเวลาว่าง

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางขุนเทียนจำนวนสูงสุด 38 คน (ร้อยละ 47.50) ใช้หนังสือ
บันเทิงคดีในห้องสมุดสัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง รองลงมาจำนวน 21 คน (ร้อยละ 26.25) ใช้หนังสือทุก
วันที่ห้องสมุดเปิดให้บริการ ผู้ใช้จำนวน 10 คน (ร้อยละ 12.50) ใช้หนังสือสัปดาห์ละครั้ง ขณะที่
ผู้ใช้จำนวน 9 คน (ร้อยละ 11.25) และ 1 คน (ร้อยละ 1.25) ใช้หนังสือเดือนละครั้ง และเดือนละ 2-
3 ครั้ง ตามลำดับ นอกจากนี้ผู้ใช้จำนวน 1 คน (ร้อยละ 1.25) ที่ระบุว่าเข้ามาใช้เมื่อมีเวลาว่าง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ตารางที่ 4 ความถี่ในการใช้หนังสือฉบับเชิงคดีในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร

จำนวนวันที่ใช้	ห้องสมุด																
	พระนาง (N=80)			สะพานสูง (N=80)			บางกะปิ (N=80)			ลุมพินี (N=80)			บางขุนเทียน (N=80)			รวม (N= 400)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
ทุกวันในห้องสมุดเปิดให้บริการ	30	37.50	9	11.25	7	8.75	4	5.00	21	26.25	71	17.75					
สัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง	25	31.25	27	33.75	36	45.00	33	41.25	38	47.50	159	39.75					
สัปดาห์ละครั้ง	19	23.75	15	18.75	9	11.25	8	10.00	10	12.50	61	15.25					
เดือนละ 2-3 ครั้ง	4	5.00	9	11.25	16	20.00	19	23.75	1	1.25	49	12.25					
เดือนละครั้ง	1	1.25	13	16.25	11	13.75	15	18.75	9	11.25	49	12.25					
อื่น ๆ	1	1.25	7	8.75	1	1.25	1	1.25	1	1.25	11	2.75					

2.3 ช่วงเวลาที่ใช้นั่งสื่อบนเตียงคดี

ผลการสำรวจวัน-เวลาที่ผู้ใช้เข้ามาใช้หนังสือบนเตียงคดีโดยรวม (ตารางที่ 5) พบว่า ผู้ใช้ส่วนใหญ่ จำนวน 373 คน (ร้อยละ 93.25) เข้ามาใช้หนังสือในวันธรรมดา โดยช่วงเวลาที่ผู้ใช้ส่วนใหญ่เข้ามาใช้คือ วันธรรมดา เวลา 12.00-16.30 น.จำนวน 295 คน (ร้อยละ 79.08) รองลงมาจำนวน 75 คน (ร้อยละ 20.10) เข้ามาใช้เวลา 8.30-12.00 น. และมีผู้ใช้เพียง 63 คน (ร้อยละ 16.89) ที่เข้ามาใช้เวลา 16.30-20.00 น.

เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับช่วงเวลาที่ผู้ใช้เข้ามาใช้หนังสือในวันธรรมดาคำแนกตามห้องสมุดพบว่า ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ซอยพระนางทั้งหมดจำนวน 80 คน (ร้อยละ 100.00) เข้ามาใช้หนังสือในวันธรรมดา โดยช่วงเวลาที่ผู้ใช้ส่วนใหญ่เข้ามาใช้คือ เวลา 12.00-16.30 น.จำนวน 72 คน (ร้อยละ 90.00) รองลงมาจำนวน 21 คน (ร้อยละ 26.25) เข้ามาใช้เวลา 8.30-12.00 น. และมีผู้ใช้เพียง 10 คน (ร้อยละ 12.50) ที่เข้ามาใช้เวลา 16.30-20.00 น.

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สะพานสูง ส่วนใหญ่จำนวน 68 คน (ร้อยละ 85.00) เข้ามาใช้หนังสือในวันธรรมดา โดยช่วงเวลาที่ผู้ใช้ส่วนใหญ่เข้ามาใช้คือ เวลา 12.00-16.30 น.จำนวน 60 คน (ร้อยละ 88.23) รองลงมาจำนวน 8 คน (ร้อยละ 11.76) เข้ามาใช้เวลา 8.30-12.00 น. และมีผู้ใช้เพียง 6 คน (ร้อยละ 8.82) ที่เข้ามาใช้เวลา 16.30-20.00 น.

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางกะปิ ส่วนใหญ่จำนวน 71 คน (ร้อยละ 88.75) เข้ามาใช้หนังสือในวันธรรมดา โดยช่วงเวลาที่ผู้ใช้ส่วนใหญ่เข้ามาใช้คือ เวลา 12.00-16.30 น. จำนวน 52 คน (ร้อยละ 73.23) รองลงมาจำนวน 14 คน (ร้อยละ 19.71) เข้ามาใช้เวลา 16.30-20.00 น. และมีผู้ใช้เพียง 8 คน (ร้อยละ 11.26) ที่เข้ามาใช้เวลา 8.30-12.00 น.

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สวนลุมพินี ทั้งหมดจำนวน 80 คน (ร้อยละ 100.00) เข้ามาใช้หนังสือในวันธรรมดาโดยช่วงเวลาที่ผู้ใช้จำนวนสูงสุด 46 คน (ร้อยละ 57.50) เข้ามาใช้คือ เวลา 12.00-16.30 น.รองลงมาจำนวน 31 คน (ร้อยละ 38.75) เข้ามาใช้เวลา 8.30-12.00 น. และมีผู้ใช้เพียง 15 คน (ร้อยละ 18.75) ที่เข้ามาใช้เวลา 16.30-20.00 น.

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางขุนเทียน ส่วนใหญ่จำนวน 74 คน (ร้อยละ 92.50) เข้ามาใช้หนังสือในวันธรรมดาโดยช่วงเวลาที่ผู้ใช้ส่วนใหญ่เข้ามาใช้คือ เวลา 12.00-16.30 น. จำนวน 65 คน (ร้อยละ 87.83) รองลงมาจำนวน 18 คน (ร้อยละ 24.32) เข้ามาใช้เวลา 16.30-20.00 น. และมีผู้ใช้เพียง 7 คน (ร้อยละ 9.45) ที่เข้ามาใช้เวลา 8.30-12.00 น.

นอกจากนี้ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ทั้ง 5 แห่ง จำนวน 310 คน (ร้อยละ 77.50) ยังระบุว่า เข้ามาใช้หนังสือในวันเสาร์-อาทิตย์ด้วย โดยช่วงเวลาที่ผู้ใช้จำนวนสูงสุด 189 คน (ร้อยละ 47.25) เข้ามาใช้คือ เวลา 12.00-16.30 น. รองลงมาจำนวน 72 คน (ร้อยละ 18.75) เข้ามาใช้เวลา 16.30-20.00 น. และมีผู้ใช้เพียง 69 คน (ร้อยละ 17.25) ที่เข้ามาใช้เวลา 8.30-12.00 น.

เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับช่วงเวลาที่ผู้ใช้เข้ามาใช้ในวันเสาร์-อาทิตย์ จำแนกตามห้องสมุด พบว่าผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ซอยพระนางส่วนใหญ่จำนวน 66 คน (ร้อยละ 81.50) เข้ามาใช้หนังสือในวันเสาร์-อาทิตย์ โดยช่วงเวลาที่ผู้ใช้จำนวนสูงสุด 38 คน (ร้อยละ 57.57) เข้ามาใช้คือ เวลา 12.00-16.30 น. รองลงมาจำนวน 17 คน (ร้อยละ 25.75) เข้ามาใช้เวลา 8.30-12.00 น. และมีผู้ใช้เพียง 15 คน (ร้อยละ 22.72) ที่เข้ามาใช้เวลา 16.30-20.00 น.

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สะพานสูงส่วนใหญ่จำนวน 60 คน (ร้อยละ 75.00) เข้ามาใช้หนังสือในวันเสาร์-อาทิตย์ โดยช่วงเวลาที่ผู้ใช้จำนวนสูงสุด 47 คน (ร้อยละ 78.33) เข้ามาใช้คือ เวลา 12.00-16.30 น. รองลงมาจำนวน 10 คน (ร้อยละ 16.66) เข้ามาใช้เวลา 8.30-12.00 น. และมีผู้ใช้เพียง 7 คน (ร้อยละ 11.66) ที่เข้ามาใช้เวลา 16.30-20.00 น.

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางกะปิ ส่วนใหญ่จำนวน 65 คน (ร้อยละ 81.25) เข้ามาใช้หนังสือในวันเสาร์-อาทิตย์ โดยช่วงเวลาที่ผู้ใช้จำนวนสูงสุด 44 คน (ร้อยละ 67.69) เข้ามาใช้คือ เวลา 12.00-16.30 น. รองลงมาจำนวน 11 คน (ร้อยละ 16.92) เข้ามาใช้เวลา 8.30-12.00 น. และมีผู้ใช้เพียง 10 คน (ร้อยละ 15.38) ที่เข้ามาใช้เวลา 16.30-20.00 น.

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สวนลุมพินีจำนวนสูงสุด 47 คน (ร้อยละ 58.75) เข้ามาใช้หนังสือในวันเสาร์-อาทิตย์ โดยช่วงเวลาที่ผู้ใช้จำนวนสูงสุด 24 คน (ร้อยละ 51.06) เข้ามาใช้คือ เวลา 12.00-16.30 น. รองลงมาจำนวน 13 คน (ร้อยละ 27.65) เข้ามาใช้เวลา 16.30-20.00 น. และมีผู้ใช้เพียง 11 คน (ร้อยละ 23.40) ที่เข้ามาใช้เวลา 8.30-12.00 น.

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางขุนเทียนส่วนใหญ่จำนวน 72 คน (ร้อยละ 90.00) เข้ามาใช้หนังสือในวันเสาร์-อาทิตย์ โดยช่วงเวลาที่ผู้ใช้จำนวนสูงสุด 36 คน (ร้อยละ 50.00) เข้ามาใช้คือ เวลา 12.00-16.30 น. รองลงมาจำนวน 27 คน (ร้อยละ 37.50) เข้ามาใช้เวลา 16.30-20.00 น. และมีผู้ใช้เพียง 20 คน (ร้อยละ 27.77) ที่เข้ามาใช้เวลา 8.30-12.00 น.

ตารางที่ 5 ช่วงเวลาที่ใช้หนังสือฉบับเชิงคดีในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร

ช่วงเวลาที่ใช้*	ห้องสมุด												รวม (N= 400)			
	พระนาง (N=80)				สะพานสูง (N=80)				ลุมพินี (N=80)				บางขุนเทียน (N=80)		จำนวน	ร้อยละ
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ				
วันธรรมดา	80	100.00	68	85.00	71	88.75	80	100.00	74	92.50	373	93.25				
8.30-12.00 น.	21	26.25	8	11.76	8	11.26	31	38.75	7	9.45	75	20.10				
12.00-16.30 น.	72	90.00	60	88.23	52	73.23	46	57.50	65	87.83	295	79.08				
16.30-20.00 น.	10	12.50	6	8.82	14	19.71	15	18.75	18	24.32	63	16.89				
วันเสาร์-อาทิตย์	66	81.50	60	75.00	65	81.25	47	58.75	72	90.00	310	77.50				
8.30-12.00 น.	17	25.75	10	16.66	11	16.92	11	23.40	20	27.77	69	22.25				
12.00-16.30 น.	38	57.57	47	78.33	44	67.69	24	51.06	36	50.00	189	60.96				
16.30-20.00 น.	15	22.72	7	11.66	10	15.38	13	27.65	27	37.50	72	23.22				

*ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

2.4 วิธีการเข้าถึงหนังสือบัณฑิต

ผลการสำรวจวิธีการเข้าถึงหนังสือบัณฑิตของผู้ใช้โดยรวม (ตารางที่6) พบว่า ผู้ใช้ส่วนใหญ่จำนวน 362 คน (ร้อยละ 90.50) เข้าถึงหนังสือบัณฑิตด้วยการเดินทางตามชั้นหนังสือ รองลงมาจำนวน 141 คน (ร้อยละ 35.25) เข้าถึงด้วยการหยิบจากชั้นหนังสือใหม่หรือหนังสือแนะนำ ส่วนผู้ใช้จำนวน 75 คน (ร้อยละ 18.75) และจำนวน 51 คน (ร้อยละ 12.75) ใช้วิธีการเข้าถึงโดยขอคำแนะนำจากบรรณารักษ์ และสืบค้นฐานข้อมูลของห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ตามลำดับ ขณะที่ผู้ใช้เพียง 11 คน (ร้อยละ 2.75) ที่ระบุว่าเข้าถึงด้วยการค้นหาหนังสือจากบัญชีรายชื่อหนังสือใหม่รายเดือน

เมื่อพิจารณาวิธีการเข้าถึงหนังสือบัณฑิตจำแนกตามห้องสมุด พบว่า ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ขอยพระนางส่วนใหญ่จำนวน 71 คน (ร้อยละ 88.75) ระบุว่าเข้าถึงหนังสือบัณฑิตด้วยการเดินทางตามชั้น รองลงมาผู้ใช้จำนวน 42 คน (ร้อยละ 52.50) เข้าถึงด้วยการหยิบจากชั้นหนังสือใหม่หรือหนังสือแนะนำ ผู้ใช้จำนวน 13 คนเท่ากัน (ร้อยละ 16.25) เข้าถึงด้วยการสืบค้นฐานข้อมูลของห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ และขอคำแนะนำจากบรรณารักษ์ ตามลำดับ ขณะที่ผู้ใช้เพียง 7 คน (ร้อยละ 8.75) ระบุว่าเข้าถึงด้วยการค้นหาหนังสือจากบัญชีรายชื่อหนังสือใหม่รายเดือน

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สะพานสูงส่วนใหญ่จำนวน 71 คน(ร้อยละ 88.75) ระบุว่าเข้าถึงหนังสือบัณฑิตด้วยการเดินทางตามชั้น รองลงมาผู้ใช้จำนวน 29 คน (ร้อยละ 36.25) เข้าถึงด้วยการหยิบจากชั้นหนังสือใหม่หรือหนังสือแนะนำ ผู้ใช้จำนวน 13 คน (ร้อยละ 17.50) เข้าถึงด้วยการขอคำแนะนำจากบรรณารักษ์ และผู้ใช้จำนวน 5 คน (ร้อยละ 6.25) เข้าถึงด้วยการสืบค้นฐานข้อมูลของห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ขณะที่ผู้ใช้เพียง 2 คน (ร้อยละ 2.50) ระบุว่าเข้าถึงด้วยการค้นหาหนังสือจากบัญชีรายชื่อหนังสือใหม่รายเดือน

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางกะปิ ส่วนใหญ่จำนวน 67 คน (ร้อยละ 83.75) ระบุว่าเข้าถึงหนังสือบัณฑิตด้วยการเดินทางตามชั้น รองลงมาผู้ใช้จำนวน 17 คน (ร้อยละ 21.25) เข้าถึงด้วยการหยิบจากชั้นหนังสือใหม่หรือหนังสือแนะนำ ผู้ใช้จำนวน 12 คน (ร้อยละ 15.00) เข้าถึงด้วยการสืบค้นฐานข้อมูลของห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ และผู้ใช้จำนวน 8 คน (ร้อยละ 10.00) เข้าถึงด้วยการขอคำแนะนำจากบรรณารักษ์ ขณะที่ผู้ใช้เพียง 7 คน (ร้อยละ 8.75) ระบุว่าเข้าถึงด้วยการค้นหาหนังสือจากบัญชีรายชื่อหนังสือใหม่รายเดือน

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สวนลุมพินีทั้งหมดจำนวน 80 คน (ร้อยละ 100.00) ระบุว่าเข้าถึงหนังสือบัณฑิตด้วยการเดินทางตามชั้น รองลงมาผู้ใช้จำนวน 20 คนเท่ากัน (ร้อยละ 25.00) เข้าถึงด้วยการขอคำแนะนำจากบรรณารักษ์ และหยิบจากชั้นหนังสือใหม่หรือหนังสือแนะนำ ตามลำดับ ขณะที่ผู้ใช้เพียง 2 คน (ร้อยละ 2.50) ระบุว่าเข้าถึงด้วยการสืบค้นฐานข้อมูลของ

ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ทั้งนี้ไม่มีผู้ใช้คนใดที่ระบุว่าเข้าถึงหนังสือบนแท็บเล็ตด้วยการค้นหาหนังสือจากบัญชีรายชื่อหนังสือใหม่รายเดือน

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางขุนเทียนส่วนใหญ่จำนวน 73 คน (ร้อยละ 91.25) ระบุว่าเข้าถึงหนังสือบนแท็บเล็ตด้วยการเดินหาตามชั้น รองลงมาผู้ใช้จำนวน 33 คน (ร้อยละ 41.25) เข้าถึงด้วยการหยิบจากชั้นหนังสือใหม่หรือหนังสือแนะนำ ผู้ใช้จำนวน 20 คน (ร้อยละ 25.00) เข้าถึงด้วยการขอคำแนะนำจากบรรณารักษ์ และผู้ใช้จำนวน 19 คน (ร้อยละ 23.75) เข้าถึงด้วยการสืบค้นฐานข้อมูลของห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ขณะที่ผู้ใช้เพียง 1 คน (ร้อยละ 1.25) ระบุว่าเข้าถึงด้วยการค้นหาหนังสือจากบัญชีรายชื่อหนังสือใหม่รายเดือน

ตารางที่ 6 วิธีการเข้าถึงหนังสือฉบับเชิงคดีในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร

วิธีการเข้าถึง*	ห้องสมุด																
	พระนาง (N=80)			สะพานสูง (N=80)			บางกะปิ (N=80)			ชุมพูนี (N=80)			บางขุนเทียน (N=80)			รวม (N= 400)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
เดินทางขึ้นหนังสือ	71	88.75	71	88.75	67	83.75	80	100.00	73	91.25	362	90.50					
สืบค้นฐานข้อมูลของห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้	13	16.25	5	6.25	12	15.00	2	2.50	19	23.75	51	12.75					
ขอคำแนะนำจากบรรณารักษ์	13	16.25	14	17.50	8	10.00	20	25.00	20	25.00	75	18.75					
หยิบจากชั้นหนังสือใหม่หรือหนังสือแนะนำ	42	52.50	29	36.25	17	21.25	20	25.00	33	41.25	141	35.25					
ค้นหาหนังสือจากบัญชีรายชื่อหนังสือใหม่ รายเดือน	7	8.75	2	2.50	1	1.25	0	0.00	1	1.25	11	2.75					

*ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

2.5 การพิจารณาเลือกใช้นั่งสื่อบันเทิงคดี

ผลการสำรวจการพิจารณาเลือกใช้นั่งสื่อบันเทิงคดีของผู้ใช้โดยรวม (ตารางที่ 7) พบว่า ผู้ใช้ส่วนใหญ่จำนวน 355 คน (ร้อยละ 88.75) เลือกใช้นั่งสื่อบันเทิงคดีโดยพิจารณาจากเนื้อหาหนังสือที่น่าสนใจ รองลงมาจำนวน 127 คน (ร้อยละ 31.75) พิจารณาจากคำโปรยที่น่าสนใจ และจำนวน 111 คน (ร้อยละ 27.75) พิจารณาจากคำบอกเล่าของผู้ที่เคยอ่าน ขณะที่ผู้ใช้เพียง 46 คน (ร้อยละ 11.50) เลือกใช้โดยพิจารณาจากการเป็นหนังสือที่ปรากฏในบทแนะนำหรือบทวิจารณ์หนังสือ/ผู้แต่ง

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการพิจารณาเลือกใช้นั่งสื่อบันเทิงคดีของผู้ใช้จำแนกตามห้องสมุด พบว่า ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ซอยพระนางทั้งหมดจำนวน 80 คน (ร้อยละ 100.00) เลือกใช้นั่งสื่อบันเทิงคดีโดยพิจารณาจากเนื้อหาหนังสือที่น่าสนใจ รองลงมาจำนวน 25 คน (ร้อยละ 31.25) พิจารณาจากรูปเล่มของหนังสือสวยงาม และจำนวน 24 คน (ร้อยละ 30.00) พิจารณาจากคำโปรยที่น่าสนใจ ขณะที่ผู้ใช้เพียง 9 คน (ร้อยละ 11.25) เลือกใช้โดยพิจารณาจากการเป็นหนังสือที่ปรากฏในบทแนะนำหรือบทวิจารณ์หนังสือ/ผู้แต่ง

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สะพานสูงส่วนใหญ่จำนวน 66 คน (ร้อยละ 82.50) เลือกใช้นั่งสื่อบันเทิงคดีโดยพิจารณาจากเนื้อหาหนังสือที่น่าสนใจ รองลงมาจำนวน 26 คนเท่ากัน (ร้อยละ 32.50) พิจารณาจากรูปเล่มของหนังสือสวยงาม และคำโปรยที่น่าสนใจ ตามลำดับ ผู้ใช้จำนวน 25 คน (ร้อยละ 31.25) พิจารณาจากคำบอกเล่าของผู้ที่เคยอ่าน ขณะที่ผู้ใช้เพียง 10 คน (ร้อยละ 12.50) เลือกใช้โดยพิจารณาจากการเป็นหนังสือที่ปรากฏในบทแนะนำหรือบทวิจารณ์หนังสือ/ผู้แต่ง

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางกะปิส่วนใหญ่จำนวน 67 คน (ร้อยละ 83.75) เลือกใช้นั่งสื่อบันเทิงคดีโดยพิจารณาจากเนื้อหาหนังสือที่น่าสนใจ รองลงมาจำนวน 23 คน (ร้อยละ 28.75) พิจารณาจากคำบอกเล่าของผู้ที่เคยอ่าน และจำนวน 22 คน (ร้อยละ 27.50) พิจารณาจากคำโปรยที่น่าสนใจ ขณะที่ผู้ใช้เพียง 4 คน (ร้อยละ 5.00) เลือกใช้โดยพิจารณาจากการเป็นหนังสือที่ปรากฏในบทแนะนำหรือบทวิจารณ์หนังสือ/ผู้แต่ง

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สวนลุมพินีส่วนใหญ่จำนวน 70 คน (ร้อยละ 87.50) เลือกใช้นั่งสื่อบันเทิงคดีโดยพิจารณาจากเนื้อหาหนังสือที่น่าสนใจ รองลงมาจำนวน 34 คน (ร้อยละ 42.50) พิจารณาจากคำโปรยที่น่าสนใจ และจำนวน 32 คน (ร้อยละ 40.00) พิจารณาจากรูปเล่มของหนังสือสวยงาม ขณะที่ผู้ใช้เพียง 5 คนเท่ากัน (ร้อยละ 6.25) เลือกใช้โดยพิจารณาจากการเป็นหนังสือที่ปรากฏในบทแนะนำหรือบทวิจารณ์หนังสือ/ผู้แต่ง และการเป็นหนังสือที่ได้รับเลือกมาทำเป็นละคร/

ภาพยนตร์ ตามลำดับ ทั้งนี้ไม่มีผู้ใช้คนใดระบุว่าพิจารณาเลือกใช้จากการเป็นหนังสือที่ได้รับการแนะนำผ่านกิจกรรมของห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางขุนเทียนส่วนใหญ่จำนวน 72 คน (ร้อยละ 90.00) เลือกใช้หนังสือบันเทิงคดีโดยพิจารณาจากเนื้อหาหนังสือน่าสนใจ รองลงมาจำนวน 28 คน (ร้อยละ 35.00) พิจารณาจากการเป็นหนังสือขายดี และจำนวน 26 คน (ร้อยละ 32.50) พิจารณาเลือกใช้จากการเป็นหนังสือที่ได้รับการแนะนำผ่านกิจกรรมของห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ขณะที่ผู้ใช้เพียง 6 คน เท่านั้น (ร้อยละ 7.50) เลือกใช้โดยพิจารณาจากการเป็นหนังสือที่ปรากฏในบทแนะนำหรือบทวิจารณ์หนังสือ/ผู้แต่ง และการเป็นหนังสือที่ได้รับเลือกมาทำเป็นละคร/ภาพยนตร์ ตามลำดับ

ตารางที่ 7 การพิจารณาเลือกใช้นั่งสื่อบันทึกในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร

	ห้องสมุด												รวม (N= 400)
	การพิจารณาเลือกใช้*		พระนาง (N=80)		สะพานสูง (N=80)		บางกะปิ (N=80)		ลุมพินี (N=80)		บางขุนเทียน (N=80)		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
รูปเล่มของหนังสือสวยงาม	25	31.25	26	32.50	11	13.75	32	40.00	11	13.75	105	26.25	
เนื้อหาของหนังสือน่าสนใจ	80	100.00	66	82.50	67	83.75	70	87.50	72	90.00	355	88.75	
การเป็นหนังสือหายดี	34	42.50	20	25.00	10	12.50	8	10.00	28	35.00	100	25.00	
เป็นหนังสือที่ได้รับการแนะนำผ่านกิจกรรมของห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้	10	12.50	12	15.00	5	6.25	0	0.00	26	32.50	53	13.25	
ได้รับคำบอกเล่าจากผู้ที่เคยอ่าน	16	20.00	25	31.25	23	28.75	25	31.25	22	27.50	111	27.75	
คำโปรยน่าสนใจ	24	30.00	26	32.50	22	27.50	34	42.50	21	26.25	127	31.75	
เป็นหนังสือที่ได้รับรางวัลจากการประกวดหนังสือ	17	21.25	19	23.75	12	15.00	21	26.25	6	7.50	75	18.75	
เป็นหนังสือที่ปรากฏในบทแนะนำหรือบทวิจารณ์หนังสือ/ผู้แต่ง	9	11.25	10	12.50	4	5.00	5	6.25	18	22.50	46	11.50	
เป็นหนังสือที่ได้รับเลือกมาทำเป็นละคร/ ภาพยนตร์	20	25.00	14	17.50	9	11.25	5	6.25	6	7.50	54	13.50	

*ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

2.6 ลักษณะการใช้หนังสือบันเทิงคดี

ผลสำรวจลักษณะการใช้หนังสือบันเทิงคดีของผู้ใช้โดยรวม (ตารางที่ 8) พบว่า ผู้ใช้จำนวนสูงสุด 214 คน (ร้อยละ 53.50) มีลักษณะการใช้โดยเข้ามาใช้หนังสือบันเทิงคดีภายในห้องสมุดเท่านั้น และจำนวน 186 คน (ร้อยละ 46.50) เข้ามาใช้และยืมหนังสือบันเทิงคดีออกจากห้องสมุด โดยในช่วง 1 เดือนที่ผ่านมา ผู้ใช้จำนวนสูงสุด 65 คน (ร้อยละ 34.94) ได้ยืมหนังสือออกจากห้องสมุดจำนวน 4-6 เล่ม รองลงมาผู้ใช้จำนวน 56 คน (ร้อยละ 30.10) ได้ยืมหนังสือออกจากห้องสมุดจำนวน 1-3 เล่ม และผู้ใช้จำนวน 35 คน (ร้อยละ 18.81) ยืมหนังสือออกจากห้องสมุดจำนวน 10 เล่มขึ้นไป มีเพียงผู้ใช้จำนวน 30 คน (ร้อยละ 16.12) เท่านั้นที่ยืมหนังสือจำนวน 7-9 เล่ม

เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับลักษณะการใช้หนังสือบันเทิงคดีของผู้ใช้จำแนกตามห้องสมุด พบว่า ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ขอยพระนางจำนวนสูงสุด 40 คนเท่ากัน (ร้อยละ 50.00) มีลักษณะการใช้โดยเข้ามาใช้หนังสือบันเทิงคดีภายในห้องสมุด และเข้ามาใช้และยืมหนังสือออกจากห้องสมุดตามลำดับ โดยในช่วง 1 เดือนที่ผ่านมา ผู้ใช้จำนวนสูงสุด 22 คน (ร้อยละ 55.00) ได้ยืมหนังสือออกจากห้องสมุดจำนวน 7-9 เล่ม รองลงมาผู้ใช้จำนวน 12 คน (ร้อยละ 30.00) ได้ยืมหนังสือออกจากห้องสมุดจำนวน 4-6 เล่ม ขณะที่ผู้ใช้เพียง 6 คน (ร้อยละ 15.00) ระบุว่าได้ยืมหนังสือออกจากห้องสมุดจำนวน 10 เล่มขึ้นไป ทั้งนี้ไม่มีผู้ใช้คนใดระบุว่า ได้ยืมหนังสือออกจากห้องสมุดจำนวน 1-3 เล่ม

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สะพานสูงจำนวนสูงสุด 44 คน (ร้อยละ 55.00) มีลักษณะการใช้โดยเข้ามาใช้หนังสือบันเทิงคดีภายในห้องสมุด และผู้ใช้จำนวน 36 คน (ร้อยละ 45.00) เข้ามาใช้และยืมหนังสือออกจากห้องสมุด โดยในช่วง 1 เดือนที่ผ่านมา ผู้ใช้จำนวนสูงสุด 17 คน (ร้อยละ 47.22) ได้ยืมหนังสือออกจากห้องสมุดจำนวน 1-3 เล่ม รองลงมาผู้ใช้จำนวน 11 คน (ร้อยละ 30.55) ได้ยืมหนังสือออกจากห้องสมุดจำนวน 4-6 เล่ม ผู้ใช้จำนวน 5 คน (ร้อยละ 13.88) ได้ยืมหนังสือออกจากห้องสมุดจำนวน 10 เล่มขึ้นไป ขณะที่ผู้ใช้เพียง 3 คน (ร้อยละ 8.33) ระบุว่าได้ยืมหนังสือออกจากห้องสมุดจำนวน 7-9 เล่ม

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางกะปิจำนวนสูงสุด 43 คน (ร้อยละ 53.75) มีลักษณะการใช้โดยเข้ามาใช้หนังสือบันเทิงคดีภายในห้องสมุด และผู้ใช้จำนวน 37 คน (ร้อยละ 46.25) เข้ามาใช้และยืมหนังสือออกจากห้องสมุด โดยในช่วง 1 เดือนที่ผ่านมา ผู้ใช้จำนวนสูงสุด 20 คน (ร้อยละ 54.05) ได้ยืมหนังสือออกจากห้องสมุดจำนวน 4-6 เล่ม รองลงมาผู้ใช้จำนวน 12 คน (ร้อยละ 32.43) ได้ยืมหนังสือออกจากห้องสมุดจำนวน 1-3 เล่ม ผู้ใช้จำนวน 3 คน (ร้อยละ 8.10) ได้ยืมหนังสือออกจากห้องสมุดจำนวน 10 เล่มขึ้นไป ขณะที่ผู้ใช้เพียง 2 คน (ร้อยละ 5.40) ระบุว่าได้ยืมหนังสือออกจากห้องสมุดจำนวน 7-9 เล่ม

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สวณลุ่มพินีส่วนใหญ่จำนวน 54 คน (ร้อยละ 67.50) มีลักษณะการใช้โดยเข้ามาใช้หนังสือบนเทงคตภายในห้องสมุด และผู้ใช้จำนวน 26 คน (ร้อยละ 32.50) เข้ามาใช้และยืมหนังสือออกจากห้องสมุด โดยในช่วง 1 เดือนที่ผ่านมา ผู้ใช้ส่วนใหญ่จำนวน 16 คน (ร้อยละ 61.53) ได้ยืมหนังสือออกจากห้องสมุดจำนวน 1-3 เล่ม รองลงมาผู้ใช้จำนวน 8 คน (ร้อยละ 30.76) ได้ยืมหนังสือออกจากห้องสมุดจำนวน 10 เล่มขึ้นไป ขณะที่ผู้ใช้เพียง 1 คนเท่านั้น (ร้อยละ 3.84) ระบุว่าได้ยืมหนังสือออกจากห้องสมุดจำนวน 4-6 เล่ม และจำนวน 7-9 เล่ม ตามลำดับ

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางขุนเทียนจำนวนสูงสุด 47 คน (ร้อยละ 58.75) เข้ามาใช้และยืมหนังสือออกจากห้องสมุด และผู้ใช้จำนวน 33 คน (ร้อยละ 41.25) มีลักษณะการใช้โดยเข้ามาใช้หนังสือบนเทงคตภายในห้องสมุด โดยในช่วง 1 เดือนที่ผ่านมา ผู้ใช้จำนวนสูงสุด 21 คน (ร้อยละ 44.68) ได้ยืมหนังสือออกจากห้องสมุดจำนวน 4-6 เล่ม รองลงมาผู้ใช้จำนวน 13 คน (ร้อยละ 30.55) ได้ยืมหนังสือออกจากห้องสมุดจำนวน 10 เล่มขึ้นไป ผู้ใช้จำนวน 11 คน (ร้อยละ 23.40) ได้ยืมหนังสือออกจากห้องสมุดจำนวน 1-3 เล่ม ขณะที่ผู้ใช้เพียง 2 คน (ร้อยละ 4.25) ระบุว่าได้ยืมหนังสือออกจากห้องสมุดจำนวน 7-9 เล่ม

ตารางที่ 8 ลักษณะการใช้หนังสือฉบับเชิงคดีในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร

ลักษณะการใช้หนังสือฉบับเชิงคดี*	ห้องสมุด										รวม (N= 400)	
	พระนาง (N=80)		สะพานสูง (N=80)		บางกะปิ (N=80)		สุมพิณี (N=80)		บางขุนเทียน (N=80)		จำนวน	ร้อยละ
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
เข้ามาใช้ในห้องสมุด	40	50.00	44	55.00	43	53.75	54	67.50	33	41.25	214	53.50
เคยยืมจากห้องสมุด	40	50.00	36	45.00	37	46.25	26	32.50	47	58.75	186	46.50
จำนวน 1-3 เล่ม	0	0.00	17	47.22	12	32.43	16	61.53	11	23.40	56	30.10
จำนวน 4-6 เล่ม	12	30.00	11	30.55	20	54.05	1	3.84	21	44.68	65	34.94
จำนวน 7-9 เล่ม	22	55.00	3	8.33	2	5.40	1	3.84	2	4.25	30	16.12
จำนวน 10 เล่มขึ้นไป	6	15.00	5	13.88	3	8.10	8	30.76	13	27.65	35	18.81

*ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

2.7 ประเภทหนังสือบันเทิงคดีที่ใช้

ผลสำรวจประเภทของหนังสือบันเทิงคดีที่ผู้ใช้ใช้โดยรวม (ตารางที่ 9) พบว่า ผู้ใช้ส่วนใหญ่จำนวน 266 คน (ร้อยละ 66.50) ใช้หนังสือบันเทิงคดีประเภทนวนิยาย รองลงมาจำนวน 197 คน (ร้อยละ 49.25) ใช้หนังสือบันเทิงคดีประเภทเรื่องสั้น ผู้ใช้จำนวน 102 คน (ร้อยละ 25.50) 73 คน (ร้อยละ 18.25) และ 33 คน (ร้อยละ 8.25) ใช้หนังสือบันเทิงคดีประเภทวรรณกรรมเยาวชน การ์ตูน และวรรณคดี ตามลำดับ ขณะที่ผู้ใช้เพียง 23 คน (ร้อยละ 5.75) ระบุว่าใช้หนังสือบันเทิงคดีประเภทนิทาน

เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับประเภทของหนังสือบันเทิงคดีที่ผู้ใช้ใช้ จำแนกตามห้องสมุด พบว่า ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ซอยพระนางส่วนใหญ่จำนวน 59 คน (ร้อยละ 73.75) ใช้หนังสือบันเทิงคดีประเภทนวนิยาย รองลงมาจำนวน 47 คน (ร้อยละ 58.75) ใช้หนังสือบันเทิงคดีประเภทเรื่องสั้น ผู้ใช้จำนวน 21 คน (ร้อยละ 26.25) และ 18 คน (ร้อยละ 22.50) ใช้หนังสือบันเทิงคดีประเภทการ์ตูน และวรรณกรรมเยาวชน ตามลำดับ ขณะที่ผู้ใช้เพียง 5 คนเท่านั้น (ร้อยละ 6.25) ระบุว่าใช้หนังสือบันเทิงคดีประเภทนิทาน และวรรณคดี ตามลำดับ

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สะพานสูงจำนวนสูงสุด 45 คน (ร้อยละ 56.25) ใช้หนังสือบันเทิงคดีประเภทนวนิยาย รองลงมาจำนวน 37 คน (ร้อยละ 46.25) ใช้หนังสือบันเทิงคดีประเภทเรื่องสั้น ผู้ใช้จำนวน 26 คน (ร้อยละ 32.50) 21 คน (ร้อยละ 26.25) และ 14 คน (ร้อยละ 17.50) ใช้หนังสือบันเทิงคดีประเภทวรรณกรรมเยาวชน การ์ตูน และวรรณคดี ตามลำดับ ขณะที่ผู้ใช้เพียง 2 คน (ร้อยละ 2.50) ระบุว่า ใช้หนังสือบันเทิงคดีประเภทนิทาน

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางกะปิส่วนใหญ่จำนวน 51 คน (ร้อยละ 63.75) ใช้หนังสือบันเทิงคดีประเภทนวนิยาย รองลงมาจำนวน 43 คน (ร้อยละ 53.75) ใช้หนังสือบันเทิงคดีประเภทเรื่องสั้น ผู้ใช้จำนวน 21 คน (ร้อยละ 26.25) 18 คน (ร้อยละ 22.50) และ 9 คน (ร้อยละ 11.25) ใช้หนังสือบันเทิงคดีประเภทวรรณกรรมเยาวชน การ์ตูน และนิทาน ตามลำดับ ขณะที่ผู้ใช้เพียง 4 คน (ร้อยละ 5.00) ระบุว่า ใช้หนังสือบันเทิงคดีประเภทวรรณคดี

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สวนลุมพินีส่วนใหญ่จำนวน 53 คน (ร้อยละ 66.25) ใช้หนังสือบันเทิงคดีประเภทนวนิยาย รองลงมาจำนวน 40 คน (ร้อยละ 50.00) ใช้หนังสือบันเทิงคดีประเภทเรื่องสั้น ผู้ใช้จำนวน 25 คน (ร้อยละ 31.25) 6 คน (ร้อยละ 7.50) และ 3 คน (ร้อยละ 3.75) ใช้หนังสือบันเทิงคดีประเภทวรรณกรรมเยาวชน วรรณคดี และนิทาน ตามลำดับ ขณะที่ผู้ใช้เพียง 2 คน (ร้อยละ 2.50) ระบุว่า ใช้หนังสือบันเทิงคดีประเภทการ์ตูน

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางชุมชนเทียนส่วนใหญ่จำนวน 58 คน (ร้อยละ 72.50) ใช้หนังสือบันเทิงคดีประเภทนวนิยาย รองลงมาจำนวน 30 คน (ร้อยละ 37.50) ใช้หนังสือบันเทิงคดีประเภทเรื่องสั้น ผู้ใช้จำนวน 12 คน (ร้อยละ 15.00) และ 11 คน (ร้อยละ 13.75) ใช้หนังสือบันเทิงคดีประเภทวรรณกรรมเยาวชน และการ์ตูน ตามลำดับ ขณะที่ผู้ใช้เพียง 4 คนเท่านั้น (ร้อยละ 5.00) ระบุว่า ใช้หนังสือบันเทิงคดีประเภทนิทาน และวรรณคดี ตามลำดับ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ตารางที่ 9 ประเภทหนังสือบันเทิงคดีที่ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร

ประเภทหนังสือบันเทิงคดี*	ห้องสมุด											
	พระนาง (N=80)		สะพานสูง (N=80)		บางกะปิ (N=80)		ลุมพินี (N=80)		บางขุนเทียน (N=80)		รวม (N= 400)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
นิทาน	5	6.25	2	2.50	9	11.25	3	3.75	4	5.00	23	5.75
เรื่องสั้น	47	58.75	37	46.25	43	53.75	40	50.00	30	37.50	197	49.25
การ์ตูน	21	26.25	21	26.25	18	22.50	2	2.50	11	13.75	73	18.25
นวนิยาย	59	73.75	45	56.25	51	63.75	53	66.25	58	72.50	266	66.50
วรรณคดี	5	6.25	14	17.50	4	5.00	6	7.50	4	5.00	33	8.25
วรรณกรรมเยาวชน	18	22.50	26	32.50	21	26.25	25	31.25	12	15.00	102	25.50

*ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

2.8 เนื้อหาหนังสือบันเทิงคดีที่ใช้

ผลสำรวจเนื้อหาหนังสือบันเทิงคดีที่ผู้ใช้ใช้โดยรวม (ตารางที่ 10) พบว่า ผู้ใช้จำนวนสูงสุด 182 คน (ร้อยละ 45.50) ใช้หนังสือที่มีเนื้อหาตลก เบาสมอง รองลงมา จำนวน 163 คนเท่ากัน (ร้อยละ 40.75) ใช้หนังสือที่มีเนื้อหาสะท้อนสังคม และอิงประวัติศาสตร์ ขณะที่ผู้ใช้เพียง 69 คน (ร้อยละ 17.25) ใช้หนังสือที่มีเนื้อหาชีวิตโลดโผน

เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับเนื้อหาหนังสือบันเทิงคดีที่ผู้ใช้ใช้ จำแนกตามห้องสมุด พบว่า ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ซอยพระนางจำนวนสูงสุด 43 คน (ร้อยละ 53.75) ใช้หนังสือที่มีเนื้อหาสะท้อนสังคม รองลงมาผู้ใช้จำนวน 41 คน (ร้อยละ 51.25) ใช้หนังสือที่มีเนื้อหาอิงประวัติศาสตร์ ผู้ใช้จำนวน 40 คน (ร้อยละ 50.00) ใช้หนังสือที่มีเนื้อหาตลก เบาสมอง ขณะที่ผู้ใช้เพียง 10 คน (ร้อยละ 12.50) ระบุว่า ใช้หนังสือที่มีเนื้อหาแนววิทยาศาสตร์

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สะพานสูงจำนวนสูงสุด 35 คน (ร้อยละ 43.75) ใช้หนังสือที่มีเนื้อหาตลก เบาสมอง รองลงมาผู้ใช้จำนวน 32 คน (ร้อยละ 40.00) ใช้หนังสือที่มีเนื้อหาอาชญากรรม สืบสวน ผู้ใช้จำนวน 29 คน (ร้อยละ 36.25) ใช้หนังสือที่มีเนื้อหาสะท้อนสังคม ขณะที่ผู้ใช้เพียง 10 คน (ร้อยละ 12.50) ระบุว่า ใช้หนังสือที่มีเนื้อหาชีวิตโลดโผน

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางกะปิจำนวนสูงสุด 48 คน (ร้อยละ 60.00) ใช้หนังสือที่มีเนื้อหาตลก เบาสมอง รองลงมาผู้ใช้จำนวน 35 คน (ร้อยละ 43.75) ใช้หนังสือที่มีเนื้อหาผจญภัย ผู้ใช้จำนวน 31 คน (ร้อยละ 38.75) ใช้หนังสือที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความรัก ขณะที่ผู้ใช้เพียง 1 คน (ร้อยละ 1.25) ระบุว่า ใช้หนังสือที่มีเนื้อหาชีวิตโลดโผน

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สวนลุมพินีจำนวนสูงสุด 41 คน (ร้อยละ 51.25) ใช้หนังสือที่มีเนื้อหาอิงประวัติศาสตร์ รองลงมาผู้ใช้จำนวน 38 คน (ร้อยละ 47.50) ใช้หนังสือที่มีเนื้อหาสะท้อนสังคม ผู้ใช้จำนวน 33 คน (ร้อยละ 41.25) ใช้หนังสือที่มีเนื้อหาอาชญากรรม สืบสวน ขณะที่ผู้ใช้เพียง 8 คน (ร้อยละ 10.00) ระบุว่า ใช้หนังสือที่มีเนื้อหาสยองขวัญ เหนือธรรมชาติ

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางขุนเทียนจำนวนสูงสุด 33 คน (ร้อยละ 41.25) ใช้หนังสือที่มีเนื้อหาตลก เบาสมอง รองลงมาผู้ใช้จำนวน 31 คน (ร้อยละ 38.75) ใช้หนังสือที่มีเนื้อหาอิงประวัติศาสตร์ ผู้ใช้จำนวน 30 คน (ร้อยละ 37.50) ใช้หนังสือที่มีเนื้อหาสะท้อนสังคม ขณะที่ผู้ใช้เพียง 10 คน (ร้อยละ 12.50) ระบุว่า ใช้หนังสือที่มีเนื้อหาสยองขวัญ เหนือธรรมชาติ

ตารางที่ 10 เนื้อหาหนังสือฉบับเชิงคดีที่ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร

เนื้อหาหนังสือฉบับเชิงคดี*	ห้องสมุด												รวม (N= 400)	
	พระนาง (N=80)		สะพานสูง (N=80)		บางกะปิ (N=80)		ลุมพินี (N=80)		บางขุนเทียน (N=80)		จำนวน	ร้อยละ		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ				
ความรัก	39	48.75	24	30.00	31	38.75	18	22.50	27	33.75	139	34.75		
ผจญภัย	25	31.25	21	26.25	35	43.75	17	21.25	14	17.50	112	28.00		
ชีวิตโคเคโผน	24	30.00	10	12.50	1	1.25	10	12.50	24	30.00	69	17.25		
สะท้อนสังคม	43	53.75	29	36.25	23	28.75	38	47.50	30	37.50	163	40.75		
ตลก เบาสมอง	40	50.00	35	43.75	48	60.00	26	32.50	33	41.25	182	45.50		
อิงประวัติศาสตร์	41	51.25	20	25.00	30	37.50	41	51.25	31	38.75	163	40.75		
แนววิทยาศาสตร์	10	12.50	11	13.75	24	30.00	18	22.50	12	15.00	75	18.75		
อาชญากรรม สืบสวน	31	38.75	32	40.00	29	36.25	33	41.25	21	26.25	146	36.50		
แสดงข้อคิดหรือปัญหา	29	36.25	21	26.25	28	35.00	16	20.00	23	28.75	117	29.25		
สยองขวัญ เหนือธรรมชาติ	17	21.25	14	17.50	27	33.75	8	10.00	10	12.50	76	19.00		
สอดแทรกคติธรรม อิงศาสนา	13	16.25	22	27.50	24	30.00	30	37.50	15	18.75	104	26.00		

*ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

2.9 เหตุผลที่ใช้หนังสือบันทึกคดีในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้

ผลสำรวจเหตุผลที่ผู้ใช้หนังสือในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้โดยรวม (ตารางที่ 11) พบว่า ผู้ใช้จำนวนสูงสุด 209 คน (ร้อยละ 52.25) ระบุเหตุผลคือ หนังสือชื่อเรื่องที่ต้องการมีจำหน่ายในราคาแพง รองลงมา จำนวน 146 คน (ร้อยละ 36.50) ระบุเหตุผลคือ ต้องการสำรวจดูเนื้อหาของหนังสือก่อนตัดสินใจซื้อ ผู้ใช้จำนวน 110 คน (ร้อยละ 27.50) ระบุเหตุผลคือ หนังสือชื่อเรื่องที่ต้องการเป็นฉบับพิเศษไม่มีจำหน่ายทั่วไป ขณะที่ผู้ใช้เพียง 35 คน (ร้อยละ 8.75) ระบุเหตุผลคือ หนังสือชื่อเรื่องที่ต้องการขาดตลาด นอกจากนี้มีผู้ใช้ จำนวน 5 คน (ร้อยละ 1.25) ที่ระบุเหตุผลที่ใช้หนังสือในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ เนื่องจากใกล้ที่พักอาศัย และไม่เสียค่าใช้จ่าย

เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับเหตุผลที่ผู้ใช้หนังสือบันทึกคดีในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ จำแนกตามห้องสมุด พบว่า ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ซอยพระนาง จำนวนสูงสุด 49 คน (ร้อยละ 61.25) ระบุเหตุผลคือ หนังสือชื่อเรื่องที่ต้องการมีจำหน่ายในราคาแพง รองลงมา จำนวน 19 คน (ร้อยละ 23.75) ระบุเหตุผลคือ ต้องการสำรวจดูเนื้อหาของหนังสือก่อนตัดสินใจซื้อ ผู้ใช้จำนวน 11 คน (ร้อยละ 13.75) ระบุเหตุผลคือ หนังสือชื่อเรื่องที่ต้องการเป็นฉบับพิเศษไม่มีจำหน่ายทั่วไป ขณะที่ผู้ใช้เพียง 4 คน (ร้อยละ 5.00) ระบุเหตุผลคือ หนังสือชื่อเรื่องที่ต้องการขาดตลาด

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สะพานสูง จำนวนสูงสุด 31 คน (ร้อยละ 38.75) ระบุเหตุผลคือ ต้องการสำรวจดูเนื้อหาของหนังสือก่อนตัดสินใจซื้อ รองลงมา จำนวน 28 คน (ร้อยละ 35.00) ระบุเหตุผลคือ หนังสือชื่อเรื่องที่ต้องการมีจำหน่ายในราคาแพง ผู้ใช้จำนวน 20 คน (ร้อยละ 25.00) ระบุเหตุผลคือ หนังสือชื่อเรื่องที่ต้องการเป็นฉบับพิเศษไม่มีจำหน่ายทั่วไป ขณะที่ผู้ใช้เพียง 6 คน (ร้อยละ 7.50) ระบุเหตุผลคือ หนังสือชื่อเรื่องที่ต้องการขาดตลาด นอกจากนี้มีผู้ใช้ จำนวน 1 คน (ร้อยละ 1.25) ที่ระบุเหตุผลที่ใช้หนังสือในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ เนื่องจากไม่เสียค่าใช้จ่าย

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางกะปิส่วนใหญ่ จำนวน 54 คน (ร้อยละ 67.50) ระบุเหตุผลคือ หนังสือชื่อเรื่องที่ต้องการมีจำหน่ายในราคาแพง รองลงมา จำนวน 31 คน (ร้อยละ 38.75) ระบุเหตุผลคือ หนังสือชื่อเรื่องที่ต้องการเป็นฉบับพิเศษไม่มีจำหน่ายทั่วไป ผู้ใช้จำนวน 30 คน (ร้อยละ 37.50) ระบุเหตุผลคือ ต้องการสำรวจดูเนื้อหาของหนังสือก่อนตัดสินใจซื้อ ขณะที่ผู้ใช้เพียง 13 คน (ร้อยละ 16.25) ระบุเหตุผลคือ หนังสือชื่อเรื่องที่ต้องการขาดตลาด นอกจากนี้มีผู้ใช้ จำนวน 4 คน (ร้อยละ 5.00) ที่ระบุเหตุผลที่ใช้หนังสือในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ เนื่องจากใกล้ที่พักอาศัย (3 คน) และไม่เสียค่าใช้จ่าย (1 คน)

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สวนลุมพินี จำนวนสูงสุด 36 คน (ร้อยละ 45.00) ระบุเหตุผลคือ ต้องการสำรวจดูเนื้อหาของหนังสือก่อนตัดสินใจซื้อ รองลงมา จำนวน 30 คน (ร้อยละ 37.50)

ระบุเหตุผลคือ หนังสือชื่อเรื่องที่ต้องการมีจำหน่ายในราคาแพง ผู้ใช้จำนวน 26 คน (ร้อยละ 32.50)
ระบุเหตุผลคือ หนังสือชื่อเรื่องที่ต้องการเป็นฉบับพิเศษไม่มีจำหน่ายทั่วไป ขณะที่ผู้ใช้เพียง 6 คน
(ร้อยละ 7.50) ระบุเหตุผลคือ หนังสือชื่อเรื่องที่ต้องการขาดตลาด

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางขุนเทียนส่วนใหญ่จำนวน 48 คน (ร้อยละ 60.00) ระบุ
เหตุผลคือ หนังสือชื่อเรื่องที่ต้องการมีจำหน่ายในราคาแพง รองลงมา จำนวน 30 คน (ร้อยละ 37.50)
ระบุเหตุผลคือ ต้องการสำรวจดูเนื้อหาของหนังสือก่อนตัดสินใจซื้อ ผู้ใช้จำนวน 22 คน (ร้อยละ
27.50) ระบุเหตุผลคือ หนังสือชื่อเรื่องที่ต้องการเป็นฉบับพิเศษไม่มีจำหน่ายทั่วไป ขณะที่ผู้ใช้เพียง 6
คน (ร้อยละ 7.50) ระบุเหตุผลคือ หนังสือชื่อเรื่องที่ต้องการขาดตลาด

ตารางที่ 11 เหตุผลที่ใช้หนังสือฉบับเชิงคดีของห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร

เหตุผลที่ใช้*	ห้องสมุด											
	พระนาง (N=80)		สะพานสูง (N=80)		บางกะปิ (N=80)		คูมพิณี (N=80)		บางขุนเทียน (N=80)		รวม (N= 400)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
หนังสือชื่อเรื่องที่ต้องการมีจำหน่ายในราคาแพง	49	61.25	28	35.00	54	67.50	30	37.50	48	60.00	209	52.25
ต้องการสำรวจดูเนื้อหาของหนังสือก่อนตัดสินใจซื้อ	19	23.75	31	38.75	30	37.50	36	45.00	30	37.50	146	36.50
หนังสือชื่อเรื่องที่ต้องการเป็นฉบับพิเศษไม่มีจำหน่ายทั่วไป	11	13.75	20	25.00	31	38.75	26	32.50	22	27.50	110	27.50
หนังสือชื่อเรื่องที่ต้องการขาดตลาด	4	5.00	6	7.50	13	16.25	6	7.50	6	7.50	35	8.75
อื่นๆ	0	0.00	1	1.25	4	5.00	0	0.00	0	0.00	5	1.25

*ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

2.10 การใช้หนังสือบันเทิงคดีจากแหล่งสารนิเทศอื่น

ผลสำรวจแหล่งสารนิเทศอื่นที่ผู้ใช้ใช้นอกจากห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้โดยรวม (ตารางที่ 12) พบว่า ผู้ใช้ส่วนใหญ่ จำนวน 261 คน (ร้อยละ 65.25) ใช้หนังสือบันเทิงคดีจากร้านหนังสือ รองลงมา จำนวน 181 คน (ร้อยละ 45.25) ใช้หนังสือในห้องสมุดประชาชน ผู้ใช้จำนวน 161 คน (ร้อยละ 40.25) และ 72 คน (ร้อยละ 18.00) ใช้หนังสือจากสถานที่ซึ่งจัดหนังสือไว้ให้อ่าน และใช้หนังสือของเพื่อนหรือครอบครัว ตามลำดับ ขณะที่ผู้ใช้เพียง 36 คน (ร้อยละ 9.00) ระบุว่า ใช้หนังสือในห้องสมุดมหาวิทยาลัย นอกจากนี้มีผู้ใช้ จำนวน 12 คน (ร้อยละ 3.00) ที่ระบุว่าใช้หนังสือจากแหล่งสารนิเทศอื่น คือ ร้านเช่าหนังสือ และอินเทอร์เน็ต

เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับแหล่งสารนิเทศอื่นที่ผู้ใช้ใช้หนังสือบันเทิงคดี จำแนกตามห้องสมุด พบว่า ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ซอยพระนางจำนวนสูงสุด 43 คน (ร้อยละ 53.75) ใช้หนังสือบันเทิงคดีจากร้านหนังสือ รองลงมา จำนวน 37 คน (ร้อยละ 46.25) ใช้หนังสือในห้องสมุดประชาชน ผู้ใช้จำนวน 26 คน (ร้อยละ 32.50) และ 24 คน (ร้อยละ 30.00) ใช้หนังสือจากสถานที่ซึ่งจัดหนังสือไว้ให้อ่าน และใช้หนังสือของเพื่อนหรือครอบครัว ตามลำดับ ขณะที่ผู้ใช้เพียง 7 คน (ร้อยละ 8.75) ระบุว่า ใช้หนังสือในห้องสมุดมหาวิทยาลัย นอกจากนี้มีผู้ใช้ จำนวน 2 คน (ร้อยละ 2.50) ที่ระบุว่าใช้หนังสือจากแหล่งสารนิเทศอื่น คือ ร้านเช่าหนังสือ (1 คน) และอินเทอร์เน็ต (1 คน)

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สะพานสูงส่วนใหญ่ จำนวน 54 คน (ร้อยละ 67.50) ใช้หนังสือบันเทิงคดีจากร้านหนังสือ รองลงมา จำนวน 23 คนเท่ากัน (ร้อยละ 28.75) ใช้หนังสือจากสถานที่ซึ่งจัดหนังสือไว้ให้อ่าน และห้องสมุดประชาชน ผู้ใช้จำนวน 13 คน (ร้อยละ 16.25) ระบุว่า ใช้หนังสือของเพื่อนหรือครอบครัว ขณะที่ผู้ใช้เพียง 11 คน (ร้อยละ 13.75) ระบุว่า ใช้หนังสือในห้องสมุดมหาวิทยาลัย นอกจากนี้มีผู้ใช้ จำนวน 4 คน (ร้อยละ 5.00) ที่ระบุว่าใช้หนังสือจากแหล่งสารนิเทศอื่น คือ ร้านเช่าหนังสือ (1 คน) และอินเทอร์เน็ต (3 คน)

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางกะปิส่วนใหญ่ จำนวน 50 คน (ร้อยละ 62.50) ใช้หนังสือบันเทิงคดีจากห้องสมุดประชาชน รองลงมา จำนวน 47 คน (ร้อยละ 58.75) ใช้หนังสือจากร้านหนังสือ ผู้ใช้จำนวน 42 คน (ร้อยละ 52.50) และ 13 คน (ร้อยละ 16.25) ใช้หนังสือจากสถานที่ซึ่งจัดหนังสือไว้ให้อ่าน และใช้หนังสือของเพื่อนหรือครอบครัว ขณะที่ผู้ใช้เพียง 8 คน (ร้อยละ 10.00) ระบุว่า ใช้หนังสือในห้องสมุดมหาวิทยาลัย นอกจากนี้มีผู้ใช้ จำนวน 1 คน (ร้อยละ 1.25) ที่ระบุว่าใช้หนังสือจากแหล่งสารนิเทศอื่น คือ ร้านเช่าหนังสือ

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สวณลุ่มพินีส่วนใหญ่ จำนวน 60 คน (ร้อยละ 75.00) ใช้หนังสือบันเทิงคดีจากร้านหนังสือ รองลงมา จำนวน 36 คน (ร้อยละ 45.00) ใช้หนังสือในห้องสมุดประชาชน ผู้ใช้จำนวน 31 คน (ร้อยละ 38.75) และ 14 คน (ร้อยละ 17.50) ใช้หนังสือจากสถานที่ซึ่งจัดหนังสือไว้ให้อ่าน และใช้หนังสือของเพื่อนหรือครอบครัว ตามลำดับ ขณะที่ผู้ใช้เพียง 5 คน (ร้อยละ 6.25) ระบุว่า ใช้หนังสือในห้องสมุดมหาวิทยาลัย นอกจากนี้มีผู้ใช้ จำนวน 2 คน (ร้อยละ 2.50) ที่ระบุว่าใช้หนังสือจากแหล่งสารนิเทศอื่น คือ ร้านเช่าหนังสือ (1 คน) และอินเทอร์เน็ต (1 คน)

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางขุนเทียนส่วนใหญ่อ จำนวน 57 คน (ร้อยละ 71.25) ใช้หนังสือบันเทิงคดีจากร้านหนังสือ รองลงมา จำนวน 39 คน (ร้อยละ 48.75) ใช้หนังสือจากสถานที่ซึ่งจัดไว้ให้อ่าน ผู้ใช้จำนวน 35 คน (ร้อยละ 43.75) และ 8 คน (ร้อยละ 10.00) ใช้หนังสือในห้องสมุดประชาชน และใช้หนังสือของเพื่อนหรือครอบครัว ตามลำดับ ขณะที่ผู้ใช้เพียง 5 คน (ร้อยละ 6.25) ระบุว่า ใช้หนังสือในห้องสมุดมหาวิทยาลัย นอกจากนี้มีผู้ใช้ จำนวน 3 คน (ร้อยละ 3.75) ที่ระบุว่าใช้หนังสือจากแหล่งสารนิเทศอื่น คือ ร้านเช่าหนังสือ

ตารางที่ 12 การใช้หนังสือฉบับเชิงคดีจากแหล่งสารนิเทศอื่น

แหล่งสารนิเทศอื่น*	ห้องสมุด											
	พระนาง (N=80)		สะพานสูง (N=80)		บางกะปิ (N=80)		ลุมพินี (N=80)		บางขุนเทียน (N=80)		รวม (N= 400)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สถานที่ซึ่งจัดหนังสือไว้ให้อ่าน	26	32.50	23	28.75	42	52.50	31	38.75	39	48.75	161	40.25
ห้องสมุดมหาวิทยาลัย	7	8.75	11	13.75	8	10.00	5	6.25	5	6.25	36	9.00
ห้องสมุดประชาชน	37	46.25	23	28.75	50	62.50	36	45.00	35	43.75	181	45.25
ร้านหนังสือ	43	53.75	54	67.50	47	58.75	60	75.00	57	71.25	261	65.25
เพื่อน ครอบครัว	24	30.00	13	16.25	13	16.25	14	17.50	8	10.00	72	18.00
อื่นๆ	2	2.50	4	5.00	1	1.25	2	2.50	3	3.75	12	3.00

*ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ตอนที่ 3 ปัญหาในการใช้หนังสือบันทึกในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานครและ ข้อเสนอแนะอื่นๆ

จากการศึกษาปัญหาของการใช้หนังสือบันทึกในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ในด้านการเข้าถึงหนังสือบันทึก ด้านการพิจารณาเลือกใช้หนังสือบันทึก และด้านการจัดการของห้องสมุด และข้อเสนอแนะอื่นๆ ปรากฏผลสำรวจโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 ปัญหาด้านการเข้าถึงหนังสือบันทึก

ผลการศึกษาปัญหาด้านการเข้าถึงหนังสือบันทึกของผู้ใช้โดยรวม (ตารางที่ 13) พบว่า ปัญหาที่ผู้ใช้ส่วนใหญ่ จำนวน 364 คน ประสบคือ หาหนังสือชื่อเรื่องที่ต้องการไม่พบ

เมื่อพิจารณาระดับของปัญหา พบว่า ผู้ใช้จำนวน 302- 364 คน ประสบปัญหาด้านการเข้าถึงหนังสือบันทึกในระดับปานกลางและระดับน้อย โดยรายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับปานกลางมี 2 รายการเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย คือ หาหนังสือชื่อเรื่องที่ต้องการไม่พบ ($\bar{X} = 2.76$) และห้องสมุดกำหนดจำนวนเล่มหนังสือที่สามารถยืมออกได้น้อยเกินไป ($\bar{X} = 2.63$) ส่วนรายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับน้อยมี 4 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ได้แก่ ผลสืบค้นจากฐานข้อมูลหนังสือมีข้อมูลที่ซับซ้อนยากต่อการเข้าถึงข้อมูลตัวเล่มในห้องสมุด ($\bar{X} = 2.45$) จำนวนหนังสือฉบับสำรองไม่เพียงพอต่อการใช้ ($\bar{X} = 2.26$) คู่มือ/ เอกสาร/ ป้ายช่วยสืบค้นไม่ชัดเจน ($\bar{X} = 2.13$) และรูปเล่มหนังสือชำรุด ยากต่อการใช้ ($\bar{X} = 1.94$) ตามลำดับ

ผลการศึกษาปัญหาด้านการเข้าถึงหนังสือบันทึกของผู้ใช้ จำแนกตามห้องสมุด พบว่า ปัญหาที่ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ซอยพระนางส่วนใหญ่ จำนวน 68 คน ประสบคือ หาหนังสือชื่อเรื่องที่ต้องการไม่พบ เมื่อพิจารณาระดับของปัญหา พบว่า รายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับปานกลาง มี 1 รายการ คือ หาหนังสือชื่อเรื่องที่ต้องการไม่พบ ($\bar{X} = 2.53$) ส่วนรายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับน้อยมี 5 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ได้แก่ ห้องสมุดกำหนดจำนวนเล่มหนังสือที่สามารถยืมออกได้น้อยเกินไป (ยืมได้เพียง 2 เล่ม/ครั้ง) ($\bar{X} = 2.36$) ผลสืบค้นจากฐานข้อมูลหนังสือมีข้อมูลที่ซับซ้อน ($\bar{X} = 2.30$) จำนวนหนังสือฉบับสำรองไม่เพียงพอต่อการใช้ ($\bar{X} = 1.94$) รูปเล่มหนังสือชำรุด ยากต่อการใช้ ($\bar{X} = 1.86$) และคู่มือ/ เอกสาร/ ป้ายช่วยสืบค้นไม่ชัดเจน ($\bar{X} = 1.51$)

ปัญหาที่ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สะพานสูงส่วนใหญ่ จำนวน 73 คน ประสบคือ หาหนังสือชื่อเรื่องที่ต้องการไม่พบ เมื่อพิจารณาระดับของปัญหา พบว่า รายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับปานกลาง มี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยคือ หาหนังสือชื่อเรื่องที่ต้องการไม่พบ ($\bar{X} =$

2.93) และห้องสมุดกำหนดจำนวนเล่มหนังสือที่สามารถยืมออกได้น้อยเกินไป (ยืมได้เพียง 2 เล่ม/ครั้ง) ($\bar{X}$ = 2.83) ส่วนรายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับน้อยมี 4 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้แก่ ผลสืบค้นจากฐานข้อมูลหนังสือมีข้อมูลที่ซับซ้อน ($\bar{X}$ = 2.50) จำนวนหนังสือฉบับสำรองไม่เพียงพอต่อการใช้ ($\bar{X}$ = 2.44) คู่มือ/เอกสาร/ป้ายช่วยสืบค้นไม่ชัดเจน ($\bar{X}$ = 2.29) และรูปเล่มหนังสือชำรุด ยากต่อการใช้ ($\bar{X}$ = 1.95)

ปัญหาที่ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางกะปิทั้งหมด จำนวน 80 คน ประสบคือ หาหนังสือชื่อเรื่องที่ต้องการไม่พบ เมื่อพิจารณาระดับของปัญหา พบว่า รายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับปานกลาง มี 5 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้แก่ ห้องสมุดกำหนดจำนวนเล่มหนังสือที่สามารถยืมออกได้น้อยเกินไป (ยืมได้เพียง 2 เล่ม/ครั้ง) ($\bar{X}$ = 3.13) ผลสืบค้นจากฐานข้อมูลหนังสือมีข้อมูลที่ซับซ้อน ($\bar{X}$ = 3.08) หาหนังสือชื่อเรื่องที่ต้องการไม่พบ ($\bar{X}$ = 2.99) คู่มือ/เอกสาร/ป้ายช่วยสืบค้นไม่ชัดเจน ($\bar{X}$ = 2.79) จำนวนหนังสือฉบับสำรองไม่เพียงพอต่อการใช้ ($\bar{X}$ = 2.59) ส่วนรายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับน้อยมี 1 รายการ คือรูปเล่มหนังสือชำรุด ยากต่อการใช้ ($\bar{X}$ = 2.18)

ปัญหาที่ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สวนลุมพินีส่วนใหญ่ จำนวน 72 คน ประสบคือ หาหนังสือชื่อเรื่องที่ต้องการไม่พบ เมื่อพิจารณาระดับของปัญหา พบว่า รายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับปานกลาง มี 1 รายการ คือ หาหนังสือชื่อเรื่องที่ต้องการไม่พบ ($\bar{X}$ = 2.70) ส่วนรายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับน้อยมี 5 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้แก่ จำนวนหนังสือฉบับสำรองไม่เพียงพอต่อการใช้ ($\bar{X}$ = 2.49) ห้องสมุดกำหนดจำนวนเล่มหนังสือที่สามารถยืมออกได้น้อยเกินไป (ยืมได้เพียง 2 เล่ม/ครั้ง) ($\bar{X}$ = 2.31) ผลสืบค้นจากฐานข้อมูลหนังสือมีข้อมูลที่ซับซ้อน ($\bar{X}$ = 2.24) คู่มือ/เอกสาร/ป้ายช่วยสืบค้นไม่ชัดเจน ($\bar{X}$ = 2.23) และรูปเล่มหนังสือชำรุด ยากต่อการใช้ ($\bar{X}$ = 2.03)

ปัญหาที่ผู้ใช้ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางขุนเทียนส่วนใหญ่ จำนวน 71 คน ประสบคือ หาหนังสือชื่อเรื่องที่ต้องการไม่พบ เมื่อพิจารณาระดับของปัญหา พบว่า รายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับปานกลาง มี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยคือ หาหนังสือชื่อเรื่องที่ต้องการไม่พบ ($\bar{X}$ = 2.69) และห้องสมุดกำหนดจำนวนเล่มหนังสือที่สามารถยืมออกได้น้อยเกินไป (ยืมได้เพียง 2 เล่ม/ครั้ง) ($\bar{X}$ = 2.56) ส่วนรายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับน้อยมี 4 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้แก่ ผลสืบค้นจากฐานข้อมูลหนังสือมีข้อมูลที่ซับซ้อน ($\bar{X}$ = 2.15) จำนวนหนังสือฉบับสำรองไม่เพียงพอต่อการใช้ ($\bar{X}$ = 1.96) คู่มือ/เอกสาร/ป้ายช่วยสืบค้นไม่ชัดเจน ($\bar{X}$ = 1.85) และรูปเล่มหนังสือชำรุด ยากต่อการใช้ ($\bar{X}$ = 1.75)

3.2 ปัญหาด้านการพิจารณาเลือกใช้นั่งสื่อบนเท็งคดี

ผลการศึกษาปัญหาด้านการพิจารณาเลือกใช้นั่งสื่อบนเท็งคดีของผู้ใช้โดยรวม (ตารางที่ 14) พบว่า ปัญหาที่ผู้ใช้ส่วนใหญ่ จำนวน 345 คน ประสบคือ เนื้อหาของหนังสือไม่มีความหลากหลาย

เมื่อพิจารณาระดับของปัญหา พบว่า ผู้ใช้จำนวน 235- 345 คน ประสบปัญหาด้านการพิจารณาเลือกใช้นั่งสื่อบนเท็งคดีในระดับปานกลางและระดับน้อย โดยรายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับปานกลางมี 2 รายการเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย คือ ชื่อเรื่องของหนังสือที่มีอยู่ไม่มีความทันสมัย ($\bar{X} = 2.68$) และเนื้อหาของหนังสือไม่มีความหลากหลาย ($\bar{X} = 2.56$) ส่วนรายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับน้อยมี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ได้แก่ ความละเอียดของข้อมูลบทวิจารณ์หนังสือที่จัดแสดงในห้องสมุดต่อการช่วยตัดสินใจเลือกใช้นั่งสื่อบนเท็งคดี ($\bar{X} = 2.08$) บรรณารักษ์ไม่สามารถให้ข้อมูลที่เพียงพอต่อการตัดสินใจเลือกใช้นั่งสื่อบนเท็งคดี ($\bar{X} = 1.60$)

ผลการศึกษาปัญหาด้านการพิจารณาเลือกใช้นั่งสื่อบนเท็งคดีของผู้ใช้ จำแนกตามห้องสมุด พบว่า ปัญหาที่ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ หอพระนางส่วนใหญ่ จำนวน 64 คน ประสบคือ ชื่อเรื่องของหนังสือที่มีอยู่ไม่มีความทันสมัย เมื่อพิจารณาระดับของปัญหา พบว่า รายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับปานกลาง มี 1 รายการ คือ ชื่อเรื่องของหนังสือที่มีอยู่ไม่มีความทันสมัย ($\bar{X} = 2.68$) ส่วนรายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับน้อยมี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ เนื้อหาของหนังสือไม่มีความหลากหลาย ($\bar{X} = 2.35$) และความละเอียดของข้อมูลบทวิจารณ์หนังสือที่จัดแสดงในห้องสมุดต่อการช่วยตัดสินใจเลือกใช้นั่งสื่อบนเท็งคดี ($\bar{X} = 2.03$) ส่วนรายการที่ผู้ใช้ประสบปัญหาน้อยที่สุดคือ บรรณารักษ์ไม่สามารถให้ข้อมูลที่เพียงพอต่อการตัดสินใจเลือกใช้นั่งสื่อบนเท็งคดี ($\bar{X} = 1.01$)

ปัญหาที่ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สะพานสูงส่วนใหญ่ จำนวน 74 คน ประสบคือ เนื้อหาของหนังสือไม่มีความหลากหลาย เมื่อพิจารณาระดับของปัญหา พบว่า รายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับปานกลาง มี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยคือ ชื่อเรื่องของหนังสือที่มีอยู่ไม่มีความทันสมัย ($\bar{X} = 2.85$) และเนื้อหาของหนังสือไม่มีความหลากหลาย ($\bar{X} = 2.69$) ส่วนรายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับน้อยมี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ได้แก่ ความละเอียดของข้อมูลบทวิจารณ์หนังสือที่จัดแสดงในห้องสมุดไม่เพียงพอต่อการช่วยตัดสินใจเลือกใช้นั่งสื่อบนเท็งคดี ($\bar{X} = 2.16$) และบรรณารักษ์ไม่สามารถให้ข้อมูลที่เพียงพอต่อการตัดสินใจเลือกใช้นั่งสื่อบนเท็งคดี ($\bar{X} = 1.68$)

ปัญหาที่ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางกะปิทั้งหมด จำนวน 80 คนเท่ากัน ประสบคือ ชื่อเรื่องของหนังสือที่มีอยู่ไม่มีความทันสมัย และเนื้อหาของหนังสือไม่มีความหลากหลาย เมื่อพิจารณาระดับของปัญหา พบว่า รายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับปานกลาง มี 3 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยคือ ความละเอียดของข้อมูลบทวิจารณ์หนังสือที่จัดแสดงในห้องสมุดไม่เพียงพอต่อ

การช่วยตัดสินใจเลือกใช้นั่งสือ ($\bar{X} = 2.94$) ชื่อเรื่องของหนังสือที่มีอยู่ไม่มีความทันสมัย ($\bar{X} = 2.75$) และเนื้อหาของหนังสือไม่มีความหลากหลาย ($\bar{X} = 2.51$) ส่วนรายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับน้อยมี 1 รายการ คือ บรรณารักษ์ไม่สามารถให้ข้อมูลที่เพียงพอต่อการตัดสินใจเลือกใช้นั่งสือ ($\bar{X} = 2.34$)

ปัญหาที่ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สวนลุ่มพินีส่วนใหญ่ จำนวน 63 คนเท่ากัน ประสบคือ ชื่อเรื่องของหนังสือที่มีอยู่ไม่มีความทันสมัย และเนื้อหาของหนังสือไม่มีความหลากหลาย เมื่อพิจารณาระดับของปัญหา พบว่า รายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับปานกลาง มี 1 รายการ คือ เนื้อหาของหนังสือไม่มีความหลากหลาย ($\bar{X} = 2.59$) ส่วนรายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับน้อยมี 3 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ได้แก่ ชื่อเรื่องของหนังสือที่มีอยู่ไม่มีความทันสมัย ($\bar{X} = 2.49$) ความละเอียดของข้อมูลบทวิจารณ์หนังสือที่จัดแสดงในห้องสมุดไม่เพียงพอต่อการช่วยตัดสินใจเลือกใช้นั่งสือ ($\bar{X} = 1.84$) บรรณารักษ์ไม่สามารถให้ข้อมูลที่เพียงพอต่อการตัดสินใจเลือกใช้นั่งสือ ($\bar{X} = 1.74$)

ปัญหาที่ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางขุนเทียนส่วนใหญ่ จำนวน 69 คน ประสบคือ เนื้อหาของหนังสือไม่มีความหลากหลาย เมื่อพิจารณาระดับของปัญหา พบว่า รายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับปานกลาง มี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยคือ ชื่อเรื่องของหนังสือที่มีอยู่ไม่มีความทันสมัย ($\bar{X} = 2.66$) และเนื้อหาของหนังสือไม่มีความหลากหลาย ($\bar{X} = 2.58$) ส่วนรายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับน้อยที่สุดมี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ความละเอียดของข้อมูลบทวิจารณ์หนังสือที่จัดแสดงในห้องสมุดไม่เพียงพอต่อการช่วยตัดสินใจเลือกใช้นั่งสือ ($\bar{X} = 1.44$) และบรรณารักษ์ไม่สามารถให้ข้อมูลที่เพียงพอต่อการตัดสินใจเลือกใช้นั่งสือ ($\bar{X} = 1.21$)

ตารางที่ 14 ปัญหาด้านการพิจารณาเลือกใช้หนังสือฉบับดั้งเดิมเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร

ปัญหา	ห้องสมุด																	
	พระนาง			สะพานสูง			บางกะปิ			คูนพิน			บางขุนเทียน			รวม		
	f	$\bar{x}$	S.D.	f	$\bar{x}$	S.D.	f	$\bar{x}$	S.D.	f	$\bar{x}$	S.D.	f	$\bar{x}$	S.D.	f	$\bar{x}$	S.D.
เนื้อหาของหนังสือไม่มีความหลากหลาย	59	2.35	1.65	74	2.69	1.10	80	2.51	1.03	63	2.59	1.54	69	2.58	1.36	345	2.56	1.36
ชื่อเรื่องของหนังสือที่มีอยู่ไม่มีความทันสมัย	64	2.68	1.67	71	2.85	1.35	80	2.75	1.20	63	2.49	1.48	65	2.66	1.69	343	2.68	1.49
ความสะดวกของข้อมูลบริการหนังสือที่จัดแสดงในห้องสมุดต่อการช่วยตัดสินใจเลือกใช้นั้นดี	55	2.03	1.61	63	2.16	1.47	76	2.94	1.55	54	1.84	1.49	41	1.44	1.59	289	2.08	1.62
บรรณารักษ์ไม่สามารถให้ข้อมูลที่เพียงพอต่อการตัดสินใจเลือกใช้นั้นดี	30	1.01	1.34	48	1.68	1.55	68	2.34	1.40	53	1.74	1.46	36	1.21	1.49	235	1.60	1.52
	นส			น			น	น		น	น	น	น	น		น	น	น

3.3 ปัญหาด้านการจัดการของห้องสมุด

ผลการศึกษาปัญหาด้านการจัดการของห้องสมุดของผู้ใช้โดยรวม (ตารางที่ 15) พบว่า ปัญหาที่ผู้ใช้ส่วนใหญ่ จำนวน 320 คน ประสบคือ จำนวนโต๊ะ เก้าอี้ ในห้องสมุดมีไม่เพียงพอ

เมื่อพิจารณาระดับของปัญหา พบว่า ผู้ใช้จำนวน 274- 320 คน ประสบปัญหาด้านการจัดการของห้องสมุดในระดับน้อยและระดับน้อยที่สุด โดยรายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับน้อยมี 5 รายการ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย ได้แก่ เครือข่ายอินเทอร์เน็ตไร้สายที่ให้บริการไม่สามารถเข้าถึงได้อย่างครอบคลุมทั่วทั้งห้องสมุด ($\bar{X} = 2.40$) ไม่มีเครื่องถ่ายเอกสารในห้องสมุด ($\bar{X} = 2.31$) จำนวนโต๊ะ เก้าอี้ ในห้องสมุดมีไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 2.29$) ระยะเวลาเปิดทำการของห้องสมุดน้อยเกินไป ($\bar{X} = 2.11$) และเครื่องคอมพิวเตอร์ในห้องสมุดไม่ทันสมัย ($\bar{X} = 2.01$) ส่วนรายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับน้อยที่สุดมี 1 รายการ คือ ห้องสมุดมีบุคลากรไม่เพียงพอต่อการให้บริการ ($\bar{X} = 1.80$)

ผลการศึกษาปัญหาด้านการเข้าถึงหนังสือบันเทิงคดีของผู้ใช้ จำแนกตามห้องสมุด พบว่า ปัญหาที่ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ซอยพระนางส่วนใหญ่ จำนวน 62 คน ประสบคือ จำนวนโต๊ะ เก้าอี้ ในห้องสมุดมีไม่เพียงพอ เมื่อพิจารณาระดับของปัญหา พบว่า รายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับน้อย มี 3 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ จำนวนโต๊ะ เก้าอี้ ในห้องสมุดมีไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 2.23$) เครือข่ายอินเทอร์เน็ตไร้สายที่ให้บริการไม่สามารถเข้าถึงได้อย่างครอบคลุมทั่วทั้งห้องสมุด ($\bar{X} = 2.05$) และไม่มีเครื่องถ่ายเอกสารในห้องสมุด ($\bar{X} = 1.94$) ส่วนรายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับน้อยที่สุดมี 3 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ เครื่องคอมพิวเตอร์ในห้องสมุดไม่ทันสมัย ($\bar{X} = 1.46$) ระยะเวลาเปิดทำการของห้องสมุดน้อยเกินไป ($\bar{X} = 1.24$) และห้องสมุดมีบุคลากรไม่เพียงพอต่อการให้บริการ ($\bar{X} = 1.23$)

ปัญหาที่ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สะพานสูงส่วนใหญ่ จำนวน 64 คน ประสบคือ จำนวนโต๊ะ เก้าอี้ ในห้องสมุดมีไม่เพียงพอ เมื่อพิจารณาระดับของปัญหา พบว่า รายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับปานกลาง มี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ เครือข่ายอินเทอร์เน็ตไร้สายที่ให้บริการไม่สามารถเข้าถึงได้อย่างครอบคลุมทั่วทั้งห้องสมุด ($\bar{X} = 2.54$) ไม่มีเครื่องถ่ายเอกสารในห้องสมุด ($\bar{X} = 2.51$) ส่วนรายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับน้อยมี 4 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ได้แก่ ระยะเวลาเปิดทำการของห้องสมุดน้อยเกินไป ($\bar{X} = 2.36$) จำนวนโต๊ะ เก้าอี้ ในห้องสมุดมีไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 2.23$) เครื่องคอมพิวเตอร์ในห้องสมุดไม่ทันสมัย ($\bar{X} = 1.94$) และห้องสมุดมีบุคลากรไม่เพียงพอต่อการให้บริการ ($\bar{X} = 1.86$)

ปัญหาที่ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางกะปิส่วนใหญ่ จำนวน 75 คน ประสบคือ เครื่องคอมพิวเตอร์ในห้องสมุดไม่ทันสมัย เมื่อพิจารณาระดับของปัญหา พบว่า รายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับปานกลาง มี 4 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ในห้องสมุดไม่ทันสมัย ($\bar{X} = 2.99$) เครือข่ายอินเทอร์เน็ตไร้สายที่ให้บริการไม่สามารถเข้าถึงได้อย่างครอบคลุมทั่วทั้งห้องสมุด ($\bar{X} = 2.86$) ไม่มีเครื่องถ่ายเอกสารในห้องสมุด ($\bar{X} = 2.75$) และระยะเวลาเปิดทำการของห้องสมุดน้อยเกินไป ($\bar{X} = 2.59$) ส่วนรายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับน้อยมี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ จำนวนโต๊ะ เก้าอี้ในห้องสมุดมีไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 2.41$) และห้องสมุดมีบุคลากรไม่เพียงพอต่อการให้บริการ ($\bar{X} = 2.34$)

ปัญหาที่ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สวนลุมพินีส่วนใหญ่ จำนวน 68 คน ประสบคือ จำนวนโต๊ะ เก้าอี้ในห้องสมุดมีไม่เพียงพอ เมื่อพิจารณาระดับของปัญหา พบว่า รายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับปานกลาง มี 1 รายการ คือ จำนวนโต๊ะ เก้าอี้ในห้องสมุดมีไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 2.80$) ส่วนรายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับน้อยมี 5 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ได้แก่ ไม่มีเครื่องถ่ายเอกสารในห้องสมุด ($\bar{X} = 2.50$) เครือข่ายอินเทอร์เน็ตไร้สายที่ให้บริการไม่สามารถเข้าถึงได้อย่างครอบคลุมทั่วทั้งห้องสมุด ($\bar{X} = 2.40$) ระยะเวลาเปิดทำการของห้องสมุดน้อยเกินไป ($\bar{X} = 2.34$) ห้องสมุดมีบุคลากรไม่เพียงพอต่อการให้บริการ ($\bar{X} = 2.13$) และเครื่องคอมพิวเตอร์ในห้องสมุดไม่ทันสมัย ($\bar{X} = 2.05$)

ปัญหาที่ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางขุนเทียนส่วนใหญ่ จำนวน 58 คน ประสบคือ จำนวนโต๊ะ เก้าอี้ในห้องสมุดมีไม่เพียงพอ เมื่อพิจารณาระดับของปัญหา พบว่า รายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับน้อย มี 5 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ได้แก่ เครือข่ายอินเทอร์เน็ตไร้สายที่ให้บริการไม่สามารถเข้าถึงได้อย่างครอบคลุมทั่วทั้งห้องสมุด ($\bar{X} = 2.14$) ระยะเวลาเปิดทำการของห้องสมุดน้อยเกินไป ($\bar{X} = 2.05$) ไม่มีเครื่องถ่ายเอกสารในห้องสมุด ($\bar{X} = 1.83$) จำนวนโต๊ะ เก้าอี้ในห้องสมุดมีไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 1.81$) และเครื่องคอมพิวเตอร์ในห้องสมุดไม่ทันสมัย ($\bar{X} = 1.60$) ส่วนรายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับน้อยที่สุดมี 1 รายการ คือ ห้องสมุดมีบุคลากรไม่เพียงพอต่อการให้บริการ ($\bar{X} = 1.45$)

ตารางที่ 15 ปัญหาด้านการจัดการของห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร

ปัญหา	ห้องสมุด												รวม						
	พระนาง			สะพานสูง			บางกะปิ			คฤมพิณี					บางขุนเทียน				
	f	$\bar{x}$	S.D.	f	$\bar{x}$	S.D.	f	$\bar{x}$	S.D.	f	$\bar{x}$	S.D.	f	$\bar{x}$	S.D.	f	$\bar{x}$	S.D.	
ระยะเวลาเปิดทำการของห้องสมุดน้อยเกินไป	34	1.24	1.62	61	2.36	1.55	69	2.59	1.48	57	2.34	1.63	53	2.05	1.65	274	2.11	1.65	
		นส		น		น	น	น	น		น		น	น			น		น
ห้องสมุดมีบุคลากรไม่เพียงพอต่อการให้บริการ	42	1.23	1.33	57	1.86	1.44	66	2.34	1.39	65	2.13	1.30	52	1.45	1.39	282	1.80	1.43	
		นส		น		น	น	น	น		น		น	น			น		น
จำนวนโต๊ะ เก้าอี้ ในห้องสมุดมีไม่เพียงพอ	62	2.23	1.66	64	2.23	1.49	68	2.41	1.55	68	2.80	1.44	58	1.81	1.54	320	2.29	1.57	
		น		น		น	น	น	น		น		น	น			น		น
เครื่องคอมพิวเตอร์ในห้องสมุดไม่ทันสมัย	43	1.46	1.58	59	1.94	1.46	75	2.99	1.53	60	2.05	1.46	52	1.60	1.42	289	2.01	1.58	
		นส		น		น	น	น	น		น		น	น			น		น
เครือข่ายอินเทอร์เน็ตไร้สายที่ให้บริการไม่สามารถเข้าถึงได้อย่างครอบคลุมทั่วทั้งห้องสมุด	56	2.05	1.74	60	2.54	1.77	71	2.86	1.37	61	2.40	1.53	57	2.14	1.58	305	2.40	1.63	
		น		น		น	น	น	น		น		น	น			น		น
ไม่มีเครื่องถ่ายเอกสารภายในห้องสมุด	46	1.94	2.03	61	2.51	1.79	74	2.75	1.48	57	2.50	1.79	57	1.83	1.41	295	2.31	1.76	
		น		น		น	น	น	น		น		น	น			น		น

3.4 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

ผู้ใช้หนังสือบัณฑิตจำนวน 26-38 คนในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้จำนวน 4 แห่งได้ให้ข้อเสนอแนะด้านการเข้าถึงหนังสือบัณฑิต เรียงตามลำดับความถี่ คือ

1. ควรให้ผู้ใช้สามารถสืบค้นหนังสือของห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้จากเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่ออำนวยความสะดวกต่อข้อมูลหรือการยืม-คืนระหว่างห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ (38 คน) เมื่อพิจารณาข้อเสนอแนะของผู้ใช้ จำแนกตามห้องสมุด เรียงตามลำดับความถี่ ได้แก่ ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สะพานสูง (15 คน) ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางขุนเทียน (14 คน) ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ซอยพระนาง (5 คน) และห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สวนลุมพินี (4 คน)

2. ควรให้ผู้ใช้หนังสือมีส่วนร่วมในการคัดเลือกหนังสือหรือเสนอแนะหนังสือของห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ (26 คน) เมื่อพิจารณาข้อเสนอแนะของผู้ใช้ จำแนกตามห้องสมุด เรียงตามลำดับความถี่ ได้แก่ ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สะพานสูง (11 คน) ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางขุนเทียน (10 คน) ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สวนลุมพินี (4 คน) และห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ซอยพระนาง (1 คน)

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การใช้หนังสือบันทึงคดีในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวัตถุประสงค์ในการใช้ ความถี่ในการใช้ วิธีการเข้าถึง การพิจารณาเลือกใช้ ลักษณะการใช้ ประเภท และเนื้อหาของหนังสือบันทึงคดีที่ใช้ รวมทั้งปัญหาในการใช้หนังสือบันทึงคดีในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร

งานวิจัยนี้ได้กำหนดสมมติฐานการวิจัยไว้ 2 ข้อ ดังนี้

1) ผู้ใช้บริการห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ใช้หนังสือบันทึงคดีเพื่อปรับใช้ในชีวิตประจำวัน เข้าถึงหนังสือด้วยวิธีการเดินทางตามชั้นหนังสือ ใช้หนังสือประเภทนวนิยาย และใช้หนังสือที่มีเนื้อหาสะท้อนสังคม

2) ปัญหาการใช้หนังสือบันทึงคดีที่ผู้ใช้บริการห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร ประสบในระดับมากคือ หาหนังสือบันทึงคดีชื่อเรื่องที่ต้องการไม่พบ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้เข้ามาใช้บริการในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ซอยพระนางสะพานสูง บางกะปิ สวนลุมพินี และบางขุนเทียน แห่งละ 80 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 400 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามประกอบด้วยคำถามทั้งปลายปิดและปลายเปิด โดยเนื้อหาแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม การใช้หนังสือบันทึงคดีในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร และปัญหาในการใช้หนังสือบันทึงคดีในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร และข้อเสนอแนะอื่นๆ

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามใช้การแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ส่วนข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการใช้ วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยสามารถสรุปและอภิปรายได้ ดังนี้

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1. ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลสำรวจผู้ใช้หนังสือบัณฑิตในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ทั้ง 5 แห่ง รวมทั้งสิ้น 400 คน (ตารางที่ 1) พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนสูงสุดเป็นเพศหญิง จำนวน 201 คน (ร้อยละ 50.25) และเพศชาย จำนวน 199 คน (ร้อยละ 49.75)

เมื่อพิจารณาผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามห้องสมุด พบว่า ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ซอยพระนาง ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จำนวน 53 คน (ร้อยละ 66.25) เป็นเพศหญิง และเพศชายมีจำนวน 27 คน (ร้อยละ 33.75)

ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สะพานสูง ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนสูงสุด 44 คน (ร้อยละ 55.00) เป็นเพศหญิง และเพศชายมีจำนวน 36 คน (ร้อยละ 45.00)

ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางกะปิ ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนสูงสุด 45 คน (ร้อยละ 56.25) เป็นเพศหญิง และเพศชายมีจำนวน 35 คน (ร้อยละ 43.75)

ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สวนลุมพินี ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จำนวน 54 คน (ร้อยละ 67.50) เป็นเพศชาย และเพศหญิงมีจำนวน 26 คน (ร้อยละ 32.50)

ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางขุนเทียน ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนสูงสุด 47 คน (ร้อยละ 58.75) เป็นเพศชาย และเพศหญิงมีจำนวน 33 คน (ร้อยละ 41.25)

1.2 อายุของผู้ใช้หนังสือบัณฑิต

ผลสำรวจอายุของผู้ใช้หนังสือบัณฑิตในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้โดยรวม (ตารางที่ 2) พบว่า ผู้ใช้จำนวนสูงสุด 108 คน (ร้อยละ 27) มีอายุ 50 ปีขึ้นไป และรองลงมาจำนวนเท่ากัน 107 คน (ร้อยละ 26.75) มีอายุระหว่าง 20-29 ปี และ 30-39 ปี ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาอายุของผู้ใช้จำแนกตามห้องสมุด พบว่า ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ซอยพระนางจำนวนสูงสุด 32 คน (ร้อยละ 40.00) มีอายุ 50 ปีขึ้นไป และรองลงมาผู้ใช้จำนวน 17 คน (ร้อยละ 21.25) มีอายุระหว่าง 30-39 ปี

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สะพานสูงจำนวนสูงสุด 29 คน (ร้อยละ 36.25) มีอายุระหว่าง 20-29 ปี และรองลงมาผู้ใช้จำนวน 21 คน (ร้อยละ 26.25) มีอายุระหว่าง 30-39 ปี

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางกะปิจำนวนสูงสุด 28 คน (ร้อยละ 35.00) มีอายุระหว่าง 30-39 ปี และรองลงมาผู้ใช้จำนวน 23 คน (ร้อยละ 28.75) มีอายุระหว่าง 20-29 ปี

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สวนลุมพินีจำนวนสูงสุด 25 คน (ร้อยละ 31.25) มีอายุระหว่าง 40-49 ปี และรองลงมาผู้ใช้จำนวน 23 คน (ร้อยละ 28.75) มีอายุ 50 ปีขึ้นไป

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้บางขุนเทียนจำนวนสูงสุด 27 คน (ร้อยละ 33.75) มีอายุระหว่าง 20-29 ปี และรองลงมาผู้ใช้จำนวน 22 คน (ร้อยละ 27.50) มีอายุระหว่าง 30-39 ปี

2. การใช้หนังสือบันเทิงคดีในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร

2.1 วัตถุประสงค์ในการใช้หนังสือบันเทิงคดี

ผลการสำรวจวัตถุประสงค์ในการใช้ของผู้ใช้โดยรวม (ตารางที่ 3) พบว่า ผู้ใช้ส่วนใหญ่จำนวน 324 คน (ร้อยละ 81.00) ระบุวัตถุประสงค์เพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ รองลงมาจำนวน 243 คน (ร้อยละ 60.75) ใช้เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ผู้ใช้จำนวน 221 คน (ร้อยละ 55.25) ใช้หนังสือบันเทิงคดีเพื่อให้เกิดความคิด ผู้ใช้อีก 149 คน (ร้อยละ 37.25) ใช้เพื่อปรับใช้ในชีวิตประจำวัน และผู้ใช้จำนวน 85 คน (ร้อยละ 21.25) ใช้เพื่อเพิ่มอรรถรสในการชมละคร/ ภาพยนตร์ ขณะที่ผู้ใช้เพียง 4 คน (ร้อยละ 1.00) ที่ระบุว่าใช้เพื่อทำงานด้านการตลาดและการโฆษณา

เมื่อพิจารณาวัตถุประสงค์การใช้ จำแนกตามห้องสมุด พบว่า ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ซอยพระนางส่วนใหญ่จำนวน 68 คน (ร้อยละ 85.00) ระบุวัตถุประสงค์เพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ รองลงมาผู้ใช้จำนวน 49 คน (ร้อยละ 61.25) ใช้เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ผู้ใช้จำนวน 44 คน (ร้อยละ 55.00) ใช้เพื่อให้เกิดความคิด ผู้ใช้อีก 42 คน (ร้อยละ 52.50) ใช้เพื่อปรับใช้ในชีวิตประจำวัน และผู้ใช้จำนวน 29 คน (ร้อยละ 36.25) ใช้เพื่อเพิ่มอรรถรสในการชมละคร/ ภาพยนตร์ ขณะที่ผู้ใช้เพียง 1 คน (ร้อยละ 1.25) ระบุวัตถุประสงค์เพื่อการทำงานด้านการตลาดและการโฆษณา ทั้งนี้ไม่มีผู้ใช้คนใดที่ระบุว่าใช้หนังสือบันเทิงคดีเพื่อการทำงานด้านงานบันเทิง ด้านงานประพันธ์ และด้านงานสำนักพิมพ์

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สะพานสูงส่วนใหญ่จำนวน 65 คน (ร้อยละ 81.25) ระบุวัตถุประสงค์เพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ รองลงมาผู้ใช้จำนวน 44 คน (ร้อยละ 55.00) ใช้เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ผู้ใช้จำนวน 40 คน (ร้อยละ 50.00) ใช้เพื่อให้เกิดความคิด ผู้ใช้อีก 26 คน (ร้อยละ

32.50) ใช้เพื่อปรับใช้ในชีวิตประจำวัน และผู้ใช้จำนวน 17 คน (ร้อยละ 21.25) ใช้เพื่อเพิ่มรรถรสในการชมละคร/ ภาพยนตร์ ขณะที่ผู้ใช้เพียง 2 คน (ร้อยละ 2.50) ระบุวัตถุประสงค์เพื่อการทำงานด้านการตลาดและการโฆษณา ทั้งนี้ไม่มีผู้ใช้คนใดที่ระบุว่าใช้หนังสือบันเทิงคดีเพื่อการทำงานด้านการสอนวิชาภาษา

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางกะปีส่วนใหญ่จำนวน 74 คน (ร้อยละ 92.50) ระบุวัตถุประสงค์เพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ รองลงมาผู้ใช้จำนวน 47 คน (ร้อยละ 58.75) ใช้เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ผู้ใช้จำนวน 40 คน (ร้อยละ 50.00) ใช้เพื่อก่อให้เกิดความคิด ผู้ใช้อีก 28 คน (ร้อยละ 35.00) ใช้เพื่อปรับใช้ในชีวิตประจำวัน และผู้ใช้จำนวน 24 คน (ร้อยละ 30.00) ใช้เพื่อเพิ่มรรถรสในการชมละคร/ ภาพยนตร์ ขณะที่ผู้ใช้เพียง 3 คน (ร้อยละ 3.75) ระบุวัตถุประสงค์เพื่อการทำงานด้านงานสำนักพิมพ์ ทั้งนี้ไม่มีผู้ใช้คนใดที่ระบุว่าใช้หนังสือบันเทิงคดีเพื่อการทำงานด้านการตลาดและการโฆษณา

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สวนลุ่มพินีสส่วนใหญ่จำนวน 63 คน (ร้อยละ 78.75) ระบุวัตถุประสงค์เพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ รองลงมาผู้ใช้จำนวน 45 คน (ร้อยละ 56.25) ใช้เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ผู้ใช้จำนวน 43 คน (ร้อยละ 53.75) ใช้เพื่อก่อให้เกิดความคิด ผู้ใช้อีก 20 คน (ร้อยละ 25.00) ใช้เพื่อปรับใช้ในชีวิตประจำวัน และผู้ใช้จำนวน 8 คน (ร้อยละ 10.00) ใช้เพื่อการทำงานด้านงานบันเทิง ขณะที่ผู้ใช้เพียง 1 คน (ร้อยละ 1.25) ระบุวัตถุประสงค์เพื่อการทำงานด้านการตลาดและการโฆษณา

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางขุนเทียนส่วนใหญ่จำนวน 58 คน (ร้อยละ 72.50) ระบุวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มพูนความรู้ รองลงมาผู้ใช้จำนวน 54 คนเท่ากัน (ร้อยละ 67.50) ใช้เพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และก่อให้เกิดความคิด ตามลำดับ ผู้ใช้อีก 33 คน (ร้อยละ 41.25) ใช้เพื่อปรับใช้ในชีวิตประจำวัน และผู้ใช้จำนวน 10 คน (ร้อยละ 12.50) ใช้เพื่อเพิ่มรรถรสในการชมละคร/ ภาพยนตร์ ขณะที่ผู้ใช้เพียง 1 คนเท่ากัน (ร้อยละ 1.25) ระบุวัตถุประสงค์เพื่อการทำงานด้านงานประพันธ์ และด้านการสอนวิชาภาษา ตามลำดับ ทั้งนี้ไม่มีผู้ใช้คนใดที่ระบุว่าใช้หนังสือบันเทิงคดีเพื่อการทำงานด้านการตลาดและการโฆษณา

ผลการวิจัยนี้ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 1 ที่กำหนดว่า ผู้ใช้ส่วนใหญ่ใช้หนังสือบันเทิงคดีเพื่อปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งผลวิจัยนี้กลับพบว่ามีจำนวนผู้ใช้เพียง 149 คน (ร้อยละ 37.25) เท่านั้นที่ระบุวัตถุประสงค์ในการใช้เพื่อปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกรอบระยะเวลาที่กำหนดเอาไว้ในเครื่องมือวิจัยได้จำกัดเอาไว้แค่วัตถุประสงค์ในการใช้หนังสือบันเทิงคดีในช่วง 1 เดือนที่ผ่านมาเท่านั้น แต่สำหรับวัตถุประสงค์ในการใช้หนังสือเพื่อปรับใช้ในชีวิตประจำวันนั้น ผู้ใช้อาจพิจารณาว่าเป็นวัตถุประสงค์หรือเป็นการกำหนดผลลัพธ์ที่มุ่งหวังให้เกิดขึ้นในระยะยาว มากกว่า

ผลลัพธ์เฉพาะหน้าอย่างการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ การเพิ่มพูนความรู้ และการใช้หนังสือเพื่อก่อให้เกิดความคิด ทั้งนี้การนำเสนอสาระข้อคิดที่ได้จากหนังสือมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันนั้นก็อาจขึ้นอยู่กับการเรียนรู้ และการสั่งสมประสบการณ์การอ่านของแต่ละคน ตลอดจนสถานการณ์ต่างๆที่เอื้อต่อการประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้จากหนังสือบันทึกคดี (Moyer, 2005: 224) ซึ่งเงื่อนไขเหล่านี้อาจไม่ได้เกิดขึ้นกับผู้ใช้งานส่วนใหญ่ในขณะที่ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูล

การที่ผลการวิจัยพบว่าในช่วง 1 เดือนที่ผ่านมา ผู้ใช้งานส่วนใหญ่ใช้หนังสือบันทึกคดีโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และเพื่อเพิ่มพูนความรู้ที่นี้อาจเนื่องมาจากหนังสือบันทึกคดีเป็นหนังสือที่ผู้อ่านสามารถอ่านได้ตลอดเวลาเมื่อว่างจากภารกิจหรืออาจจะอ่านเพื่อฆ่าเวลา และหาความสนุกสนานเพลิดเพลิน ซึ่งก็ไม่แตกต่างไปจากผลการศึกษาในต่างประเทศที่ผู้ใช้หนังสือบันทึกคดีในห้องสมุดประชาชนส่วนใหญ่ระบุว่า ใช้หรืออ่านหนังสือบันทึกคดีเพื่อความสนุกสนาน ผ่อนคลายจากความเครียดในชีวิตประจำวัน และอ่านเพื่อเป็นงานอดิเรก (Spiller, 1980: 224) ขณะเดียวกันผู้ใช้หนังสือบันทึกคดียังอ่านเพื่อเป้าหมายทางการศึกษาหรือการเรียนรู้ควบคู่กันไปด้วย (Moyer, 2007: 71)

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของกันยา กาญจนรักษ์ (2554) ที่พบว่า ผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชนกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่นับว่าได้รับประโยชน์จากการเข้าใช้บริการ คือ เพื่อผ่อนคลายและได้รับความเพลิดเพลินจากการอ่านหนังสือเพื่อความบันเทิงมากที่สุด การใช้หนังสือบันทึกคดีเพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์นับว่าตรงกับวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานครข้อหนึ่งที่ระบุว่า เพื่อเป็นศูนย์กลางในการส่งเสริมให้ประชาชนได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เกิดกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้วยการอ่านหนังสือ (สมศรี พรหมรัตน์, 20 มกราคม 2555; อรุณวรรณ พิมพ์พัฒนโยธิน, 2553)

2.2 ความถี่ในการใช้หนังสือบันทึกคดี

ผลการสำรวจความถี่ในการใช้ของผู้ใช้โดยรวม (ตารางที่ 4) พบว่า ผู้ใช้งานสูงสุด 159 คน (ร้อยละ 39.75) ใช้หนังสือบันทึกคดีสัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง และรองลงมาจำนวน 71 คน (ร้อยละ 17.75) ใช้หนังสือทุกวันที่ห้องสมุดเปิดให้บริการ

เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับความถี่ในการใช้หนังสือบันทึกคดีจำแนกตามห้องสมุด พบว่า ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ซอยพระนางจำนวนสูงสุด 30 คน (ร้อยละ 37.50) ใช้หนังสือบันทึกคดีในห้องสมุดทุกวันที่ห้องสมุดเปิดให้บริการ และรองลงมาจำนวน 25 คน (ร้อยละ 31.25) ใช้หนังสือสัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สะพานสูงจำนวนสูงสุด 27 คน (ร้อยละ 33.75) ใช้หนังสือ
บันเทิงคดีในห้องสมุดสัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง และรองลงมาจำนวน 15 คน (ร้อยละ 18.75) ใช้หนังสือ
สัปดาห์ละครั้ง

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางกะปิจำนวนสูงสุด 36 คน (ร้อยละ 45.00) ใช้หนังสือ
บันเทิงคดีในห้องสมุดสัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง และรองลงมาจำนวน 16 คน (ร้อยละ 20.00) ใช้หนังสือ
เดือนละ 2-3 ครั้ง

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สวนลุมพินีจำนวนสูงสุด 33 คน (ร้อยละ 41.25) ใช้หนังสือ
บันเทิงคดีในห้องสมุดสัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง และรองลงมาจำนวน 19 คน (ร้อยละ 23.75) ใช้หนังสือ
เดือนละ 2-3 ครั้ง

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางขุนเทียนจำนวนสูงสุด 38 คน (ร้อยละ 47.50) ใช้หนังสือ
บันเทิงคดีในห้องสมุดสัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง และรองลงมาจำนวน 21 คน (ร้อยละ 26.25) ใช้หนังสือทุก
วันที่ห้องสมุดเปิดให้บริการ

2.3 ช่วงเวลาที่ใช้น้ำสื่อบันเทิงคดี

ผลการสำรวจวัน-เวลาที่ผู้ใช้เข้ามาใช้น้ำสื่อบันเทิงคดีโดยรวม (ตารางที่ 5) พบว่า ผู้ใช้ส่วน
ใหญ่ จำนวน 373 คน (ร้อยละ 93.25) เข้ามาใช้น้ำสื่อบันเทิงคดีในวันธรรมดา โดยช่วงเวลาที่ผู้ใช้ส่วนใหญ่เข้า
มาใช้คือ วันธรรมดา เวลา 12.00-16.30 น.จำนวน 295 คน (ร้อยละ 79.08) และรองลงมาจำนวน
75 คน (ร้อยละ 20.10) เข้ามาใช้เวลา 8.30-12.00 น.

เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับช่วงเวลาที่ผู้ใช้เข้ามาใช้น้ำสื่อบันเทิงคดีในวันธรรมดาจำแนกตามห้องสมุด
พบว่า ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ซอยพระนางทั้งหมดจำนวน 80 คน (ร้อยละ 100.00) เข้ามาใช้
หนังสือในวันธรรมดา โดยช่วงเวลาที่ผู้ใช้ส่วนใหญ่เข้ามาใช้คือ เวลา 12.00-16.30 น.จำนวน 72 คน
(ร้อยละ 90.00) และรองลงมาจำนวน 21 คน (ร้อยละ 26.25) เข้ามาใช้เวลา 8.30-12.00 น.

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สะพานสูง ส่วนใหญ่จำนวน 68 คน (ร้อยละ 85.00) เข้ามาใช้
หนังสือในวันธรรมดา โดยช่วงเวลาที่ผู้ใช้ส่วนใหญ่เข้ามาใช้คือ เวลา 12.00-16.30 น.จำนวน 60 คน
(ร้อยละ 88.23) และรองลงมาจำนวน 8 คน (ร้อยละ 11.76) เข้ามาใช้เวลา 8.30-12.00 น.

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางกะปิ ส่วนใหญ่จำนวน 71 คน (ร้อยละ 88.75) เข้ามาใช้
หนังสือในวันธรรมดา โดยช่วงเวลาที่ผู้ใช้ส่วนใหญ่เข้ามาใช้คือ เวลา 12.00-16.30 น. จำนวน 52 คน
(ร้อยละ 73.23) และรองลงมาจำนวน 14 คน (ร้อยละ 19.71) เข้ามาใช้เวลา 16.30-20.00 น.

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สวนลุมพินี ทั้งหมดจำนวน 80 คน (ร้อยละ 100.00) เข้ามาใช้หนังสือในวันธรรมดาโดยช่วงเวลาที่ผู้ใช้จำนวนสูงสุด 46 คน (ร้อยละ 57.50) เข้ามาใช้คือ เวลา 12.00-16.30 น. และรองลงมาจำนวน 31 คน (ร้อยละ 38.75) เข้ามาใช้เวลา 8.30-12.00 น.

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางขุนเทียน ส่วนใหญ่จำนวน 74 คน (ร้อยละ 92.50) เข้ามาใช้หนังสือในวันธรรมดาโดยช่วงเวลาที่ผู้ใช้ส่วนใหญ่เข้ามาใช้คือ เวลา 12.00-16.30 น. จำนวน 65 คน (ร้อยละ 87.83) และรองลงมาจำนวน 18 คน (ร้อยละ 24.32) เข้ามาใช้เวลา 16.30-20.00 น.

นอกจากนี้ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ทั้ง 5 แห่ง จำนวน 310 คน (ร้อยละ 77.50) ยังระบุว่า เข้ามาใช้หนังสือในวันเสาร์-อาทิตย์ด้วย โดยช่วงเวลาที่ผู้ใช้จำนวนสูงสุด 189 คน (ร้อยละ 47.25) เข้ามาใช้คือ เวลา 12.00-16.30 น. และรองลงมาจำนวน 72 คน (ร้อยละ 18.75) เข้ามาใช้เวลา 16.30-20.00 น.

เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับช่วงเวลาที่ผู้ใช้เข้ามาใช้ในวันเสาร์-อาทิตย์ จำแนกตามห้องสมุด พบว่าผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ซอยพระนางส่วนใหญ่จำนวน 66 คน (ร้อยละ 81.50) เข้ามาใช้หนังสือในวันเสาร์-อาทิตย์ โดยช่วงเวลาที่ผู้ใช้จำนวนสูงสุด 38 คน (ร้อยละ 57.57) เข้ามาใช้คือ เวลา 12.00-16.30 น. และรองลงมาจำนวน 17 คน (ร้อยละ 25.75) เข้ามาใช้เวลา 8.30-12.00 น.

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สะพานสูงส่วนใหญ่จำนวน 60 คน (ร้อยละ 75.00) เข้ามาใช้หนังสือในวันเสาร์-อาทิตย์ โดยช่วงเวลาที่ผู้ใช้จำนวนสูงสุด 47 คน (ร้อยละ 78.33) เข้ามาใช้คือ เวลา 12.00-16.30 น. และรองลงมาจำนวน 10 คน (ร้อยละ 16.66) เข้ามาใช้เวลา 8.30-12.00 น.

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางกะปิ ส่วนใหญ่จำนวน 65 คน (ร้อยละ 81.25) เข้ามาใช้หนังสือในวันเสาร์-อาทิตย์ โดยช่วงเวลาที่ผู้ใช้จำนวนสูงสุด 44 คน (ร้อยละ 67.69) เข้ามาใช้คือ เวลา 12.00-16.30 น. และรองลงมาจำนวน 11 คน (ร้อยละ 16.92) เข้ามาใช้เวลา 8.30-12.00 น.

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สวนลุมพินีจำนวนสูงสุด 47 คน (ร้อยละ 58.75) เข้ามาใช้หนังสือในวันเสาร์-อาทิตย์ โดยช่วงเวลาที่ผู้ใช้จำนวนสูงสุด 24 คน (ร้อยละ 51.06) เข้ามาใช้คือ เวลา 12.00-16.30 น. และรองลงมาจำนวน 13 คน (ร้อยละ 27.65) เข้ามาใช้เวลา 16.30-20.00 น.

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางขุนเทียนส่วนใหญ่จำนวน 72 คน (ร้อยละ 90.00) เข้ามาใช้หนังสือในวันเสาร์-อาทิตย์ โดยช่วงเวลาที่ผู้ใช้จำนวนสูงสุด 36 คน (ร้อยละ 50.00) เข้ามาใช้คือเวลา 12.00-16.30 น. และรองลงมาจำนวน 27 คน (ร้อยละ 37.50) เข้ามาใช้เวลา 16.30-20.00 น.

2.4 วิธีการเข้าถึงหนังสือบนเตียงคดี

ผลการสำรวจวิธีการเข้าถึงหนังสือบนเตียงคดีของผู้ใช้โดยรวม (ตารางที่ 6) พบว่า ผู้ใช้ส่วนใหญ่จำนวน 362 คน (ร้อยละ 90.50) เข้าถึงหนังสือบนเตียงคดีด้วยการเดินทางตามชั้นหนังสือ และรองลงมาจำนวน 141 คน (ร้อยละ 35.25) เข้าถึงด้วยการหยิบจากชั้นหนังสือใหม่หรือหนังสือแนะนำ

เมื่อพิจารณาวิธีการเข้าถึงหนังสือบนเตียงคดีจำแนกตามห้องสมุด พบว่า ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ซอยพระนางส่วนใหญ่จำนวน 71 คน (ร้อยละ 88.75) ระบุว่าเข้าถึงหนังสือบนเตียงคดีด้วยการเดินทางตามชั้น และรองลงมาผู้ใช้จำนวน 42 คน (ร้อยละ 52.50) เข้าถึงด้วยการหยิบจากชั้นหนังสือใหม่หรือหนังสือแนะนำ

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สะพานสูงส่วนใหญ่จำนวน 71 คน (ร้อยละ 88.75) ระบุว่าเข้าถึงหนังสือบนเตียงคดีด้วยการเดินทางตามชั้น และรองลงมาผู้ใช้จำนวน 29 คน (ร้อยละ 36.25) เข้าถึงด้วยการหยิบจากชั้นหนังสือใหม่หรือหนังสือแนะนำ

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางกะปิ ส่วนใหญ่จำนวน 67 คน (ร้อยละ 83.75) ระบุว่าเข้าถึงหนังสือบนเตียงคดีด้วยการเดินทางตามชั้น และรองลงมาผู้ใช้จำนวน 17 คน (ร้อยละ 21.25) เข้าถึงด้วยการหยิบจากชั้นหนังสือใหม่หรือหนังสือแนะนำ

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สวนลุมพินีทั้งหมดจำนวน 80 คน (ร้อยละ 100.00) ระบุว่าเข้าถึงหนังสือบนเตียงคดีด้วยการเดินทางตามชั้น และรองลงมาผู้ใช้จำนวน 20 คนเท่านั้น (ร้อยละ 25.00) เข้าถึงด้วยการขอคำแนะนำจากบรรณารักษ์ และหยิบจากชั้นหนังสือใหม่หรือหนังสือแนะนำตามลำดับ

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางขุนเทียนส่วนใหญ่จำนวน 73 คน (ร้อยละ 91.25) ระบุว่าเข้าถึงหนังสือบนเตียงคดีด้วยการเดินทางตามชั้น และรองลงมาผู้ใช้จำนวน 33 คน (ร้อยละ 41.25) เข้าถึงด้วยการหยิบจากชั้นหนังสือใหม่หรือหนังสือแนะนำ

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 1 ที่กำหนดว่า ผู้ใช้บริการห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ กรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่เข้าถึงหนังสือด้วยวิธีการเดินทางตามชั้นหนังสือ ทั้งนี้เนื่องจากผู้ใช้อาจมีความคุ้นเคยกับการหาหนังสือแล้วพบโดยบังเอิญ หรืออาจจดจำจากชื่อผู้แต่งที่เคยอ่านมาก่อน แม้ว่า

วิธีการเข้าถึงดังกล่าวจะไม่ใช่วิธีที่เหมาะสมที่สุดแต่ก็เป็นวิธีที่นิยมกัน โดยผู้ใช้อาจจะปรับใช้วิธีการค้นหาตามชั้นหนังสือควบคู่ไปกับการหยิบจากชั้นหนังสือใหม่ หรือชั้นหนังสือแนะนำ (Spiller, 1980) ซึ่งการผสมผสานดังกล่าวเป็นการนำข้อดีของแต่ละวิธีมาใช้เพื่อการเข้าถึงอย่างมีประสิทธิภาพ

การเข้าถึงโดยค้นหาตามชั้นหนังสือทำให้ผู้ใช้อิสระในการเลือกสรรชื่อเรื่องที่ต้องการด้วยตนเอง โดยใช้หลักการพิจารณาของแต่ละบุคคล และมีความมั่นใจในการตัดสินใจเลือกใช้ (Spiller, 1980: 246) ส่วนการหยิบจากชั้นหนังสือใหม่ หรือชั้นหนังสือแนะนำมีข้อดีตรงที่เป็นวิธีการช่วยผู้ใช้งานกรองหนังสือที่มีคุณค่าแก่การอ่าน โดยผ่านคำแนะนำจากบรรณารักษ์ และผู้อ่านรายอื่น (Saarinen & Vakkari, 2013: 750)

ผลการวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Spiller (1980: 248) ที่พบว่า ผู้ใช้จำนวนมากเข้าถึงหนังสือบนแท็บเล็ตด้วยวิธีการค้นหาตามชั้นหนังสือ โดยมักใช้วิธีดังกล่าว ในกรณีที่ไม่ทราบชื่อผู้แต่งหรือชื่อหนังสือที่แน่นอน ขณะที่ผลการศึกษาของ Saarinen and Vakkari (2013: 749) พบว่า ผู้ใช้ห้องสมุดทั้งหมด 16 คนที่ให้สัมภาษณ์ระบุว่า ใช้วิธีการเข้าถึงหนังสือด้วยการค้นหาตามชั้นหนังสือ เมื่อตนเองไม่ได้มีความคิดที่ชัดเจนแน่นอนว่าอยากจะอ่านหนังสือของผู้แต่งคนใดหรือชื่อเรื่องอะไรเป็นพิเศษ

2.5 การพิจารณาเลือกใช้หนังสือบนแท็บเล็ต

ผลการสำรวจการพิจารณาเลือกใช้หนังสือบนแท็บเล็ตของผู้ใช้โดยรวม (ตารางที่ 7) พบว่า ผู้ใช้ส่วนใหญ่จำนวน 355 คน (ร้อยละ 88.75) เลือกใช้หนังสือบนแท็บเล็ตโดยพิจารณาจากเนื้อหาหนังสือที่น่าสนใจ และรองลงมาจำนวน 127 คน (ร้อยละ 31.75) พิจารณาจากคำโปรยที่น่าสนใจ

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการพิจารณาเลือกใช้หนังสือบนแท็บเล็ตของผู้ใช้จำแนกตามห้องสมุด พบว่า ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ซอยพระนางทั้งหมดจำนวน 80 คน (ร้อยละ 100.00) เลือกใช้หนังสือบนแท็บเล็ตโดยพิจารณาจากเนื้อหาหนังสือที่น่าสนใจ และรองลงมาจำนวน 25 คน (ร้อยละ 31.25) พิจารณาจากรูปเล่มของหนังสือสวยงาม

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สะพานสูงส่วนใหญ่จำนวน 66 คน (ร้อยละ 82.50) เลือกใช้หนังสือบนแท็บเล็ตโดยพิจารณาจากเนื้อหาหนังสือที่น่าสนใจ และรองลงมาจำนวน 26 คนเท่ากัน (ร้อยละ 32.50) พิจารณาจากรูปเล่มของหนังสือสวยงาม และคำโปรยที่น่าสนใจ ตามลำดับ

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางกะปิส่วนใหญ่จำนวน 67 คน (ร้อยละ 83.75) เลือกใช้หนังสือบันเทิงคดีโดยพิจารณาจากเนื้อหาหนังสือที่น่าสนใจ และรองลงมาจำนวน 23 คน (ร้อยละ 28.75) พิจารณาจากคำบอกเล่าของผู้ที่เคยอ่าน

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สวนลุมพินีส่วนใหญ่จำนวน 70 คน (ร้อยละ 87.50) เลือกใช้หนังสือบันเทิงคดีโดยพิจารณาจากเนื้อหาหนังสือที่น่าสนใจ และรองลงมาจำนวน 34 คน (ร้อยละ 42.50) พิจารณาจากคำโปรยที่น่าสนใจ

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางขุนเทียนส่วนใหญ่จำนวน 72 คน (ร้อยละ 90.00) เลือกใช้หนังสือบันเทิงคดีโดยพิจารณาจากเนื้อหาหนังสือที่น่าสนใจ และรองลงมาจำนวน 28 คน (ร้อยละ 35.00) พิจารณาจากการเป็นหนังสือขายดี

2.6 ลักษณะการใช้หนังสือบันเทิงคดี

ผลสำรวจลักษณะการใช้หนังสือบันเทิงคดีของผู้ใช้โดยรวม (ตารางที่ 8) พบว่า ผู้ใช้จำนวนสูงสุด 214 คน (ร้อยละ 53.50) มีลักษณะการใช้โดยเข้ามาใช้หนังสือบันเทิงคดีภายในห้องสมุดเท่านั้น และจำนวน 186 คน (ร้อยละ 46.50) เข้ามาใช้และยืมหนังสือบันเทิงคดีออกจากห้องสมุด โดยในช่วง 1 เดือนที่ผ่านมา ผู้ใช้จำนวนสูงสุด 65 คน (ร้อยละ 34.94) ได้ยืมหนังสือออกจากห้องสมุดจำนวน 4-6 เล่ม และรองลงมาผู้ใช้จำนวน 56 คน (ร้อยละ 30.10) ได้ยืมหนังสือออกจากห้องสมุดจำนวน 1-3 เล่ม

เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับลักษณะการใช้หนังสือบันเทิงคดีของผู้ใช้จำแนกตามห้องสมุด พบว่า ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ซอยพระนางจำนวนสูงสุด 40 คนเท่ากัน (ร้อยละ 50.00) มีลักษณะการใช้โดยเข้ามาใช้หนังสือบันเทิงคดีภายในห้องสมุด และเข้ามาใช้และยืมหนังสือออกจากห้องสมุดตามลำดับ โดยในช่วง 1 เดือนที่ผ่านมา ผู้ใช้จำนวนสูงสุด 22 คน (ร้อยละ 55.00) ได้ยืมหนังสือออกจากห้องสมุดจำนวน 7-9 เล่ม และรองลงมาผู้ใช้จำนวน 12 คน (ร้อยละ 30.00) ได้ยืมหนังสือออกจากห้องสมุดจำนวน 4-6 เล่ม

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สะพานสูงจำนวนสูงสุด 44 คน (ร้อยละ 55.00) มีลักษณะการใช้โดยเข้ามาใช้หนังสือบันเทิงคดีภายในห้องสมุด และผู้ใช้จำนวน 36 คน (ร้อยละ 45.00) เข้ามาใช้และยืมหนังสือออกจากห้องสมุด โดยในช่วง 1 เดือนที่ผ่านมา ผู้ใช้จำนวนสูงสุด 17 คน (ร้อยละ 47.22) ได้ยืมหนังสือออกจากห้องสมุดจำนวน 1-3 เล่ม และรองลงมาผู้ใช้จำนวน 11 คน (ร้อยละ 30.55) ได้ยืมหนังสือออกจากห้องสมุดจำนวน 4-6 เล่ม

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางกะปิจำนวนสูงสุด 43 คน (ร้อยละ 53.75) มีลักษณะการใช้โดยเข้ามาใช้หนังสือบนเตียงคิภายในห้องสมุด และผู้ใช้จำนวน 37 คน (ร้อยละ 46.25) เข้ามาใช้และยืมหนังสือออกจากห้องสมุด โดยในช่วง 1 เดือนที่ผ่านมา ผู้ใช้จำนวนสูงสุด 20 คน (ร้อยละ 54.05) ได้ยืมหนังสือออกจากห้องสมุดจำนวน 4-6 เล่ม และรองลงมาผู้ใช้จำนวน 12 คน (ร้อยละ 32.43) ได้ยืมหนังสือออกจากห้องสมุดจำนวน 1-3 เล่ม

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สวนหลุมพินีส่วนใหญ่จำนวน 54 คน (ร้อยละ 67.50) มีลักษณะการใช้โดยเข้ามาใช้หนังสือบนเตียงคิภายในห้องสมุด และผู้ใช้จำนวน 26 คน (ร้อยละ 32.50) เข้ามาใช้และยืมหนังสือออกจากห้องสมุด โดยในช่วง 1 เดือนที่ผ่านมา ผู้ใช้ส่วนใหญ่จำนวน 16 คน (ร้อยละ 61.53) ได้ยืมหนังสือออกจากห้องสมุดจำนวน 1-3 เล่ม และรองลงมาผู้ใช้จำนวน 8 คน (ร้อยละ 30.76) ได้ยืมหนังสือออกจากห้องสมุดจำนวน 10 เล่มขึ้นไป

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางขุนเทียนจำนวนสูงสุด 47 คน (ร้อยละ 58.75) เข้ามาใช้และยืมหนังสือออกจากห้องสมุด และผู้ใช้จำนวน 33 คน (ร้อยละ 41.25) มีลักษณะการใช้โดยเข้ามาใช้หนังสือบนเตียงคิภายในห้องสมุด โดยในช่วง 1 เดือนที่ผ่านมา ผู้ใช้จำนวนสูงสุด 21 คน (ร้อยละ 44.68) ได้ยืมหนังสือออกจากห้องสมุดจำนวน 4-6 เล่ม และรองลงมาผู้ใช้จำนวน 13 คน (ร้อยละ 30.55) ได้ยืมหนังสือออกจากห้องสมุดจำนวน 10 เล่มขึ้นไป

2.7 ประเภทหนังสือบนเตียงคิที่ใช้

ผลสำรวจประเภทของหนังสือบนเตียงคิที่ผู้ใช้ใช้โดยรวม (ตารางที่ 9) พบว่า ผู้ใช้ส่วนใหญ่จำนวน 266 คน (ร้อยละ 66.50) ใช้หนังสือบนเตียงคิประเภทนวนิยาย และรองลงมาจำนวน 197 คน (ร้อยละ 49.25) ใช้หนังสือบนเตียงคิประเภทเรื่องสั้น

เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับประเภทของหนังสือบนเตียงคิที่ผู้ใช้ใช้ จำแนกตามห้องสมุด พบว่า ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ซอยพระนางส่วนใหญ่จำนวน 59 คน (ร้อยละ 73.75) ใช้หนังสือบนเตียงคิประเภทนวนิยาย และรองลงมาจำนวน 47 คน (ร้อยละ 58.75) ใช้หนังสือบนเตียงคิประเภทเรื่องสั้น

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สะพานสูงจำนวนสูงสุด 45 คน (ร้อยละ 56.25) ใช้หนังสือบนเตียงคิประเภทนวนิยาย และรองลงมาจำนวน 37 คน (ร้อยละ 46.25) ใช้หนังสือบนเตียงคิประเภทเรื่องสั้น

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางกะปิส่วนใหญ่จำนวน 51 คน (ร้อยละ 63.75) ใช้หนังสือบันเทิงคดีประเภทนวนิยาย และรองลงมาจำนวน 43 คน (ร้อยละ 53.75) ใช้หนังสือบันเทิงคดีประเภทเรื่องสั้น

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สวนลุมพินีส่วนใหญ่จำนวน 53 คน (ร้อยละ 66.25) ใช้หนังสือบันเทิงคดีประเภทนวนิยาย และรองลงมาจำนวน 40 คน (ร้อยละ 50.00) ใช้หนังสือบันเทิงคดีประเภทเรื่องสั้น

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางขุนเทียนส่วนใหญ่จำนวน 58 คน (ร้อยละ 72.50) ใช้หนังสือบันเทิงคดีประเภทนวนิยาย และรองลงมาจำนวน 30 คน (ร้อยละ 37.50) ใช้หนังสือบันเทิงคดีประเภทเรื่องสั้น

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 1 ที่กำหนดว่า ผู้ใช้บริการห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ กรุงเทพมหานครส่วนใหญ่ใช้หนังสือประเภทนวนิยาย ทั้งนี้อาจเนื่องจากหนังสือนวนิยายเป็นประเภทของทรัพยากรสารสนเทศหลักซึ่งเป็นที่นิยมของผู้ใช้ เพราะนวนิยายให้ความบันเทิง และยังสอดแทรกความรู้ ให้ข้อคิดคติสอนใจ ส่งเสริมให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ (ณรงค์ ทองปาน, 2526; สุพรรณิ วราทร, 2545) นอกจากนี้บริการยืม – คืน นวนิยายยังถือเป็นบริการหลักของห้องสมุดประชาชนที่จะต้องสนับสนุนให้ผู้ใช้ค้นหา เข้าถึง และมีนวนิยายที่ดีสำหรับใช้ หรืออ่าน (Saarinen & Vakkari, 2013: 737)

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Spiller (1980: 242) ที่พบว่า หนังสือบันเทิงคดีที่ผู้ใช้ในห้องสมุดนำมาคือนั้น ส่วนใหญ่จัดอยู่ในประเภทนวนิยายที่มุ่งให้ความบันเทิง และสร้างความพึงพอใจแก่ผู้อ่าน (Light or recreational fiction) มากกว่าหนังสือประเภทอื่นเช่น เรื่องสั้น วรรณคดี ที่มุ่งให้ผู้อ่านได้ขบคิด และท้าทายความเชื่อและทัศนคติของผู้อ่าน (Serious fiction)

2.8 เนื้อหาหนังสือบันเทิงคดีที่ใช้

ผลสำรวจเนื้อหาหนังสือบันเทิงคดีที่ผู้ใช้ใช้โดยรวม (ตารางที่ 10) พบว่า ผู้ใช้จำนวนสูงสุด 182 คน (ร้อยละ 45.50) ใช้หนังสือที่มีเนื้อหาตลก เบาสมอง และรองลงมา จำนวน 163 คนเท่ากัน (ร้อยละ 40.75) ใช้หนังสือที่มีเนื้อหาสะท้อนสังคม และอิงประวัติศาสตร์

เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับเนื้อหาหนังสือบันเทิงคดีที่ผู้ใช้ใช้ จำแนกตามห้องสมุด พบว่า ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ซอยพระนางจำนวนสูงสุด 43 คน (ร้อยละ 53.75) ใช้หนังสือที่มีเนื้อหา

สะท้อนสังคม และรองลงมาผู้ใช้จำนวน 41 คน (ร้อยละ 51.25) ใช้หนังสือที่มีเนื้อหาอิงประวัติศาสตร์

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สะพานสูงจำนวนสูงสุด 35 คน (ร้อยละ 43.75) ใช้หนังสือที่มีเนื้อหาตลก เบาสมอง และรองลงมาผู้ใช้จำนวน 32 คน (ร้อยละ 40.00) ใช้หนังสือที่มีเนื้อหาอาชญากรรม สืบสวน

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางกะปิจำนวนสูงสุด 48 คน (ร้อยละ 60.00) ใช้หนังสือที่มีเนื้อหาตลก เบาสมอง และรองลงมาผู้ใช้จำนวน 35 คน (ร้อยละ 43.75) ใช้หนังสือที่มีเนื้อหาผจญภัย

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สวนลุมพินีจำนวนสูงสุด 41 คน (ร้อยละ 51.25) ใช้หนังสือที่มีเนื้อหาอิงประวัติศาสตร์ และรองลงมาผู้ใช้จำนวน 38 คน (ร้อยละ 47.50) ใช้หนังสือที่มีเนื้อหาสะท้อนสังคม

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางขุนเทียนจำนวนสูงสุด 33 คน (ร้อยละ 41.25) ใช้หนังสือที่มีเนื้อหาตลก เบาสมอง และรองลงมาผู้ใช้จำนวน 31 คน (ร้อยละ 38.75) ใช้หนังสือที่มีเนื้อหาอิงประวัติศาสตร์

ผลการวิจัยนี้ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 1 ที่กำหนดว่า ผู้ใช้บริการห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ใช้หนังสือที่มีเนื้อหาสะท้อนสังคม ซึ่งผลวิจัยนี้พบว่า มีจำนวนผู้ใช้เพียง 163 คน (ร้อยละ 40.75) เท่านั้น ที่ใช้หนังสือที่มีเนื้อหาสะท้อนสังคม และเป็นที่น่าสังเกตว่าไม่มีเนื้อหาของหนังสือที่ผู้ใช้ใช้ในช่วง 1 เดือนที่ผ่านมาเนื้อหาใดเลย ที่มีผู้ใช้จำนวนเกินกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการที่ผู้ใช้จะเลือกใช้หรืออ่านหนังสือบันเทิงคดีเนื้อหาใดบ้างนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับความสนใจในปัจจุบัน รวมถึงความชื่นชอบส่วนตัว และรสนิยมการอ่านของแต่ละบุคคลที่มีความหลากหลายแตกต่างกันไป

อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยนี้พบว่า ผู้ใช้จำนวนสูงสุด 182 คน (ร้อยละ 45.50) ใช้หนังสือที่มีเนื้อหาตลก เบาสมอง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การใช้หนังสือบันเทิงคดีเป็นการอ่านเพื่อความสนุกสนาน ความเพลิดเพลิน และผ่อนคลายจากภาระหน้าที่ที่ประสบในชีวิตประจำวัน ดังนั้นการใช้หนังสือบันเทิงคดีที่มีเนื้อหาตลก เบาสมองจึงถือว่าการช่วยให้ผู้อ่านได้หลีกหนี (Escape) ไปจากสถานการณ์ปัจจุบัน รวมทั้งหลีกหนีเข้าไปสู่โลกแห่งจินตนาการ หรือกลายเป็นตัวละครนั้นๆ เอง

ซึ่งเนื้อหาที่ตกลง เบาทสมมองย่อมมีความเหมาะสมกับผู้อ่านหนังสือบันเทิงคดีที่ต้องการความเพลิดเพลิน และสนุกสนานไปกับหนังสือนั้น (Moyer, 2005: 224)

ผลการวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของกมลทิพย์ วัชรวิวรรณ (2534) ที่พบว่า นวนิยายและเรื่องสั้นที่นักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยรามคำแหงชอบอ่านในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ เรื่องตกลง ขบขัน

2.9 เหตุผลที่ใช้หนังสือบันเทิงคดีในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้

ผลสำรวจเหตุผลที่ผู้ใช้หนังสือในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้โดยรวม (ตารางที่ 11) พบว่า ผู้ใช้จำนวนสูงสุด 209 คน (ร้อยละ 52.25) ระบุเหตุผลคือ หนังสือชื่อเรื่องที่ต้องการมีจำหน่ายในราคาแพง และรองลงมา จำนวน 146 คน (ร้อยละ 36.50) ระบุเหตุผลคือ ต้องการสำรวจดูเนื้อหาของหนังสือก่อนตัดสินใจซื้อ

เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับเหตุผลที่ผู้ใช้หนังสือบันเทิงคดีในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ จำแนกตามห้องสมุด พบว่า ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ซอยพระนาง จำนวนสูงสุด 49 คน (ร้อยละ 61.25) ระบุเหตุผลคือ หนังสือชื่อเรื่องที่ต้องการมีจำหน่ายในราคาแพง และรองลงมา จำนวน 19 คน (ร้อยละ 23.75) ระบุเหตุผลคือ ต้องการสำรวจดูเนื้อหาของหนังสือก่อนตัดสินใจซื้อ

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สะพานสูง จำนวนสูงสุด 31 คน (ร้อยละ 38.75) ระบุเหตุผลคือ ต้องการสำรวจดูเนื้อหาของหนังสือก่อนตัดสินใจซื้อ และรองลงมา จำนวน 28 คน (ร้อยละ 35.00) ระบุเหตุผลคือ หนังสือชื่อเรื่องที่ต้องการมีจำหน่ายในราคาแพง

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางกะปิส่วนใหญ่ จำนวน 54 คน (ร้อยละ 67.50) ระบุเหตุผลคือ หนังสือชื่อเรื่องที่ต้องการมีจำหน่ายในราคาแพง และรองลงมา จำนวน 31 คน (ร้อยละ 38.75) ระบุเหตุผลคือ หนังสือชื่อเรื่องที่ต้องการเป็นฉบับพิเศษไม่มีจำหน่ายทั่วไป

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สวนลุมพินี จำนวนสูงสุด 36 คน (ร้อยละ 45.00) ระบุเหตุผลคือ ต้องการสำรวจดูเนื้อหาของหนังสือก่อนตัดสินใจซื้อ และรองลงมา จำนวน 30 คน (ร้อยละ 37.50) ระบุเหตุผลคือ หนังสือชื่อเรื่องที่ต้องการมีจำหน่ายในราคาแพง

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางชุมชนเทียนส่วนใหญ่จำนวน 48 คน (ร้อยละ 60.00) ระบุเหตุผลคือ หนังสือชื่อเรื่องที่ต้องการมีจำหน่ายในราคาแพง และรองลงมา จำนวน 30 คน (ร้อยละ 37.50) ระบุเหตุผลคือต้องการสำรวจดูเนื้อหาของหนังสือก่อนตัดสินใจซื้อ

2.10 การใช้หนังสือบันเทิงคดีจากแหล่งสารนิเทศอื่น

ผลสำรวจแหล่งสารนิเทศอื่นที่ผู้ใช้ใช้นอกจากห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้โดยรวม (ตารางที่ 12) พบว่า ผู้ใช้ส่วนใหญ่ จำนวน 261 คน (ร้อยละ 65.25) ใช้หนังสือบันเทิงคดีจากร้านหนังสือ และรองลงมา จำนวน 181 คน (ร้อยละ 45.25) ใช้หนังสือในห้องสมุดประชาชน

เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับแหล่งสารนิเทศอื่นที่ผู้ใช้ใช้หนังสือบันเทิงคดี จำแนกตามห้องสมุด พบว่า ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ซอยพระนางจำนวนสูงสุด 43 คน (ร้อยละ 53.75) ใช้หนังสือบันเทิงคดีจากร้านหนังสือ และรองลงมา จำนวน 37 คน (ร้อยละ 46.25) ใช้หนังสือในห้องสมุดประชาชน

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สะพานสูงส่วนใหญ่ จำนวน 54 คน (ร้อยละ 67.50) ใช้หนังสือบันเทิงคดีจากร้านหนังสือ และรองลงมา จำนวน 23 คนเท่ากัน (ร้อยละ 28.75) ใช้หนังสือจากสถานที่ซึ่งจัดหนังสือไว้ให้อ่าน และห้องสมุดประชาชน

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางกะปิส่วนใหญ่ จำนวน 50 คน (ร้อยละ 62.50) ใช้หนังสือบันเทิงคดีจากห้องสมุดประชาชน และรองลงมา จำนวน 47 คน (ร้อยละ 58.75) ใช้หนังสือจากร้านหนังสือ

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สวนลุมพินีส่วนใหญ่ จำนวน 60 คน (ร้อยละ 75.00) ใช้หนังสือบันเทิงคดีจากร้านหนังสือ และรองลงมา จำนวน 36 คน (ร้อยละ 45.00) ใช้หนังสือในห้องสมุดประชาชน

ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางขุนเทียนส่วนใหญ่ จำนวน 57 คน (ร้อยละ 71.25) ใช้หนังสือบันเทิงคดีจากร้านหนังสือ และรองลงมา จำนวน 39 คน (ร้อยละ 48.75) ใช้หนังสือจากสถานที่ซึ่งจัดไว้ให้อ่าน

3. ปัญหาในการใช้หนังสือบันเทิงคดีในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร

3.1 ปัญหาด้านการเข้าถึงหนังสือบันเทิงคดี

ผลการศึกษาปัญหาด้านการเข้าถึงหนังสือบันเทิงคดีของผู้ใช้โดยรวม (ตารางที่ 13) พบว่า ปัญหาที่ผู้ใช้ส่วนใหญ่ จำนวน 364 คน ประสบคือ หาหนังสือชื่อเรื่องที่ต้องการไม่พบ

เมื่อพิจารณาระดับของปัญหา พบว่า ผู้ใช้จำนวน 302- 364 คน ประสบปัญหาด้านการเข้าถึงหนังสือบันเทิงคดีในระดับปานกลางและระดับน้อย โดยรายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับปานกลางมี 2 รายการ โดยรายการปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ หาหนังสือชื่อเรื่องที่ต้องการไม่พบ ($\bar{X} = 2.76$) ส่วนรายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับน้อยมี 4 รายการ โดยรายการปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผลสืบค้นจากฐานข้อมูลหนังสือมีข้อมูลที่ซับซ้อนยากต่อการเข้าถึงข้อมูลตัวเล่มในห้องสมุด ($\bar{X} = 2.45$)

ผลการศึกษาปัญหาด้านการเข้าถึงหนังสือบันเทิงคดีของผู้ใช้ จำแนกตามห้องสมุด พบว่า ปัญหาที่ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ซอยพระนางส่วนใหญ่ จำนวน 68 คน ประสบคือ หาหนังสือชื่อเรื่องที่ต้องการไม่พบ เมื่อพิจารณาระดับของปัญหา พบว่า รายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับปานกลาง มี 1 รายการ คือ หาหนังสือชื่อเรื่องที่ต้องการไม่พบ ($\bar{X} = 2.53$) ส่วนรายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับน้อยมี 5 รายการ โดยรายการปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ห้องสมุดกำหนดจำนวนเล่มหนังสือที่สามารถยืมออกได้น้อยเกินไป (ยืมได้เพียง 2 เล่ม/ครั้ง) ($\bar{X} = 2.36$)

ปัญหาที่ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สะพานสูงส่วนใหญ่ จำนวน 73 คน ประสบคือ หาหนังสือชื่อเรื่องที่ต้องการไม่พบ เมื่อพิจารณาระดับของปัญหา พบว่า รายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับปานกลาง มี 2 รายการ โดยรายการปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ หาหนังสือชื่อเรื่องที่ต้องการไม่พบ ($\bar{X} = 2.93$) ส่วนรายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับน้อยมี 4 รายการ โดยรายการปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผลสืบค้นจากฐานข้อมูลหนังสือมีข้อมูลที่ซับซ้อนยากต่อการเข้าถึงข้อมูลตัวเล่มในห้องสมุด ($\bar{X} = 2.50$)

ปัญหาที่ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางกะปิทั้งหมด จำนวน 80 คน ประสบคือ หาหนังสือชื่อเรื่องที่ต้องการไม่พบ เมื่อพิจารณาระดับของปัญหา พบว่า รายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับปานกลาง มี 5 รายการ โดยรายการปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ห้องสมุดกำหนดจำนวนเล่มหนังสือที่สามารถยืมออกได้น้อยเกินไป (ยืมได้เพียง 2 เล่ม/ครั้ง) ($\bar{X} = 3.13$) ส่วนรายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับน้อยมี 1 รายการ คือ รูปเล่มหนังสือชำรุด ยากต่อการใช้ ($\bar{X} = 2.18$)

ปัญหาที่ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สวนกลุ่มพินีส่วนใหญ่ จำนวน 72 คน ประสบคือ หาหนังสือชื่อเรื่องที่ต้องการไม่พบ เมื่อพิจารณาระดับของปัญหา พบว่า รายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับปานกลาง มี 1 รายการ คือ หาหนังสือชื่อเรื่องที่ต้องการไม่พบ ($\bar{X} = 2.70$) ส่วนรายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับน้อยมี 5 รายการ โดยรายการปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จำนวนหนังสือฉบับสำรองไม่เพียงพอต่อการใช้ ($\bar{X} = 2.49$)

ปัญหาที่ผู้ใช้ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางขุนเทียนส่วนใหญ่ จำนวน 71 คน ประสบคือ หาหนังสือชื่อเรื่องที่ต้องการไม่พบ เมื่อพิจารณาระดับของปัญหา พบว่า รายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับปานกลาง มี 2 รายการ โดยรายการปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ หาหนังสือชื่อเรื่องที่ต้องการไม่พบ ($\bar{X} = 2.69$) ส่วนรายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับน้อยมี 4 รายการ โดยรายการปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผลสืบค้นจากฐานข้อมูลหนังสือมีข้อมูลที่ซับซ้อนยากต่อการเข้าถึงข้อมูลตัวเล่มในห้องสมุด ($\bar{X} = 2.15$)

ผลการวิจัยนี้ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 2 ที่กำหนดว่า ปัญหาการใช้หนังสือบันเทิงคดีที่ผู้ใช้บริการห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร ประสบในระดับมากคือ หาหนังสือบันเทิงคดีชื่อเรื่องที่ต้องการไม่พบ เนื่องจากผลวิจัยนี้กลับพบว่า ผู้ใช้ส่วนใหญ่จำนวน 364 คน ประสบปัญหาดังกล่าวในระดับปานกลางเท่านั้น แต่ก็ยังเป็นรายการปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 2.76$) เมื่อเปรียบเทียบกับรายการปัญหาอื่นๆ

การที่ปัญหาการใช้หนังสือบันเทิงคดีชื่อเรื่องที่ต้องการไม่พบมิได้เป็นปัญหาที่ประสบในระดับมาก อาจเป็นเพราะผู้ที่เข้ามาใช้หนังสือในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ เป็นผู้ใช้หรือผู้อ่านที่เข้ามาใช้บริการในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ค่อนข้างบ่อย (ตารางที่ 4) กล่าวคือ เข้ามาใช้หนังสือสัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง จำนวน 159 คน (ร้อยละ 39.75) และสัปดาห์ละครั้ง จำนวน 61 คน (ร้อยละ 15.25) ซึ่งผู้ใช้ทั้ง 2 กลุ่มนี้เมื่อรวมกับผู้ที่เข้ามาใช้เป็นประจำ จำนวน 71 คน (ร้อยละ 17.75) แล้ว ทำให้พอที่จะอนุมานความถี่ในการใช้ได้ว่า ผู้ใช้ส่วนใหญ่จำนวน 291 คน (ร้อยละ 72.75) น่าจะเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการเข้าถึงหนังสือบันเทิงคดีในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ และสามารถแก้ไขปัญหาในการหาหนังสือชื่อเรื่องที่ต้องการไม่พบได้ด้วยตนเองไม่มากนักน้อย นอกจากนี้ตัวผู้อ่านหนังสือบันเทิงคดีเอง ก็น่าที่จะมีระบบในการค้นหาหนังสือเฉพาะตัวอยู่แล้ว โดยปรับใช้ประสบการณ์และความรู้ที่มีอยู่เดิม เมื่อหาหนังสือเล่มใดเล่มหนึ่งที่ต้องการไม่พบก็สามารถสอบถามจากบรรณารักษ์ มงหาจากชั้นหนังสือเพิงคืน หรือใช้หนังสือที่เป็นทางเลือกอื่นทดแทน ซึ่งเป็นการแก้ปัญหของการค้นหาหนังสือที่ปรับเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ (Saarinen & Vakkari, 2013: 750)

3.2 ปัญหาด้านการพิจารณาเลือกใช้นั่งสื่อบนเท็งคดี

ผลการศึกษาปัญหาด้านการพิจารณาเลือกใช้นั่งสื่อบนเท็งคดีของผู้ใช้โดยรวม (ตารางที่ 14) พบว่า ปัญหาที่ผู้ใช้ส่วนใหญ่ จำนวน 345 คน ประสบคือ เนื้อหาของหนังสือไม่มีความหลากหลาย

เมื่อพิจารณาระดับของปัญหา พบว่า ผู้ใช้จำนวน 235- 345 คน ประสบปัญหาด้านการพิจารณาเลือกใช้นั่งสื่อบนเท็งคดีในระดับปานกลางและระดับน้อย โดยรายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับปานกลางมี 2 รายการ โดยรายการปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ชื่อเรื่องของหนังสือที่มีอยู่ไม่มีความทันสมัย ($\bar{X} = 2.68$) ส่วนรายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับน้อยมี 2 รายการ โดยรายการปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความละเอียดของข้อมูลบทวิจารณ์หนังสือที่จัดแสดงในห้องสมุดไม่เพียงพอต่อการช่วยตัดสินใจเลือกใช้นั่งสื่อบนเท็งคดี ($\bar{X} = 2.08$)

ผลการศึกษาปัญหาด้านการพิจารณาเลือกใช้นั่งสื่อบนเท็งคดีของผู้ใช้ จำแนกตามห้องสมุด พบว่า ปัญหาที่ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ขอยพระนางส่วนใหญ่ จำนวน 64 คน ประสบคือ ชื่อเรื่องของหนังสือที่มีอยู่ไม่มีความทันสมัย เมื่อพิจารณาระดับของปัญหา พบว่า รายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับปานกลาง มี 1 รายการ คือ ชื่อเรื่องของหนังสือที่มีอยู่ไม่มีความทันสมัย ($\bar{X} = 2.68$) ส่วนรายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับน้อยมี 2 รายการ โดยรายการปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เนื้อหาของหนังสือไม่มีความหลากหลาย ($\bar{X} = 2.35$) ส่วนรายการที่ผู้ใช้ประสบปัญหาน้อยที่สุด มี 1 รายการ คือ บรรณารักษ์ไม่สามารถให้ข้อมูลที่เพียงพอต่อการตัดสินใจเลือกใช้นั่งสื่อบนเท็งคดี ($\bar{X} = 1.01$)

ปัญหาที่ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สะพานสูงส่วนใหญ่ จำนวน 74 คน ประสบคือ เนื้อหาของหนังสือไม่มีความหลากหลาย เมื่อพิจารณาระดับของปัญหา พบว่า รายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับปานกลาง มี 2 รายการ โดยรายการปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ชื่อเรื่องของหนังสือที่มีอยู่ไม่มีความทันสมัย ($\bar{X} = 2.85$) ส่วนรายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับน้อยมี 2 รายการ โดยรายการปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความละเอียดของข้อมูลบทวิจารณ์หนังสือที่จัดแสดงในห้องสมุดไม่เพียงพอต่อการช่วยตัดสินใจเลือกใช้นั่งสื่อบนเท็งคดี ($\bar{X} = 2.16$)

ปัญหาที่ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางกะปิทั้งหมด จำนวน 80 คนเท่ากัน ประสบคือ ชื่อเรื่องของหนังสือที่มีอยู่ไม่มีความทันสมัย และเนื้อหาของหนังสือไม่มีความหลากหลาย เมื่อพิจารณาระดับของปัญหา พบว่า รายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับปานกลาง มี 3 รายการ โดยรายการปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความละเอียดของข้อมูลบทวิจารณ์หนังสือที่จัดแสดงในห้องสมุดไม่เพียงพอต่อการช่วยตัดสินใจเลือกใช้นั่งสื่อบนเท็งคดี ($\bar{X} = 2.94$) ส่วนรายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับ

น้อยมี 1 รายการ คือ บรรณารักษ์ไม่สามารถให้ข้อมูลที่เพียงพอต่อการตัดสินใจเลือกใช้หนังสือ ($\bar{X} = 2.34$)

ปัญหาที่ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สวนลุ่มพินีสวนใหญ่ จำนวน 63 คนเท่ากัน ประสบคือ ชื่อเรื่องของหนังสือที่มีอยู่ไม่มีความทันสมัย และเนื้อหาของหนังสือไม่มีความหลากหลาย เมื่อพิจารณาระดับของปัญหา พบว่า รายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับปานกลาง มี 1 รายการ คือ เนื้อหาของหนังสือไม่มีความหลากหลาย ($\bar{X} = 2.59$) ส่วนรายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับน้อยมี 3 รายการ โดยรายการปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ชื่อเรื่องของหนังสือที่มีอยู่ไม่มีความทันสมัย ($\bar{X} = 2.49$)

ปัญหาที่ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางขุนเทียนส่วนใหญ่ จำนวน 69 คน ประสบคือ เนื้อหาของหนังสือไม่มีความหลากหลาย เมื่อพิจารณาระดับของปัญหา พบว่า รายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับปานกลาง มี 2 รายการ โดยรายการปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ชื่อเรื่องของหนังสือที่มีอยู่ไม่มีความทันสมัย ($\bar{X} = 2.66$) ส่วนรายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับน้อยที่สุดมี 2 รายการ โดยรายการปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความละเอียดของข้อมูลบทวิจารณ์หนังสือที่จัดแสดงในห้องสมุดไม่เพียงพอต่อการช่วยตัดสินใจเลือกใช้หนังสือ ($\bar{X} = 1.44$)

3.3 ปัญหาด้านการจัดการของห้องสมุด

ผลการศึกษาปัญหาด้านการจัดการของห้องสมุดของผู้ใช้โดยรวม (ตารางที่ 15) พบว่า ปัญหาที่ผู้ใช้ส่วนใหญ่ จำนวน 320 คน ประสบคือ จำนวนโต๊ะ เก้าอี้ ในห้องสมุดมีไม่เพียงพอ

เมื่อพิจารณาระดับของปัญหา พบว่า ผู้ใช้จำนวน 274- 320 คน ประสบปัญหาด้านการจัดการของห้องสมุดในระดับน้อยและระดับน้อยที่สุด โดยรายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับน้อยมี 5 รายการ โดยรายการปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เครือข่ายอินเทอร์เน็ตไร้สายที่ให้บริการไม่สามารถเข้าถึงได้อย่างครอบคลุมทั่วทั้งห้องสมุด ($\bar{X} = 2.40$) ส่วนรายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับน้อยที่สุดมี 1 รายการ คือ ห้องสมุดมีบุคลากรไม่เพียงพอต่อการให้บริการ ($\bar{X} = 1.80$)

ผลการศึกษาปัญหาด้านการเข้าถึงหนังสือบันเทิงคดีของผู้ใช้ จำแนกตามห้องสมุด พบว่า ปัญหาที่ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ซอยพระนางส่วนใหญ่ จำนวน 62 คน ประสบคือ จำนวนโต๊ะ เก้าอี้ ในห้องสมุดมีไม่เพียงพอ เมื่อพิจารณาระดับของปัญหา พบว่า รายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับน้อย มี 3 รายการ โดยรายการปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จำนวนโต๊ะ เก้าอี้ ในห้องสมุดมีไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 2.23$) ส่วนรายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับน้อยที่สุดมี 3 รายการ โดยรายการปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เครื่องคอมพิวเตอร์ในห้องสมุดไม่ทันสมัย ($\bar{X} = 1.46$)

ปัญหาที่ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สะพานสูงส่วนใหญ่ จำนวน 64 คน ประสบคือ จำนวนโต๊ะ เก้าอี้ ในห้องสมุดมีไม่เพียงพอ เมื่อพิจารณาระดับของปัญหา พบว่า รายการปัญหาที่ผู้ใช้ ประสบในระดับปานกลาง มี 2 รายการ โดยรายการปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เครือข่าย อินเทอร์เน็ตไร้สายที่ให้บริการไม่สามารถเข้าถึงได้อย่างครอบคลุมทั่วทั้งห้องสมุด ($\bar{X} = 2.54$) ส่วน รายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับน้อยมี 4 รายการ โดยรายการปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ระยะเวลาเปิดทำการของห้องสมุดน้อยเกินไป ($\bar{X} = 2.36$)

ปัญหาที่ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางกะปิส่วนใหญ่ จำนวน 75 คน ประสบคือ เครื่อง คอมพิวเตอร์ในห้องสมุดไม่ทันสมัย เมื่อพิจารณาระดับของปัญหา พบว่า รายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบ ในระดับปานกลาง มี 4 รายการ โดยรายการปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เครื่องคอมพิวเตอร์ใน ห้องสมุดไม่ทันสมัย ($\bar{X} = 2.99$) ส่วนรายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับน้อยมี 2 รายการ โดย รายการปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จำนวนโต๊ะ เก้าอี้ ในห้องสมุดมีไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 2.41$)

ปัญหาที่ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สวนลุมพินีส่วนใหญ่ จำนวน 68 คน ประสบคือ จำนวนโต๊ะ เก้าอี้ ในห้องสมุดมีไม่เพียงพอ เมื่อพิจารณาระดับของปัญหา พบว่า รายการปัญหาที่ผู้ใช้ ประสบในระดับปานกลางมี 1 รายการ คือ จำนวนโต๊ะ เก้าอี้ ในห้องสมุดมีไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 2.80$) ส่วนรายการปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในระดับน้อยมี 5 รายการ โดยรายการปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ไม่มีเครื่องถ่ายเอกสารในห้องสมุด ($\bar{X} = 2.50$)

ปัญหาที่ผู้ใช้ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางขุนเทียนส่วนใหญ่ จำนวน 58 คน ประสบคือ จำนวนโต๊ะ เก้าอี้ ในห้องสมุดมีไม่เพียงพอ เมื่อพิจารณาระดับของปัญหา พบว่า รายการปัญหาที่ผู้ใช้ ประสบในระดับน้อย มี 5 รายการ โดยรายการปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เครือข่ายอินเทอร์เน็ตไร้ สายที่ให้บริการไม่สามารถเข้าถึงได้อย่างครอบคลุมทั่วทั้งห้องสมุด ($\bar{X} = 2.14$) ส่วนรายการปัญหาที่ ผู้ใช้ประสบในระดับน้อยที่สุดมี 1 รายการ คือ ห้องสมุดมีบุคลากรไม่เพียงพอต่อการให้บริการ ($\bar{X} = 1.45$)

3.4) ข้อเสนอแนะอื่นๆ

มีผู้ให้ข้อเสนอแนะด้านการเข้าถึงหนังสือบนเท็กซิต จำนวนระหว่าง 26-38 คน คือ

1. ควรให้ผู้ใช้งานสามารถสืบค้นหนังสือของห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้จากเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อง่ายต่อการติดต่อขอข้อมูลหรือการยืม-คืนหนังสือ (38 คน)
2. ควรให้ผู้ใช้งานหนังสือมีส่วนร่วมในการคัดเลือกหนังสือหรือเสนอแนะหนังสือของห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ (26 คน)

การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่กำหนดไว้มี 2 ข้อ ดังนี้

1. ผู้ใช้บริการห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ใช้หนังสือบนเท็กซิตเพื่อปรับใช้ในชีวิตประจำวัน เข้าถึงหนังสือด้วยวิธีการเดินทางตามชั้นหนังสือ ใช้หนังสือประเภทนวนิยาย และใช้หนังสือที่มีเนื้อหาสะท้อนสังคม
2. ปัญหาการใช้หนังสือบนเท็กซิตที่ผู้ใช้บริการห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร ประสบในระดับมากคือ หาหนังสือบนเท็กซิตชื่อเรื่องที่ต้องการไม่พบ

จากผลการวิจัยสามารถสรุปได้ว่า มีทั้งที่สอดคล้อง และไม่สอดคล้องตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ ดังต่อไปนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 กำหนดว่า ผู้ใช้บริการห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ใช้หนังสือบนเท็กซิตเพื่อปรับใช้ในชีวิตประจำวัน เข้าถึงหนังสือด้วยวิธีการเดินทางตามชั้นหนังสือ ใช้หนังสือประเภทนวนิยาย และใช้หนังสือที่มีเนื้อหาสะท้อนสังคม

ส่วนที่สอดคล้องตามสมมติฐาน คือ

ประเด็นส่วนที่กำหนดว่า ผู้ใช้หนังสือบนเท็กซิตส่วนใหญ่เข้าถึงหนังสือด้วยวิธีการเดินทางตามชั้นหนังสือ ผลการวิจัย (ตารางที่ 6) พบว่า ผู้ใช้ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 90.50) เข้าถึงหนังสือด้วยวิธีการเดินทางตามชั้นหนังสือ

ประเด็นส่วนที่กำหนดว่า ผู้ใช้หนังสือบนเท็กซิตส่วนใหญ่ใช้หนังสือประเภทนวนิยาย ผลการวิจัย (ตารางที่ 9) พบว่า ผู้ใช้ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 66.50) ใช้หนังสือประเภทนวนิยาย

ส่วนที่ไม่สอดคล้องตามสมมติฐาน คือ

ประเด็นส่วนที่กำหนดว่า ผู้ใช้หนังสือบันเทิงคดีส่วนใหญ่ใช้หนังสือบันเทิงคดีเพื่อปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ผลการวิจัย (ตารางที่ 3) พบว่า ผู้ใช้จำนวนไม่ถึงครึ่ง (ร้อยละ 37.25) ใช้หนังสือบันเทิงคดีเพื่อปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

ประเด็นส่วนที่กำหนดว่า ผู้ใช้ส่วนใหญ่ใช้หนังสือที่มีเนื้อหาสะท้อนสังคม ผลการวิจัย (ตารางที่ 10) พบว่า ผู้ใช้จำนวนไม่ถึงครึ่ง (ร้อยละ 40.75) ใช้หนังสือที่มีเนื้อหาสะท้อนสังคม

สมมติฐานข้อที่ 2 กำหนดว่า ปัญหาการใช้หนังสือบันเทิงคดีที่ผู้ใช้บริการห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานครประสบในระดับมากคือ หาหนังสือบันเทิงคดีชื่อเรื่องที่ต้องการไม่พบ ซึ่งไม่สอดคล้องตามสมมติฐาน เนื่องจาก ผลการวิจัย (ตารางที่ 13) พบว่า ผู้ใช้ประสบปัญหาการหาชื่อเรื่องที่ต้องการไม่พบในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.76$) แม้ว่าจะเป็นรายการปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดก็ตาม

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากผลการวิจัยและข้อเสนอแนะของผู้ใช้หนังสือบันเทิงคดี สามารถนำมาเป็นแนวทางสำหรับห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร และห้องสมุดประชาชนอื่นๆ ในการจัดหาหนังสือบันเทิงคดีได้ดังนี้

ข้อเสนอแนะด้านการจัดหา

ควรเปิดโอกาสให้ผู้ใช้ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอแนะหนังสือบันเทิงคดีแก่บรรณารักษ์ผ่านช่องทางสื่อสารต่างๆ เช่น สื่อสังคมออนไลน์ เว็บไซต์ห้องสมุด อีเมล กล่องรับข้อเสนอแนะ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะด้านการบริการ

ควรจัดหาที่นั่งอ่านหนังสือเพิ่มเติม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มจำนวนเก้าอี้บริเวณมุมหนังสือบันเทิงคดี เพื่อรองรับผู้ใช้จำนวนมากในช่วงเวลาที่มีผู้ใช้บริการหนาแน่น

แนวทางสำหรับการวิจัยในอนาคต

1. ศึกษาความพึงพอใจในการใช้ของผู้ใช้หนังสือบันเทิงคดีในห้องสมุดประชาชนประจำจังหวัด
2. ศึกษาการดำเนินงานหนังสือบันเทิงคดีของบรรณารักษ์ในห้องสมุดประชาชนประจำจังหวัด

รายการอ้างอิง

- Moyer, J. E. "Adult Fiction Reading : A Literature Review of Readers' Advisory Services, Adult Fiction Librarianship, and Fiction Readers". Reference & User Services Quarterly, 44,3 (2005): 220-231.
- Moyer, J. E. "Learning from leisure reading: a study of adult public library patrons". Reference & User Services Quarterly, 46,7 (2007): 66-79.
- Robert, E. V., & Jacobs, a. H. E. Fiction : an introduction to reading and writing. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice Hall, 1989.
- Ross, C. S. "Making choice : what readers say about choosing book to read for pleasure". CAIS/ASCI(1998): 107-124.
- Saarinen, K., & Vakkari, a. P. "A sign of a good book: readers' methods of accessing fiction in the public library". Journal of Documentation, 69,5 (2013): 736-754.
- Spiller, D. "The provision of fiction for public libraries". Journal of Librarianship and Information Science, 12,4 (1980): 238-266.
- Yu, L., & O'Brien, a. A. "Domain of Adult Fiction Librarianship". ADVANCES IN LIBRARIANSHIP, 20(1996): 151-189.
- กมลทิพย์ วัชรวิวรรณ. "สำรวจความต้องการใช้หนังสือนวนิยายและเรื่องสั้นของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง". ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2534.
- กระทรวงศึกษาธิการ. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ, 2545.
- กระแสร้อย มาลาภรณ์. มนุษย์กับวรรณกรรม. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์, 2528.
- กลุ่มงานพัฒนาห้องสมุดประชาชน กongsinnhanakar. "ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร." [online]. from <http://office.bangkok.go.th/dll/main.html>. 2548.
- Retrieved: 9 มีนาคม, 2555.
- กลุ่มงานพัฒนาห้องสมุดประชาชน กongsinnhanakar. "ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สวนลุมพินี". กรุงเทพฯ: กลุ่มงานพัฒนาห้องสมุดประชาชน 2549.
- กลุ่มงานพัฒนาห้องสมุดประชาชน กongsinnhanakar. "ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร." [online]. from เข้าถึงได้จาก <http://203.155.220.217/dll/know.html2554>. 2554.
- Retrieved: 9 มีนาคม 2555.
- กันยา กาญจนรักษ์. "การใช้บริการชุมชนของผู้ใช้ห้องสมุดประชาชนกรุงเทพมหานคร", วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2554.
- กัลยา ยวนมาลัย. การอ่านเพื่อชีวิต. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2539.
- กุหลาบ มลลิกะมาศ. วรรณคดีวิจารณ์. กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2521.
- จิรวัดน์ เพชรรัตน์, & อัมพร ทองใบ. การอ่านเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์, 2556.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน. กรุงเทพฯ: บุรพาสาร์, 2542.

- ณรงค์ ทองปาน. การสร้างหนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ: ภาคพัฒนาตำราและเอกสารวิชาการ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, 2526.
- ดนยา วงษ์ธนะชัย. การอ่านเพื่อชีวิต (Reading for Life). กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม, 2542.
- ถวัลย์ มาศจรัส. ตัวอย่างการเขียนเรื่องบันเทิงคดีและสารคดีสำหรับเด็กและเยาวชน. กรุงเทพฯ: ธารอักษร, 2545.
- ทวีศักดิ์ ปิ่นทอง. นวนิยายกับการเมืองไทย ก่อนและหลังเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 (พ.ศ. 2507-2522). กรุงเทพฯ: รักอักษร, 2546.
- ประภาส พาวินันท์. ห้องสมุดประชาชน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์รามคำแหง, 2541.
- เพชรภรณ์ จันทร์สุตย์. วรรณกรรมสำหรับวัยรุ่น (Literature for Adolescents). กรุงเทพฯ: ชวนพิมพ์, 2536.
- เรณู เปี้ยชื่อ. การดำเนินงานห้องสมุดประชาชน. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์, 2538.
- สมศรี พรหมรัตน์. interview, 20 มกราคม 2555.
- สายทิพย์ นุกุลกิจ. วรรณกรรมไทยปัจจุบัน. กรุงเทพฯ: เอส.อาร์. พรินติ้ง แมสโปรดักส์, 2543.
- สุพรรณิ วราทร. การอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.
- อรุณวรรณ พิมพ์พัฒนโยธิน. "ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร". วารสารห้องสมุด, 54,1 (2553).
- อาชัญญา รัตนอุบล. การจัดการเรียนรู้ของแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต : ห้องสมุดประชาชน. กรุงเทพฯ: สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนการเรียนรู้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2548.

ภาคผนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามเรื่องการใช้หนังสือบัณฑิตในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

เลขที่ชุด .....

แบบสอบถาม**เรื่อง การใช้หนังสือบันเทิงคดีในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร****คำชี้แจง**

แบบสอบถามการวิจัยนี้จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้หนังสือบันเทิงคดีในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร ในด้านวัตถุประสงค์ในการใช้ ความถี่ในการใช้ วิธีการเข้าถึงการพิจารณาเลือกใช้ ลักษณะการใช้ ประเภท เนื้อหาของหนังสือบันเทิงคดี และปัญหาในการใช้หนังสือบันเทิงคดีในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร

แบบสอบถามชุดนี้มีทั้งหมด 12 ข้อ จำนวน 6 หน้า แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม (คำถามข้อที่ 1-2)

ตอนที่ 2 การใช้หนังสือบันเทิงคดีในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร (คำถามข้อที่ 3-12)

ตอนที่ 3 ปัญหาในการใช้หนังสือบันเทิงคดีในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานครและข้อเสนอแนะอื่นๆ (คำถามข้อที่ 13-14)

ข้อมูลที่ได้รับจากท่านจะนำไปวิเคราะห์และประมวลผลเพื่อเป็นแนวทางสำหรับห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร ในการจัดหาและให้บริการหนังสือบันเทิงคดีที่สอดคล้องกับการใช้ของผู้ใช้บริการและสำหรับห้องสมุดประชาชนอื่นๆ

คำตอบทุกคำตอบจะเก็บรักษาเป็นความลับ และการนำเสนอข้อมูลจะกระทำในรูปของกลุ่มบุคคลเท่านั้น

คำนิยาม

หนังสือบันเทิงคดี หมายถึง หนังสือที่เขียนขึ้นจากจินตนาการของผู้เขียน ซึ่งต้องการให้ความบันเทิงและความเพลิดเพลินแก่ผู้อ่านเป็นหลัก อาจสอดแทรกความรู้และความคิดต่างๆ ไปด้วย งานวิจัยนี้แบ่งประเภทของหนังสือบันเทิงคดีออกเป็น 6 ประเภท ได้แก่ นิทาน (ไม่ใช่หนังสือภาพสำหรับเด็ก) เรื่องสั้น การ์ตูน นวนิยาย วรรณคดี และวรรณกรรมเยาวชน

เวลาที่ใช้ในการตอบแบบสอบถามประมาณ 15 นาที

โดยผู้วิจัยจะรอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ขอขอบพระคุณในความร่วมมือ

หากมีข้อสงสัย กรุณาติดต่อ นางวรางคณา เทียนศิริ โทร : 082- 6961941

E-mail: lookthan@gmail.com

แบบสอบถาม

เรื่อง การใช้หนังสือบันทึงคดีในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร

กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

 ชาย หญิง

2. อายุ

 20 – 29 ปี 30 – 39 ปี 40 – 49 ปี 50 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 การใช้หนังสือบันทึงคดีในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร

3. ในช่วง 1 เดือนที่ผ่านมา ท่านใช้หนังสือบันทึงคดีเพื่อวัตถุประสงค์ใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

 เพิ่มพูนความรู้ ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ก่อให้เกิดความคิด เพิ่มอรรถรสในการชมละคร/ภาพยนตร์ ปรับใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อการทำงานด้านงานบันทึก เพื่อการทำงานด้านงานประพันธ์ เพื่อการทำงานด้านงานสำนักพิมพ์ เพื่อการทำงานด้านการสอนวิชาภาษา เพื่อการทำงานด้านการตลาดและการโฆษณา อื่นๆ (โปรดระบุ).....

4. ในช่วง 1 เดือนที่ผ่านมา ท่านใช้หนังสือบันทึงคดีของห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บ่อยเพียงใด

 ทุกวันที่ห้องสมุดเปิดให้บริการ สัปดาห์ละ 2 - 3 ครั้ง สัปดาห์ละครั้ง เดือนละ 2 - 3 ครั้ง เดือนละครั้ง อื่นๆ (โปรดระบุ) .....5. ในช่วง 1 เดือนที่ผ่านมา ท่านมักจะเข้ามาใช้หนังสือบันทึงคดีในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้
ในช่วงเวลาใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) วันธรรมดา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) 8.30 – 12.00 น. 12.00 - 16.30 น. 16.30 - 20.00 น.

- วันเสาร์-อาทิตย์ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 8.30 – 12.00 น.   12.00 - 16.30 น.   16.30 - 20.00 น.

6. โดยทั่วไปแล้วท่านมีวิธีการค้นหาหรือเข้าถึงหนังสือบนเตียงคิโนห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้
อย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- เดินหาตามชั้นหนังสือ   สืบค้นฐานข้อมูลของห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ฯ
 ขอคำแนะนำจากบรรณารักษ์   หยิบจากชั้นหนังสือใหม่หรือหนังสือแนะนำ
 ค้นหาหนังสือจากบัญชีรายชื่อหนังสือใหม่รายเดือน
 อื่นๆ (โปรดระบุ).....

7. โดยทั่วไปแล้ว ท่านพิจารณาเลือกใช้หนังสือบนเตียงคิโนห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ด้วยเหตุผล
ใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- รูปเล่มของหนังสือสวยงาม
 เนื้อหาของหนังสือน่าสนใจ
 การเป็นหนังสือขายดี
 เป็นหนังสือที่ได้รับการแนะนำผ่านกิจกรรมของห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้
 ได้รับคำบอกเล่าจากผู้ที่เคยอ่าน
 คำโปรยน่าสนใจ
 เป็นหนังสือที่ได้รับรางวัลจากการประกวดหนังสือ
 เป็นหนังสือที่ปรากฏในบทแนะนำหรือบทวิจารณ์หนังสือ/ผู้แต่ง
 เป็นหนังสือที่ได้รับเลือกมาทำเป็นละคร/ภาพยนตร์
 อื่นๆ (โปรดระบุ).....

8. ในช่วง 1 เดือนที่ผ่านมา ท่านมีการใช้หนังสือบนเตียงคิโนของห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ใน
ลักษณะใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- เข้ามาใช้หนังสือภายในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้
 ยืมหนังสือออกจากห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ฯ จำนวน
 1 – 3 เล่ม   4 – 6 เล่ม   7 – 9 เล่ม   10 เล่มขึ้นไป

9. ในระยะเวลา 1 เดือนที่ผ่านมา ท่านใช้หนังสือบนแท็บเล็ตประเภทใดในห้องสมุด เพื่อการเรียนรู้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

นิทาน (เช่น นิทานอีสป เทพนิยายกริมม์ฉบับที่เป็นตัวอักษร ทั้งนี้ไม่รวมหนังสือภาพสำหรับเด็ก)

เรื่องสั้น

การ์ตูน

นวนิยาย

วรรณคดี

วรรณกรรมเยาวชน

10. ในระยะเวลา 1 เดือนที่ผ่านมา ท่านใช้หนังสือบนแท็บเล็ตในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับอะไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ความรัก

ผจญภัย

ชีวิตโลดโผน

สะท้อนสังคม

ตลก เบาสมอง

อิงประวัติศาสตร์

แนววิทยาศาสตร์

อาชญากรรม สืบสวน

แสดงข้อคิดหรือปัญหา

สยองขวัญ เหนือธรรมชาติ

สอดแทรกคตินิยม อิงศาสนา

อื่นๆ (โปรดระบุ).....

11. ในระยะเวลา 1 เดือนที่ผ่านมา ท่านเข้ามาใช้หนังสือบนแท็บเล็ตในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ เพราะสาเหตุใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

หนังสือชื่อเรื่องที่ต้องการมีจำหน่ายในราคาแพง

ต้องการสำรวจเนื้อหาของหนังสือก่อนตัดสินใจซื้อ

หนังสือชื่อเรื่องที่ต้องการเป็นฉบับพิเศษไม่มีจำหน่ายทั่วไป

หนังสือชื่อเรื่องที่ต้องการขาดตลาด

อื่นๆ (โปรดระบุ).....

12. ในระยะเวลา 1 เดือนที่ผ่านมา นอกจากการใช้หนังสือบนแท็บเล็ตในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้แล้ว ท่านยังใช้หนังสือบนแท็บเล็ตจากแหล่งอื่นหรือไม่

ไม่ใช้หนังสือบนแท็บเล็ตจากแหล่งอื่น

ใช้หนังสือจากแหล่งอื่น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

สถานที่ซึ่งจัดหนังสือไว้ให้อ่าน (เช่น ที่อ่านหนังสือ มุมหนังสือ)

ห้องสมุดมหาวิทยาลัย

- ห้องสมุดประชาชน
 ร้านหนังสือ
 เพื่อน ครอบครัว
 อื่น (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 3 ปัญหาในการใช้หนังสือบนแท็บเล็ตในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร และข้อเสนอแนะ

กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน และกรอกข้อความลงในช่องว่างที่กำหนดให้

13. ในการใช้หนังสือบนแท็บเล็ตในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ท่านประสบปัญหาต่อไปนี้ในระดับใด

ปัญหา	ระดับของปัญหา					ไม่ประสบปัญหา
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
ปัญหาด้านการเข้าถึงหนังสือบนแท็บเล็ต <ul style="list-style-type: none"> ● ผลสืบค้นจากฐานข้อมูลหนังสือมีข้อมูลที่ซับซ้อนยากต่อการเข้าถึงข้อมูลตัวเล่มในห้องสมุด 						
<ul style="list-style-type: none"> ● หาหนังสือชื่อเรื่องที่ต้องการไม่พบ 						
<ul style="list-style-type: none"> ● คู่มือ/ เอกสาร/ ป้ายช่วยสืบค้นไม่ชัดเจน 						
<ul style="list-style-type: none"> ● รูปเล่มหนังสือชำรุด ยากต่อการใช้ 						
<ul style="list-style-type: none"> ● ห้องสมุดกำหนดจำนวนเล่มหนังสือที่สามารถยืมออกได้น้อยเกินไป (ยืมได้เพียง 2 เล่ม/ครั้ง) 						
<ul style="list-style-type: none"> ● จำนวนหนังสือฉบับสำรองไม่เพียงพอต่อการใช้ 						
<ul style="list-style-type: none"> ● อื่นๆ (โปรดระบุ)..... 						

13. ในการใช้หนังสือบัณฑิตในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ท่านประสบปัญหาต่อไปนี้ในระดับใด (ต่อ)

ปัญหา	ระดับของปัญหา					ไม่ประสบปัญหา
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
ปัญหาด้านการพิจารณาเลือกใช้หนังสือบัณฑิต <ul style="list-style-type: none"> ● เนื้อหาของหนังสือไม่มีความหลากหลาย 						
<ul style="list-style-type: none"> ● ชื่อเรื่องของหนังสือที่มีอยู่ไม่มีความทันสมัย 						
<ul style="list-style-type: none"> ● ความละเอียดของข้อมูลบทวิจารณ์หนังสือที่จัดแสดงในห้องสมุดไม่เพียงพอต่อการช่วยตัดสินใจเลือกใช้หนังสือ 						
<ul style="list-style-type: none"> ● บรรณารักษ์ไม่สามารถให้ข้อมูลที่เพียงพอต่อการตัดสินใจเลือกใช้หนังสือ 						
<ul style="list-style-type: none"> ● อื่นๆ (โปรดระบุ)..... 						
ปัญหาด้านการจัดการของห้องสมุด <ul style="list-style-type: none"> ● ระยะเวลาเปิดทำการของห้องสมุดน้อยเกินไป 						
<ul style="list-style-type: none"> ● ห้องสมุดมีบุคลากรไม่เพียงพอต่อการให้บริการ 						
<ul style="list-style-type: none"> ● จำนวนโต๊ะ เก้าอี้ในห้องสมุดมีไม่เพียงพอ 						
<ul style="list-style-type: none"> ● เครื่องคอมพิวเตอร์ในห้องสมุดไม่ทันสมัย 						

13. ในการใช้หนังสือบัณฑิตในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ท่านประสบปัญหาต่อไปนี้ในระดับใด (ต่อ)

ปัญหา	ระดับของปัญหา					ไม่ประสบปัญหา
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
<ul style="list-style-type: none"> • เครือข่ายอินเทอร์เน็ตไร้สายที่ให้บริการไม่สามารถเข้าถึงได้อย่างครอบคลุมทั่วทั้งห้องสมุด 						
<ul style="list-style-type: none"> • ไม่มีเครื่องถ่ายเอกสารภายในห้องสมุด 						
<ul style="list-style-type: none"> • อื่นๆ (โปรดระบุ)..... 						

14. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

ด้านการเข้าถึงหนังสือบัณฑิต (เช่น ประเภท จำนวน ความทันสมัยของหนังสือที่ให้บริการ ตลอดจนเครื่องมือช่วยค้นหาหนังสือ)

.....

.....

.....

ด้านการพิจารณาเลือกใช้หนังสือบัณฑิต (เช่น เกณฑ์การพิจารณาเลือกใช้หนังสือกิจกรรมของห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการใช้หนังสือและให้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจเลือกใช้หนังสือ)

.....

.....

.....

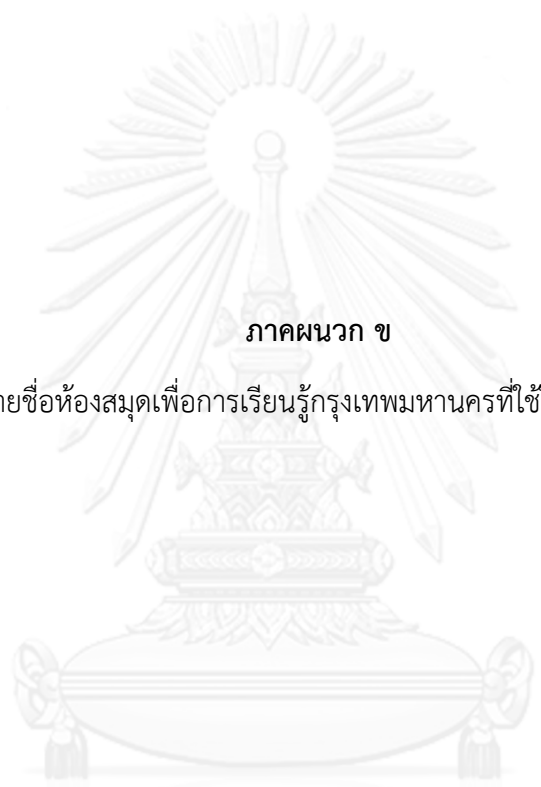
ด้านการจัดการของห้องสมุด (เช่น สถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกที่ต้องการให้ปรับปรุงหรือจัดหาเพิ่มเติม)

.....

.....

.....

♥ ขอขอบคุณที่สละเวลาในการตอบแบบสอบถามค่ะ ♥

ภาคผนวก ข

รายชื่อห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานครที่ใช้ในการวิจัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ซอยพระนาง

สถานที่ตั้ง: ซอยพระนาง ถนนราชวิถี ใกล้อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ เขตราชเทวี กทม.10400

โทรศัพท์: 0 2246 3517

วันทำการ: เปิด วันอังคาร-เสาร์ เวลา 08.30-20.00 น.

วันอาทิตย์และวันนักขัตฤกษ์ เวลา 09.00-17.00 น.

ปิด วันจันทร์

การให้บริการของห้องสมุด

ตึก 1 โซน1 โถงต้อนรับ เคาน์เตอร์ประชาสัมพันธ์ มุมอ่านหนังสือพิมพ์ วารสารและ
นิตยสาร บริการสืบค้นข้อมูล อินเทอร์เน็ต

โซน2 บริการหนังสือยอตนิยม และหนังสือวิชาการต่างๆที่น่าสนใจ

โซน3 บริการหนังสือเพื่อความบันเทิง อาทิ นวนิยาย เรื่องสั้น เรื่องแปล ฯลฯ

ตึก 2 โซน1 ห้องสนุกอ่าน สำหรับเด็กและเยาวชน

โซน2 บริการหนังสือวิชาการ หนังสืออ้างอิง และมุมทำการบ้าน

โซน3 บริการหนังสือวรรณกรรมเยาวชน และห้องมินิเธียเตอร์

ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สะพานสูง

สถานที่ตั้ง: ซอยรามคำแหง 118 ถนนรามคำแหง เขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร

โทรศัพท์: 0-2372-2438

วันทำการ: เปิด วันอังคาร-เสาร์ เวลา 08.30-20.00 น.

วันอาทิตย์ เวลา 09.00-17.00 น.

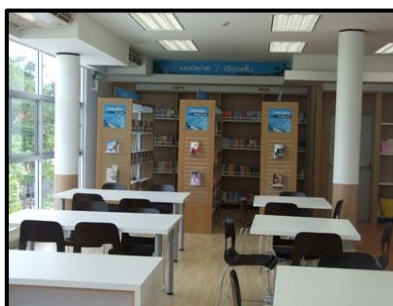
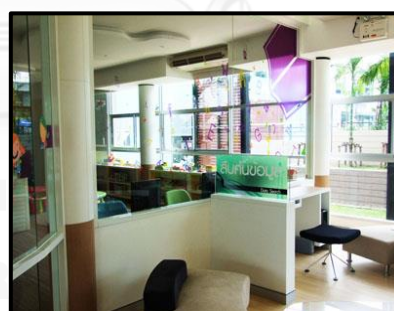
ปิด วันจันทร์และวันนักขัตฤกษ์

การให้บริการของห้องสมุด

บริเวณชั้นที่ 1 เคาน์เตอร์ประชาสัมพันธ์ มุมแนะนำหนังสือใหม่ นิตยสาร หนังสือพิมพ์ บริการสืบค้นข้อมูล มุมอาหารและเครื่องดื่ม

บริเวณชั้นที่ 2 มุมหนังสือพระราชนิพนธ์ บริการหนังสืออ้างอิง คู่มือสอบ หนังสือวิชาการ-ความรู้ทั่วไป นวนิยาย เรื่องสั้น มุมทำการบ้าน

บริเวณชั้นที่ 3 บริการหนังสือวรรณกรรมเยาวชน บริการอินเทอร์เน็ต และอินเทอร์เน็ตไร้สาย ห้องฉายภาพยนตร์ ห้องประชุมเล็ก

ที่มา: <http://office.bangkok.go.th/dll/main08.html>

ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางกะปิ

สถานที่ตั้ง: บริเวณใกล้สนามฟุตบอลการเคหะแห่งชาติคลองจั่น ซอยนวมินทร์ 12 ถนนนวมินทร์

แขวงคลองจั่น เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร

โทรศัพท์: 0 2375 3963

วันทำการ: เปิด วันอังคาร-เสาร์ เวลา 08.30-20.00 น.

วันอาทิตย์ เวลา 09.00-17.00 น.

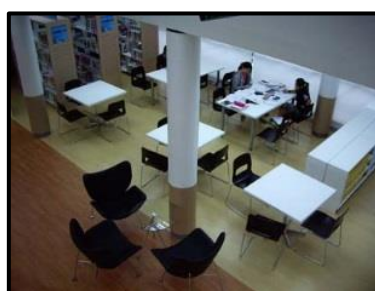
ปิด วันจันทร์และวันนักขัตฤกษ์

การให้บริการของห้องสมุด

ชั้นที่ 1 ประชาสัมพันธ์ และบริการยืมคืนหนังสือ มุมแนะนำหนังสือใหม่ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร ห้องสำหรับเด็ก มุมกาแฟและเครื่องดื่ม

ชั้นที่ 2 มุมหนังสือพระราชนิพนธ์ มุมทำการบ้าน บริการหนังสือวิชาการ หนังสืออ้างอิง หนังสือความรู้ทั่วไป นวนิยาย เรื่องสั้น

ชั้นที่ 3 บริการหนังสือวรรณกรรมเยาวชน บริการอินเทอร์เน็ต และอินเทอร์เน็ตไร้สาย ห้องฉายภาพยนตร์

ที่มา: <http://office.bangkok.go.th/dll/main07.html>

ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สวนลุมพินี

สถานที่ตั้ง: สวนลุมพินี ด้านหลังพระบรมรูปอนุสาวรีย์รัชกาลที่ 6 ถ.ราชดำริ แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กทม. 10330

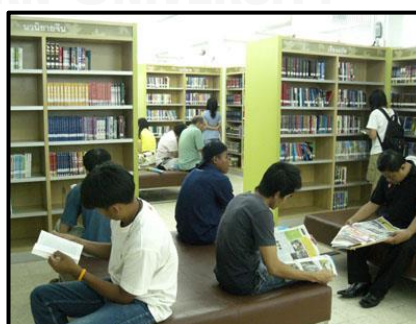
โทรศัพท์: 0 2252 8030

วันทำการ: เปิด วันอังคาร-เสาร์ เวลา 08.30-20.00 น.

วันอาทิตย์และวันนักขัตฤกษ์ เวลา 09.00-17.00 น.

ปิด วันจันทร์

การให้บริการของห้องสมุด โชนิทรรศการหนังสือใหม่และการสืบค้นข้อมูล /โชนยืม-คืนหนังสือ CD VCD DVD และรับฝากของ /โชนมุมวิชาการเพื่อการค้นคว้าจากหนังสือทั่วไป/ โชนการเรียนรู้และฝึกอบรมคอมพิวเตอร์สำหรับประชาชนทั่วไป /โชนเทคโนโลยีสารสนเทศและสาระบันเทิง เพื่อการบริการ internet ดูหนัง ฟังเพลง /โชนมุมเด็กและเยาวชน เพื่อบริการหนังสือสำหรับเด็กและเยาวชน และพื้นที่กิจกรรมสำหรับเด็ก ห้องหนังสือพระราชินีพนธ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และหนังสือหายาก และโชนมุมบริการวารสาร หนังสือพิมพ์ และมุมกาแฟและเครื่องดื่ม

ที่มา: <http://office.bangkok.go.th/dll/main02.html>

ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บางขุนเทียน

สถานที่ตั้ง: บริเวณสวนสมเด็จพระเจ้า ถนนพระราม 2 แขวงแสมดำ เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร

โทรศัพท์: 0 2416 3950, 0 2416 3962

วันทำการ: เปิด วันอังคาร-เสาร์ เวลา 08.30-20.00 น.

วันอาทิตย์ เวลา 09.00-17.00 น.

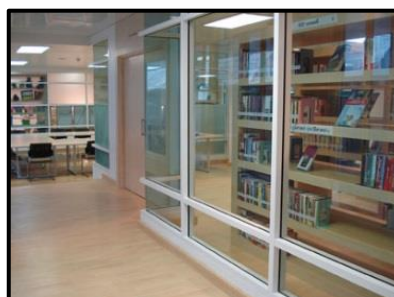
ปิด วันจันทร์และวันนักขัตฤกษ์

การให้บริการของห้องสมุด

ชั้นที่ 1 ประชาสัมพันธ์ และบริการยืมคืนหนังสือ มุมแนะนำหนังสือใหม่ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร ห้องสำหรับเด็ก มุมกาแฟและเครื่องดื่ม

ชั้นที่ 2 มุมหนังสือพระราชนิพนธ์ มุมทำการบ้าน บริการหนังสือวิชาการ หนังสืออ้างอิง หนังสือความรู้ทั่วไป นวนิยาย เรื่องสั้น

ชั้นที่ 3 บริการหนังสือวรรณกรรมเยาวชน บริการอินเทอร์เน็ต และอินเทอร์เน็ตไร้สาย ห้องฉายภาพยนตร์

ที่มา: <http://office.bangkok.go.th/dll/main12.html>

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางวรางคณา เทียนศิริ เกิดวันที่ 5 กรกฎาคม พ.ศ. 2523 ที่อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ จากคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ในปีการศึกษา 2544 และได้เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท หลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2553

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY